ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Приета с решение №218 от Протокол №17/26.07.2012г.
на Общински съвет Горна Оряховица

Период на действие: 2012 - 2017 година

гр. Горна Оряховица
м.Юни.2012год.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на използваните съкращения 4
1.ВЪВЕДЕНИЕ 6
1.1.Наименование, адрес на инвеститора, лице за контакти 6
1.2.Законодателна и институционална рамка 6
1.3.Основа за разработване на програмата 6
2.Природо-географски и териториално-административни 7
2.1.Географско положение 7
2.2.Релеф 8
2.3.Климат 9
2.4.Подземни природни богатства 12
2.5.Кметства и населени места в общината 12
3.ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ОКОЛНАТА СРЕДА 13
3.1.Въздух 13
3.1.1.Анализ на данните от имисионен контрол на ФПЧ10 за периода 2007-2010г. 15
3.1.2.Други замърсители 21
3.1.3.Обобщена оценка на качеството на атмосферния въздух за периода 2007-2010 22
3.2.Води 22
3.2.1.Реки и езера на територията на общината - проектна категория, замърсяване над ПДК по видове замърсяващи вещества и показатели 22
3.2.2.Подземни води 25
3.2.3.Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места 27
3.2.4.Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води 27
3.2.5.Водоснабдяване на населените места - количествени и качествени показатели 28
3.3.Отпадъци 30
3.3.1.Генерирани видове отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, производствени 30
3.3.2.Начини на третиране, съоръжения, местонахождение на последните, обхванато население от организирано сметоизвозване и т.н. 42
3.3.3.Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината извън площадките на предприятията, местонахождение, площ, вид отпадък, рискове за човешкото здраве и околната среда и т.н. 50
3.3.4.Предприятия за събиране на вторични суровини 53
3.4.Почви и нарушени терени 54
3.5.Защитени територии и биоразнообразие 55
3.5.1.Гори 55
3.5.2.Защитени видове растения и животни 56
3.5.3.Билки с търговско значение 57
3.5.4.Защитени територии 57
3.6.Шум 57
3.7.Зелени площи в населените места 59
3.8.Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения 60
3.9.Управленски 60
3.9.1.Наличие на комисии/отдели/сектори/отделни специалисти в Общинския съвет/общинската администрация/ 60
3.9.2.Квалификация на кадрите, ...61
3.9.3.Общински наредби в разглежданата област 62
3.9.4.Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства 63
3.9.5.Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини, бизнеса, НПО 63
3.9.6.Информиране на обществеността 63
3.9.7.Мобилни и стационарни системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда /въздух, води и т.н./ 63
3.10.Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда – обхват на дейност и статут на фирмите 64
3.10.1.Третиране на отпадъците 64
3.10.2.Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води 64
3.10.3.Озеленяване и чистота в населените места 64
3.11.Икономически 65

3.11.1.Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината структуроопределящи отрасли 65
3.12.Финансови....68
3.12.1.Бюджет 68
3.12.2.Разходи свързани с опазване на околната среда....69
3.13.Демографски 72
3.13.1.Население на общината по населени места, градско и селско население....72
3.14.Социално – икономически....73
3.14.1.Средно-годишен доход на човек от населението 73
3.14.2.Заетост 74
4.Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/ 75
5.Визия за околната среда на общината 76
6. Цели 77
6.1. Генерални стратегически цели....77
6.2.Специфични стратегически цели....77
6.3.Приоритети 78
6.4.План за действие....79
7.ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА 79
8. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА....80

Списък на използваните съкращения

АВ	Атмосферен въздух
АИС	Автоматична измервателна станция
БД	Басейнова дирекция
БО	Битови отпадъци
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДАГ	Държавна агенция по горите
ДВ	Държавен вестник
ДГС	Държавно горско стопанство
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биоразнообразието
ЗВ	Закон за водите
ЗЕЕЕ	Закон за енергетиката и енергийната ефективност
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среса
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗП	Закон за почвите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна Агенция по околна среда
ИСПА	Предприсъединителна програма на Европейския съюз
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МЗ	Министерство на здравеопазването
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НБ	Национален бюджет
НДЕ	Норми за допустими емисии
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
НСОС	Националната стратегия за околна среда
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
НПРСР	Национален план за развитие на селските райони
НСЕМ	Национална система за екологичен мониторинг (на МОСВ)
ОБ	Общински бюджет
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда"
ОПУДО	Общинска програма за управление дейността на отпадъците
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие"
ПАВ	Повърхностно активни вещества

ПДК	Пределно допустими концентрации
ПЕТС	Програма за европейско териториално сътрудничество
ПЗ	Природна забележителност
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива за водите
РИОСВ	Регионална инспекция по опазване на околната среда и водите
РДГ	Регионална дирекция по горите
СДН	Средно денонощна норма
СГН	Средногодишна норма
ОЧЗ	Опазване на човешкото здраве
СДК	Средно дневна концентрация
СГК	Средногодишна концентрация
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РЗИ	Регионална здравна инспекция
PM10	Фини прахови частици (с диаметър 10 микрона)
РОУКАВ	Райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
ТСБ	Териториално статистическо бюро
ФПЧ10	Фини прахови частици (с диаметър 10 микрона)
SWOT	Анализ силни слаби страни, възможности и заплахи

1.ВЪВЕДЕНИЕ

1.1.Наименование, адрес на инвеститора, лице за контакти.

"Програма за опазване на околната среда на Община Горна Оряховица"

Адрес Община Горна Оряховица
Кмет - инж. Добромир Добрев
5100, гр. Горна Оряховица, пл. "Георги Измирлиев" 5
Тел.: +359 618 60501
Факс: +359 618 60203
E-mail: obshtina@g-oryahovica.org
Web site: www.g-oryahovica.org

1.2.Законодателна и институционална рамка

Програмата е разработена в съответствие с чл.79 т.1 от Закона за опазване на околната среда, съобразно Указанията на Министерство на околната среда и водите.

В структурно отношение Програмата е оформена съгласно методически указания на Министъра на околната среда и водите, а съдържанието й е подчинено на целите на Закона за опазване на околната среда и Националната стратегия за околна среда.

Програмата е разработена в съответствие с Указанията на Министерство на околната среда и водите от месец ноември 1999 г., относно структура и съдържание на общинските програми за опазване на околната среда и Закона за местното самоуправление и местната администрация, т.8 от чл. 11, според която "Местното самоуправление в общината се изразява в правото на гражданите или на избрани от тях органи, в рамките на предоставената им компетентност, да решават въпросите, свързани с опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси с общинско значение" и т.12 от чл. 21, според която "Общинският съвет приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината".

1.3.Основа за разработване на програмата

Програмата си поставя няколко основни цели:

-Да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на общината, да установи причините и да предложи решения и действия за тяхното преодоляване.

-Да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и предприятията на територията на общината за решаване на проблемите.

-Да аргументира проектите за опазване на околната среда на общината, които тя ще предложи за финансиране.

-Да използва разумно природните дадености на територията на общината за развитие на икономическия и потенциал.

-Да използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси като ги съсредоточи за решаване на най-приоритетните проблеми.

Обхват на програмата за опазване на околната среда на Община Горна Оряховица:

- срок на действие на програмата - 2017г.

При разработка на програмата са взети предвид действащото екологично законодателство, действащи стратегии, програми и планове в областта на околната среда (Оперативна програма „Околна среда 2007 -2013г.", Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г., Национална програма за дейности за управление на отпадъците-2009-2013 г., Национална стратегия за развитие на водния сектор до 2015г., Национална програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването 2008-2013, Програма за развитие на селските райони 2007-2013г., Стратегия за развитие на горския сектор 2006- 2015г., Стратегия „Европа 2020", Европейска стратегия на процесите на програмиране за околната среда 2014-2020 г.", Общински план за развитие на Община Горна Оряховица 2007 -2013г., Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Горна Оряховица 2011-2015 г., Програма за намаляване нивата на финни прахови частици (ФПЧ10) и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух на гр. Горна Оряхоица 2011-2014 г. както и общински наредби и правилници засягащи околната среда.

Програмата е динамичен и отворен документ. Тя ще бъде периодично допълвана съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение.

2.Природо-географски и териториално-административни

2.1.Географско положение

Община Горна Оряховица се намира в Северен централен регион на Северна България и е включена в административно-териториалните граници на област Велико Търново. Община Горна Оряховица е с обща площ 318 км^2, втора по-големина и по икономически потенциал в област Велико Търново. В територията на Общината попадат части от Централната част на Дунавската равнина и част на Средния Предбалкан. Община Горна Оряховица е разположена в подножието на Арбанашката планина, по поречието на река Янтра.

Селищната мрежа на Община Горна Оряховица включва 14 населени места в т.ч 2 града и 12 села (гр.Горна Оряховица, гр.Долна, с.Оряховица, с.Първомайци, с.Драганово, с.Поликрайще, с.Върбица, с.Писарево, с.Крушето, с.Правда, с.Янтра, с.Горски Долен Тръмбеш, с.Стрелец, с.Горски Горен Тръмбеш, с.Паисий). Според броя на населението в тях те се определят като 1 среден град, 1 малък град, 3 големи села, 3 средни села, 4 малки села и 2 много малки села. Средната гъстота на населените места е 4 населени места/100 км^2, която е по-ниска от средната за страната (4.9 населени места/100км^2.)

Град Горна Оряховица е административен общински център, с географски координати (Геогр. ширина (Latitude): 43.1278N, Геогр. дължина (Longitude): 25.7017E) и е разположен в северното подножие на Търновските височини, прорязана от пролома на р. Янтра, наречен „Дервент".

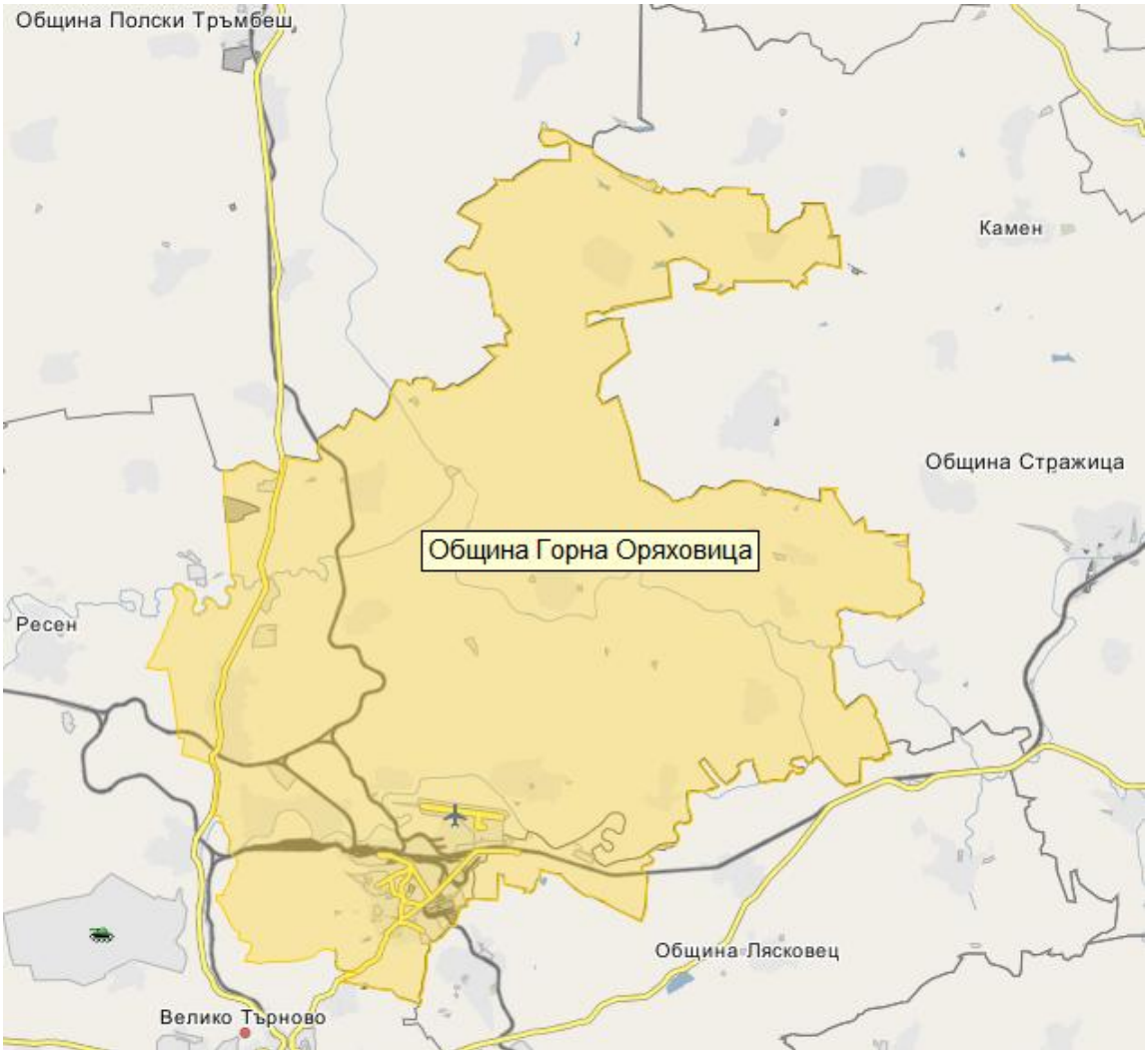

Фиг.2.1. Географска карта на района на Община Горна Оряховица

Съседни общини

В административно отношение община Горна Оряховица граничи с четири общини от област Велико Търново: на изток с община Стражица, на север с община Полски Тръмбеш, на запад и юг с община Велико Търново и на юг с община Лясковец.

2.2.Релеф

Релефът на Общината е равнинно-хълмист и платовиден. Надморската височина се изменя от север на юг и от изток на запад - нараства от 80-90 м до 200-240 м. Средният наклон на теренът е около 8-10%, като в северната част е равнинен.

Релефът на община Горна Оряховица е равнинно-хълмист, като в по-голямата си част е предимно равнинен и само в североизточната и в най-югозападната си част по границата на общината преминава в хълмист. В централната част на територията на общината, р. Янтра прави меандра около добре оформено възвишение с ориентация запад - изток и с надморска височина около 200 м. Най-високата надморска височина е 440 м в югозападната част на

общината, в обхвата на Търновските височини. Най- ниските надморски височини се наблюдават в северния край на общината по талвега на р. Янтра.

2.3.Климат

Според климатичното разделение на България, регионът попада в северо-българската подобласт на умерено континенталната климатична област и се отнася към Средния климатичен район на Дунавската равнина в Умерено континенталната подобласт на Европейско - континенталната климатична област. Основните фактори, влияещи върху формирането на климата в тази област, са: географското положение, въздушните маси на умерените ширини (океански и континентални) и релефа (с отвореност на Дунавската равнина на север и орографската преграда на Стара планина. От важно значение за климатичните особености за района на гр. Горна Оряховица са локалните релефни форми на Арбанашката планина и поречието на река Янтра. Разгледаните по долу климатични елементи са съгласно обобщени данни на НИМХ-БАН и Климатичен справочник за НРБългария. в т.ч. и метеорологични условия, водещи до повишени концентрации за замърсители в атмосферата. В точка 6 на програмата са разгледани метеорологичните условия за периода от 2007 до 2010г., който е обект на анализ на настоящата програма.

1) температура на въздуха

Средногодишната температура на въздуха в района възлиза на +11,5^{o}C.

Най-ниските зимни средно месечни температури са през месец януари минус 2.3°C, с измерен абсолютен минимум минус 33.7^{o}C. Поради безпрепятственото нахлуване на студени въздушни маси през зимата се установява за дълго студено време, нерядко придружено от устойчиви температурни инверсии - особено неблагоприятни за разсейването на замърсителите.

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср.Год
Средна мес t на въздуха	-2.3	0.7	5.5	12.1	17.2	20.7	22.9	22.4	18.1	12.4	6.9	0.9	11.5
Средна мес. max t	2.1	5.7	11.4	18.6	23.4	27.0	29.6	29.8	26.0	19.4	12.4	5.1	17.5
Абсолютна максим. t	19.6	23.1	33.1	34.5	37.1	37.5	40.5	41.8	41.0	38.5	32.1	21.5	41.8
Средна мес. мин.t	- 6.8	-4.3	-0.2	5.3	10.0	13.5	15.2	14.5	10.7	6.1	2.4	-3.1	5.3
Абсолютна минимална t	-33.7	-31.0	-28.6	-6.7	-1.2	2.9	8.7	5.6	-2.0	-6.1	-14.4	-29.8	-33.7

Таблица 2.3.1.Метеорологични данни - Температура

Най-високите летни средно месечни температури са в месеците юли-август. Те са в порядъка 22.9 – 22.4^{o}C. Измереният абсолютната максимум е 41.8^{o}C (м.Август).

Районът се характеризира с високи средногодишни температурни амплитуди (около 25.2^{o}C). Средните месечни и годишни температури са типични за местата в умерено континенталната климатична област.

2) валежи

Средногодишната сума на валежите е 680 л./кв.м и е под средното за страната с летен максимум и зимен минимум. Най-сух месец е месец февруари, а най-влажен месец юни. За

района валежите са неравномерно разпределени в двата валежни максимума: есен-зима, и пролет-есен. Снежната покривка е с продължителност 50 дни, но често е нетрайна.

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишно
Ср.мес.сума на валежите	48	44	43	63	88	86	65	56	41	45	51	50	680
Макс.денонощен валеж мм	33.8	28.0	41.3	44.0	118.1	80.7	54.4	61.3	52.7	42.3	36.9	42.1	118.1

Таблица 2.3.2.Метеорологични данни - Валежи

3) относителна влажност

Средната годишна влажност на въздуха е 71%, като влажността е по-голяма през късната есен, зимата и ранната пролет от 75 до 83%. Относителната влажност на въздуха е в рамките на нормалното и се характеризира със зимен максимум и летен минимум. Най-ниска е относителната влажност на въздуха през летните месеци – около 60%. Относителната влажност на въздуха през зимните месеци е съпоставима със средната за страната. Броят на дните с мъгли варира от 7 до 35, като максимума им е през зимните месеци. Известно е, че мъглите създават неблагоприятни условия с високи приземни концентрации на замърсители. Наличието на висока влажност и дни с мъгли оказват отрицателно влияние върху способността на атмосферата да се само пречиства. За района на гр. Горна Оряховица това е определящо през зимния период.

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишно
Отн.влажност в %	85	81	74	66	70	69	65	63	67	75	83	86	74

Таблица 2.3.3.Метеорологични данни - Влажност

4) посока и скорост на вятъра, тихо време

Един от климатичните елементи с най-силно влияние върху разпределението на вредните вещества, емитирани в атмосферата, е вятърът.

Период	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Тихо
Януари	2.3	4.0	18.7	7.8	3.5	3.1	43.7	16.9	51.2
Април	4.9	5.3	25.7	9.7	8.0	4.3	29.4	12.8	34.6
Юли	5.2	5.8	23.8	6.2	4.8	3.8	34.4	16.0	42.3
Октомври	5.4	5.6	25.7	9.8	6.6	3.7	30.3	12.9	52.4
Годишно	4.2	5.5	23.9	8.6	5.4	3.4	33.5	15.5	43.0

Таблица 2.3.4.1.Метеорологични данни - Посока и скорост на вятъра

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишно
Ср.скорост на вятъра в м/с	1.9	2.6	3.0	2.8	2.4	2.3	2.1	2.1	1.8	1.8	1.9	1.7	2.2

Таблица 2.3.4.2.Метеорологични данни - Скорост на вятъра

Преобладаващите ветрове през цялата година са в посоки северозапад и югозапад. През зимата в Дунавската равнина преобладават западните ветрове. Анализът на данните за

скоростта на вятъра показват, че случаите „тихо" са с относително висока повторяемост. Средно годишният процент на дните с тихо време възлиза на 43%. Случаите на „тихо време за района на Горна Оряховица през есенно зимният период се увеличават до 51-52%. Това съвпада с отоплителния период и създава неблагоприятни условия за разсейване на приземните концентрации на замърсители, особено от битовия сектор на града характеризираш се с ниска височина на емисии на ФПЧ10.

5) Облачност - сумарна слънчева радиация

Облачността се характеризира с добре изразен годишен ход (общо 66.3 облачни дни). Тя оказва съществено въздействие върху условията за разсейване на замърсителите. Известно е, че при ниско разположена облачност условията за разсейване се влошават. За района на гр.Горна Оряховица е характерен по-високият брой дни с облачност през студеното полугодие месеците декември – февруари. Средногодишната облачност е около 5.5 бала с максимум през зимата – 7.1 и минимум през лятото - 3.0 бала. От друга страна интензивността на сумарната слънчева радиация (пряка и разсеяна слънчева радиация) зависи от височината на слънцето над хоризонта и от прозрачността на атмосферата, характеризирана главно чрез облачността. Сумарната слънчева радиация има характерен дневен и годишен ход с максимум по обед и през лятото при напълно ясно небе. Годишната сумарна слънчева радиация за района е около 128 ккал/см^2.

Показател	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишно бр. дни
Облачност бала	7.1	6.8	6.5	5.8	5.8	5.0	3.6	3.0	3.4	4.9	6.9	7.2	66.3
Ясни дни Обл.<2 бала	2.7	3.0	3.7	4.5	3.5	4.8	11.1	14.2	12.5	8.1	3.1	2.6	74
Мрачни дни Обл.>8 бала	15.0	12.8	12.2	9.1	7.4	5.2	2.8	2.0	3.2	7.3	14.0	16.3	107

Таблица 2.3.5.Метеорологични данни - Облачност

Максималната сумарна слънчева радиация е през месец юли 18.0 ккал/см^2, минималната през месец февруари 3.1 ккал./см^2. Годишен радиационен баланс (разликата между погълнатата и излъчена от земната повърхност лъчиста енергия) е от порядъка на 50.7 ккал/см^2.

Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух. Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството изхвърляни газове от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Положителен ефект за доброто разсейване на замърсителите в атмосферния въздух имат силният вятър и валежите.

Отрицателен ефект имат слабите ветрове - случаите „тихо време", температурните инверсии, мъглата и ниската облачност.

За оценка на възможното замърсяване на въздуха се използва понятието "потенциал на замърсяване на въздуха". Той се явява функция от метеорологичните и топографски параметри, които обуславят преноса и разсейването на замърсителите. Въз основа на скоростта на вятъра се различават четири степени на потенциал на замърсяване:

I – нисък потенциал – 0-25% от случаите с вятър при скорост до 1 m/s;

II – нисък потенциал – 26 –50% от случаите с вятър при скорост до 1 m/s;

III – висок потенциал – 51-75% от случаите с вятър при скорост до 1 m/s;

IV – висок потенциал – 76-100% от случаите с вятър при скорост до 1 m/s;

Оценката на климатични елементи за района на гр.Горна Оряховица показват, че през есенно зимния период метеорологичните условия създават висок потенциал (трета степен) на замърсяване на въздуха и условия за задържане на високи приземните концентрации на замърсители. Отчитайки случаите на тихо време (53%), дните с облачност (общо 66.3 дни) и мъгли (от7 до 35дни) може да направим следния извод:

-Броя на случаите, в които метеорологичните условия са неблагоприятни за КАВ на гр.Горна Оряховица и са предпоставка за задържане на атмосферни замърсители е до 75% от дните в годината тоест около 275 дни.

2.4.Подземни природни богатства

Териториите са бедни на полезни изкопаеми, но богати на строителни материали. Практически интерес представляват мергелите от Горнооряховската свита, които служат за суровина за производство на керамични изделия – тухли, цигли. Алувиалните наслаги на р.Янтра – пясък, чакъл са отличен инертен материал. Доказването на запаси от суровини се извършва съгласно нуждите от тях, технологическите изисквания към тях и нуждаещ се потребител.

2.5.Кметства и населени места в общината

Общината включва 14 населени места (2 града и 12 села). Административен център на общината е гр. Горна Оряховица.

Демографските данни за броя на населението в Община Горна Оряховица показват, че за периода 2000-2010год. населението на Общината е намаляло с 34%.

Към 01.02.2011г. населението по местоживеене в Община Горна Оряховица е 46 685 жители. От тях 31187 души (69%) живеят в гр.Горна Оряховица. Останалите 31% от населението живеят в околните 13 населени места, разпределени по брой както следва:

Брой жители	Година
46 685	(01.02.2011г.)
51 359	(15.12.2009г.)
56 706	(15.03.2007г.)
69 890	(15.05.2000г.)

Таблица 2.5.1. Данни за населението в Община Горна Оряховица (НСИ)

Фиг. 2.5.1. Населението в Община Горна Оряховица

Брой жители	Бр. населени места
Под 500	4
Между 500 – 1000	3
Между 1000 - 3000	6
Над 3000	1

Таблица 2.5.2. Разпределение на населението Община Горна Оряховица по селища

Общинският център - гр. Горна Оряховица е разположен ексцентрично в границите на общината. Този факт донякъде затруднява връзките с населените места, намиращи се в периферията на общината. От центъра на Горна Оряховица до най-близките населени места разстоянието е около 3 км(Долна Оряховица, с.Първомайци, с.Правда), а най-отдалечените на около 25 км(с.Стрелец и с.Паисий).

3.ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ОКОЛНАТА СРЕДА

3.1.Въздух

Община Горна Оряховица има разработена и утвърдена „Програма за намаляване нивата на финни прахови частици (ФПЧ10) и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух на гр. Горна Оряхоица 2011-2014 г.” (приета от ОбС Горна Оряховица с Решение №103 от Протокол № 9/29.03.2012г.)

Състояние на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Община Горна Оряховица.

Основен инструмент за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух в Европейският съюз е Рамковата Директива 96/62/ЕС. Следвайки тази директива са въведени т. нар. “Дъщерни директиви” указващи нормите на съответните атмосферни замърсители

Хармонизиране на Рамковата директива 96/62/ЕС с българското законодателство е извършена чрез Закона за чистотата на атмосферния въздух – ЗЧАВ (ДВ, бр.102 /27.11.2001г.) и Наредба № 7 (чл. 31 и чл. 34) / ДВ, бр. 45 / 03.05.1999 г. на МЗ и МОСВ, а на Първа дъщерна директива 1999/30/ЕС, съответства Наредба № 12 / 03.05.1999 г. на МЗ и МОСВ определяща нормите за серен диоксид, азотен диоксид, прах/ФПЧ и олово. Трета дъщерна директива на ЕС (т. нар. "Директива Озон") съответства на Наредба № 8 (ДВ бр. 46/1999 г.)на МОСВ, МЗ за норми на озон в атмосферния въздух. По отношение на атмосферните замърсители в българското законодателство действа и Наредба №14 от 23.09.1997 г. на МЗ и МОСВ - норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места

Оценка за качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Община Горна Оряховица е направена в "Общинска програма за управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ) с период на действие 20011-2014 год.

Комплексна програма за управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Община Горна Оряховица " на основа горе цитираните законодателни решения и методи за оценка посочени в Заповед № РД-76/07.02.2002год (чл.2 ал. 2) на МОСВ - "Инструкция за предварителна оценка качеството на атмосферния въздух" включващи**:**

Данни от измервания на имисиите на вредни вещества във въздуха на гр. Горна Оряховица от стационарен мониторингов пункт АИС - гр. Горна Оряховица, на националната мониторингова система на МОСВ – РИОСВ - В.Търново,

Налична информация за КАВ в доклади по ОВОС на проекти, обекти и дейности на фирми в Община Горна Оряховица, предоставена от архива на Дирекция "Строителство Екология" на Община Горна Оряховица

Допълнителни данни и протоколи от емисионни измервания на РИОСВ – В.Търново на по-големи неподвижни точкови източници замърсяващи атмосферния въздух в гр. Горна Оряховица.

Балансови изчисления за емисиите на вредни вещества от горивните инсталации на домакинствата в гр. Горна Оряховица по налични данни и информация за потреблението на горива от домакинствата в общината, набрани от Община Горна Оряховица, местни фирми, НСИ, МОСВ.

Балансови изчисления за емисиите на вредни вещества от транспорта в общината, по налична информация за инфраструктурата на гр.Горна Оряховица и данни от собствено преброяване на транспортния поток в гр. Горна Оряховица.

Нивото на приземните концентрации на замърсяващите вещества в атмосферата се определят от няколко фактора :

площното разположение, мощността и режима на работа на източниците на емисии;

характера на локалните климатични условия.

Морфографските характеристики на района и характера на урбанизация влияят до голяма степен на условията за задържане или разсейване на примесите в атмосферата.

Потенциалните източници на атмосферно замърсяване в Община Горна Оряховица могат да бъдат систематизиране в следните групи:

- Стационарни източници включващи:

Площни източници – териториите на населените места в общината

Точкови източници – фирмени изпускащите устройства на вредни атмосферни емисии (комини)

- Мобилни линейни източници включващи:

Двигателите на транспортните МПС средства

Вредните вещества, който се отделят от тези източници се намират в трите агрегатни състояния, представляващи сложни смеси от газове и диспергирани аерозоли на фини частици в течно или твърдо агрегатно състояние.

Данните от измервания показват че видовете атмосферни замърсители с потенциален риск за КАВ в Община Горна Оряховица според действащата нормативна уредба в Реублика България са:

Прах (общ суспендиран прах и ФПЧ10)

Азотни оксиди (NO_X) NO и NO_2

Серни оксиди (SO_X) SO_2 и SO_3

Въглеродни оксиди (CO_X) CO и CO_2

Замърсяването на атмосферния въздух в района на община Горна Оряховица се дължи на транспортния поток, битовото и административно отопление и на специфичната за района производствена дейност в гр. Горна Оряховица.

В съответствие на чл. 19 от ЗЧАВ и чл. 30 на Наредба № 7 / 03.05.1999 г. за оценка и управление КАВ, Община Горна Оряховица е включена в списъка на районите за оценка и управление КАВ на територията на Република България, като територия в която замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ10 периодично превишават установените норми.

Видове замърсители - сравнение с пределно-допустимите норми

Прегледа на данните от "Комплексна програма за управление на качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица" показва следните оценки по видове атмосферни замърсители:

3.1.1.Анализ на данните от имисионен контрол на ФПЧ10 за периода 2007-2010г.

За целта са използвани представителни данни от имисионен контрол на въздуха от ПМ с ръчно пробонабиране (до 2007г.) и автоматичната измервателна станция АИС (след 2008г.) на националната система за наблюдение и контрол на атмосферния въздух - ПМ гр. Горна Оряховица (Приложение 15 -7). В настоящият момент ПМ-АИС гр. Горна Оряховица е с непрекъснат режим на работа (24 часа), а получените резултати се осредняват на един час съгласно изискванията на нормативната база. В системата се контролират и стандартен набор от метеорологични параметри (СНМП) – скорост и посока на вятъра, температура и влажност на въздуха, атмосферно налягане и слънчева радиация/греене.

Данните за измерване на атмосферни замърсители са предоставени чрез РИОСВ-В.Търново и включват матрица от данни за средно дневни и средно часови измервания на

Финни прахови частици (ФПЧ10) за периода 2007-2010 г. Периода обхваща 1460 календарни дни.

Измерванията ФПЧ10 в гр. Горна Оряховица през 2007г. се извършва в ПМ, разположен тогава в сградата на Община Горна Оряховица. Характеристика на ПМ е представена в табл.1.2. Пробовземането е ръчно, през работните дни и количеството на регистрираните данни е под 90% (294 средно денонощни стойности) - не изпълнява условията за качество на данните при непрекъснати измервания, посочени в чл. 20, ал. 3 на действащата тогава НАРЕДБА МОСВ и МЗ № 9/1999 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 46/1999 г.; изм. и доп., бр. 86/2005 г.; отм., ДВ, бр. 58/2010 г.

От пролетта на 2008 г. е пусната в действие нова автоматична измервателна станция (АИС), в гр. Горна Оряховица. През м.Март2008 г. е направена първоначална гаранционна техническа профилактика, настройка и проверка на анализаторите с еталонни газови смеси, при което данните за КАВ за 2008 г. могат да се считат за представителни и достоверни след тази дата. Системата за осигуряване качеството на измерванията е въведена по късно. В тази връзка 2009 г. и 2010г. са първите години с необходимия брой регистрирани данни по показателя ФПЧ10 (над 90% валидни 24 - часови стойности), съгласно нормативните изисквания.

За целите на настоящата програма са обработени и анализирани данните от измервания на ФПЧ10 за периода 2007 - 2010 година. Анализът разглежда регистрираните случаи на превишения на референтните стойности по изискваната от българското законодателство.

Обобщени данни на резултатите от измерванията са представени по-долу с посочен брой превишения на нормите и допустимите отклонения по показателя ФПЧ10.

Година	Проби	Регистрирани данни	Превишения на СДН	Максимална ср.денонощна концентрация	Средногодишна концентрация
	брой	%	Брой (дни)	μg/m^3	μg/m3
2007	294	80.5	140	267	55.3
2008	295	80.8	87	218	38.43
2009	364	99.7	115	375	56.34
2010	364	99.7	112	424	52.12

Табл. 3.1. Обобщени данни от измерванията по показателя ФПЧ10 за периода 2007-2010 г.

Сравнение на средно денонощни концентрации на ФПЧ10 за 2007 -2010 г.

За периода 2007-2010 г., в ПМ „Горна Оряховица" в 29-47% от дните с измервания са отчетени превишения на СДН (най-много са дните 2007 година). На следващите графики е представена динамиката на измерените от ПМ - Горна Оряховица СДК на ФПЧ10, отнесени към средно денонощната норма от 50μg/m^3, за периода 2007-2010г.

Отчетените средно дневни концентрации на ФПЧ10 за периода през 2007г. са в границите 6.7 – 267.6μg/m^3 (максимална) стойност на измерване. Принципът на отчитане на ФПЧ10 е тегловен (БДС EN 12341). Съотношението на нормени към над нормените стойности на измерените средно-дневните концентрации на ФПЧ10 през 2007г. е 47.6% регистрирани дни с превишени стойности с цикличност през студените месеци от годината.

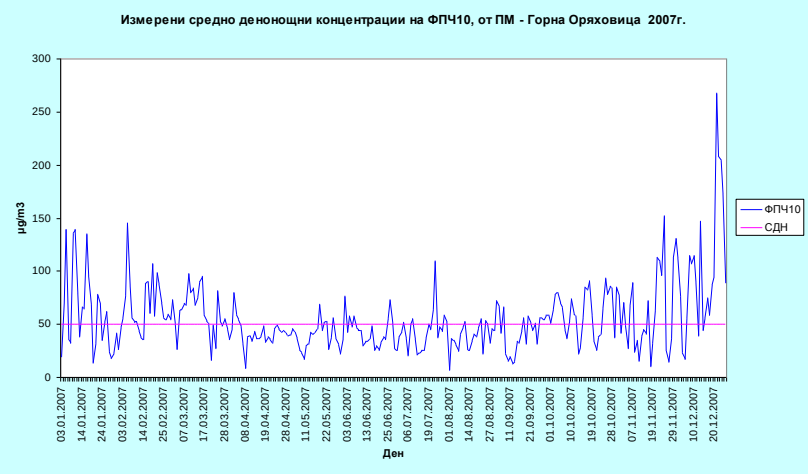

Фиг.3.1. СДК на ФПЧ10, измерени в ПМ-Горна Оряховица през 2007год.

Като цяло данните за ФПЧ10 от АИС през 2008г. са непълни и започват да се измерват от началото на м.Март, времето за начало на работа на новата автоматична измервателна станция в гр.Горна Оряховица. Принципът на отчитане на ФПЧ10 е с автоматичен анализатор на принципа на бета абсорбция в подгряваща пробовземна линия. Анализаторът има възможност за определяне на реална средно-часова концентрация на ФПЧ10, която е налична в реално време. Получените 24 часови данни се осредняват като средно дневни с пълно отчитане на метеорологичните параметри посока скорост на вятъра, температура на околния въздух. Системата за събиране на данни е интегрирана в автоматична измервателна станция отговаряща на основните принципи за съхранение и обработка на данните от измерванията, заложени в Националната система за мониторинг на КАВ на МОСВ в реално време, както и реализира онлайн пренос на данни в реално време към диспечерския център в РИОСВ В.Търново

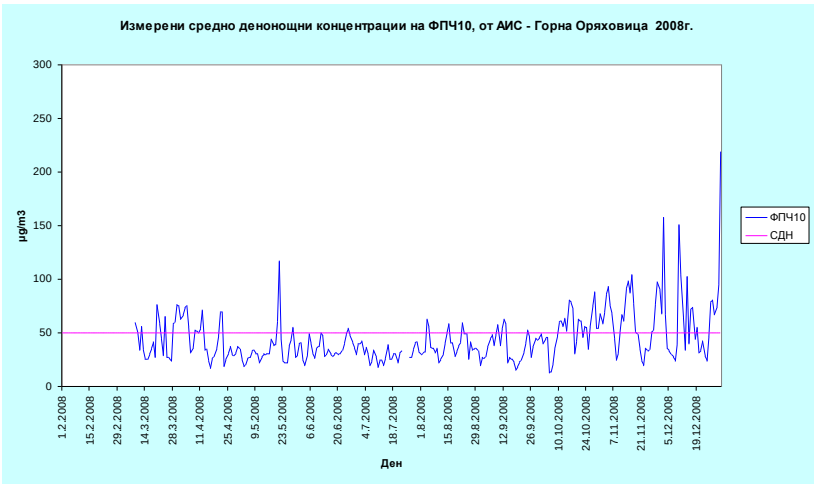

Фиг. 3.2.СДК на ФПЧ10, измерени в АИС-Горна Оряховица през 2008 год.

. Отчетените средно дневни концентрации на ФПЧ10 за периода през 2008г. са в границите 12.84 - 218µg/m^3 (максимална) стойност на измерване. Отчитайки съотношението на над нормените към нормени стойности на измерените средно-дневните концентрации на ФПЧ10 през 2008г. може да направим заключението, че в една трета от измерванията се

наблюдава регистриране на повишени стойности с видима цикличност през студените месеци от годината.

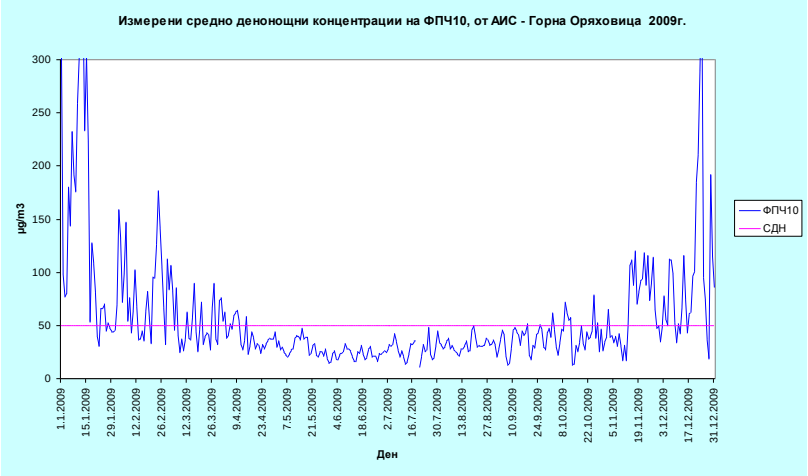

Фиг. 3.3.СДК на ФПЧ10, измерени в АИС-Горна Оряховица през 2009 год.

Отчетените средно дневни концентрации на ФПЧ10 за периода през 2009г. са в границите 10,80 - 375µg/m^3 максимална стойност на измерване. Съотношението на над нормените към нормени стойности на измерените средно-дневните концентрации на ФПЧ10 през 2009г. запазва нивото от 30% регистрирани превишени стойности с ясно изразена цикличност през студените месеци от годината.

Отчетените средно дневни концентрации на ФПЧ10 през 2010г. са в границите 8.13 – 425.95µg/m^3 максимална стойност на измерване. Данните запазват съотношението на наднормените стойности на измерване и цикличност на появяване през студените месеци от годината.

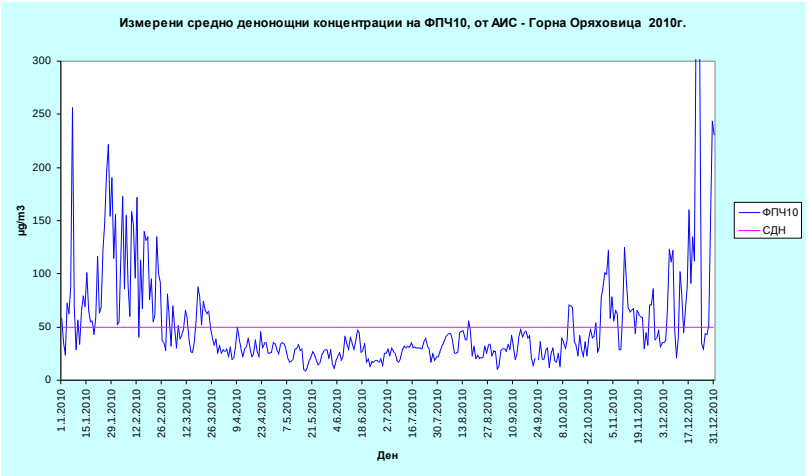

Фиг. 3.4.СДК на ФПЧ10, измерени в АИС-Горна Оряховица през 2010 год.

Сравнението на резултатите за четирите години показват, че измерените максимални и минимални прагови стойности на средно-дневните концентрации на ФПЧ10 представляват една матрица от данни характеризираща фоновото и пиково ниво на замърсяване с ФПЧ10 на въздуха в гр. Горна Оряховица.

Период на измерване	Минимална СДК измерена стойност на ФПЧ10 ($\mu g/m^3$)	Максимална СДК измерена стойност на ФПЧ10 ($\mu g/m^3$)
01.01.2007÷31.12.2007г.	6.7	267.6
01.01.2008÷31.12.2008г.	12.84	219.36
01.01.2009÷31.12.2009г.	10.80	375.79
01.01.2010÷31.12.2010г.	8.13	425.95
Минимално замърсяване	6.7 – 12.84	-
Пиково замърсяване	-	219.6 – 425.95

Таблица 3.2. Прагови измервания на СДК ФПЧ10 за периода 2007-2010г.

Резултатите от измерване на КАВ показват трайно надвишаване на средно-дневните концентрации на ФПЧ10.

Представа за състоянието на чистотата на атмосферния въздух по отношение на ФПЧ10 в гр. Горна Оряховица може да се добие и чрез проследяване изменението на броя на регистрираните превишения на праговата стойност на средно денонощната норма за опазване на човешкото здраве (ПС на СДН 50 $\mu g/m^3$), определена с Наредба №12 на МОСВ от 15 юли 2010г.

Наблюдението на броя дни с превишения на средно денонощната норма от 50 µg/m3 за ФПЧ10, измерени от ПМ – АИС Горна Оряховица през периода 2007 - 2010 година намалява с 30.7% (от 140дни през 2007г. на 112дни през 2010г.).

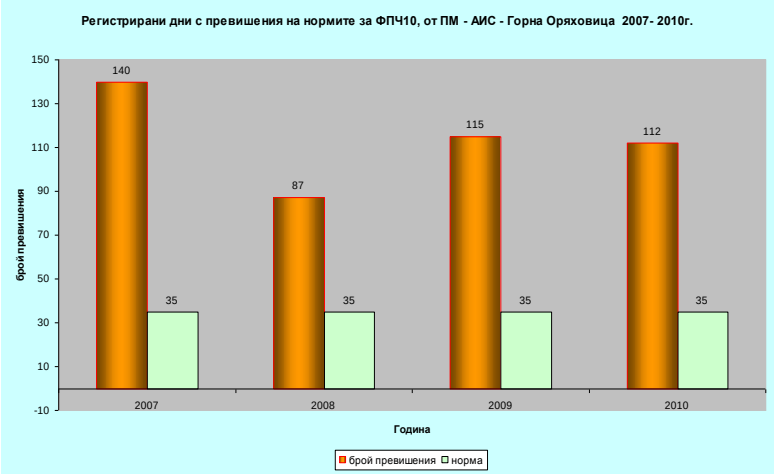

Фиг. 3.5. Брои дни с превишения на средно денонощната норма ФПЧ10 през 2007 - 2010 г.

Съгласно изискванията на Наредба №12 от 15 юли 2010г. праговата стойност на СДН за показател ФПЧ10 не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година. Анализът на данните от ПМ - АИС показват, че в годишен аспект изискването не е спазено във всичките години от периода 2007-2010 година. Въпреки

намаление на броя дни с регистрирани превишения на СДН за ФПЧ10 през 2010 година, те остават 3.2 пъти повече в сравнение с нормата.

Сравнение на средно годишните концентрации за ФПЧ10 за 2007 -2010 г.

Сравнения на средно годишните концентрации за ФПЧ10 измерени от ПМ - Горна Оряховица през периода 2007 - 2010 г. със средногодишната норма от 40 µg/m^3 са показани на Фиг. 4.2.2.

Като цяло тези стойностите през 2007 са 55.3µg/m^3, съответно през 2010 г. са 52.12µg/m^3 и намаляват с 5.7%. Въпреки регистрираното намаление на средно годишните концентрации за ФПЧ10 през 2010 година, те остават и в двата периода над средно годишната норма от 40 µg/m^3, с отклонение през 2007г от 38.2% и през 2010г. от 30% (над СГН).

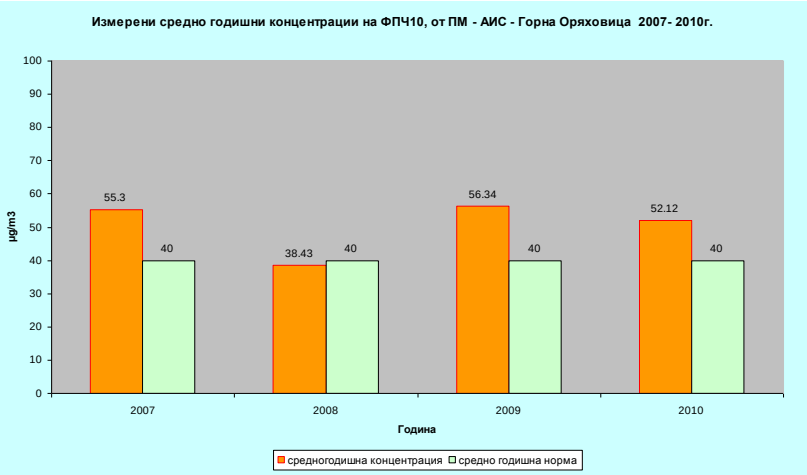

Фиг. 3.6. СГК на ФПЧ10, измерени в ПМ-Горна Оряховица през 2007 - 2010 г.

Сезонна оценка на ФПЧ10

На фиг. 3.7. и в таблица 3.3. са показани брой дни с превишаване на СДН за ФПЧ10 регистрирани в ПМ-АИС Горна Оряховица през 2007 - 2010 година (по месеци).

Брой дни с превишаване на средно-дневните концентрации на ФПЧ10 (по месеци)												
Месец.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010г	26	24	14					1		7	21	19
2009г.	24	21	13	8					2	7	17	23
2008г.			9	11	3	1		4	5	18	20	16
2007г.	14	19	19	3	4	6	8	6	10	22	11	18

Таблица 3.3.

Интерес представлява оценката за сезонния характер на концентрацията на ФПЧ10. Разпределението на данните по тримесечия очертава преобладаващ брой дни с превишения през I - во и IV- то тримесечие, което съвпада с есенно-зимния период от годината. Тогава се комбинират всички фактори, обуславящи наднормените стойности на ФПЧ10. Основната причина за това са метеорологичните условия, характерни за гр. Горна Оряховица през

студените месеци, съчетано с емисиите от използването на твърди горива (дърва и въглища) за отопление в битовия сектор през отоплителният сезон (м.ноември – м.март).

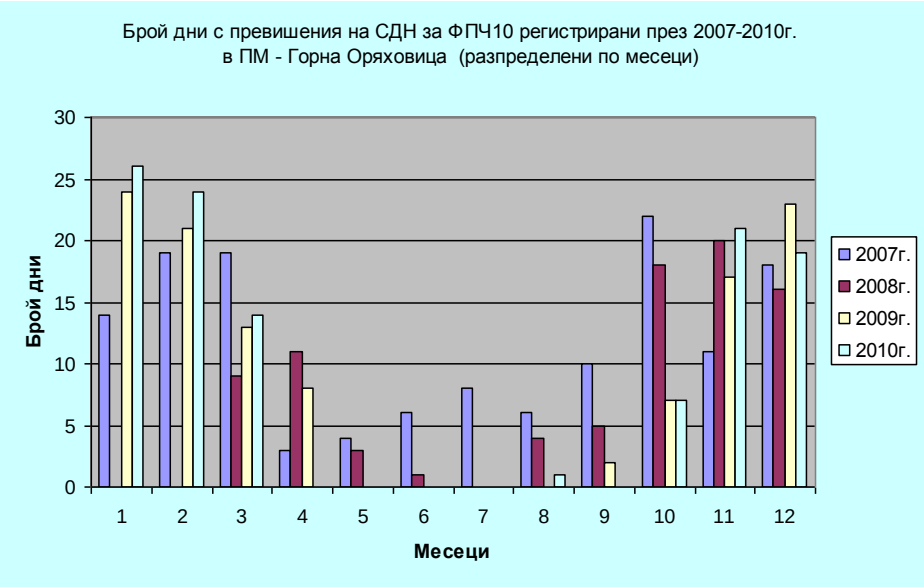

Фиг. 3.7. Брой дни с превишения на СДН за ФПЧ10 през 2007-2010г.

Повишените стойности на ФПЧ10 измерени от ПМ-АИС Горна Оряховица през 2010 година имат ясно очертан сезонен характер.

3.1.2.Други замърсители

Серен диоксид (SO2)

През разглеждания период с АИС в ПМ в гр. Горна Оряховица са проведени 24196 измервания на серен диоксид, средно по 8132 измервания на година. Средно часовите и средно дневните концентрации на серен диоксид в измерените проби са по-ниски от нормите (ПДК). Средно часовите концентрации на серен диоксид за периода са между 0.42 - 174 µg/m3 и имат неравномерен графичен вид с видима цикличност през зимните месеци, което може да се обясни с видът на потенциалните източници на емисии на SO2 . За периода 2007 – 2010 г. не е регистрирано превишение на максималната еднократна ПДК (410 µg/m3) за серен диоксид.

Азотен диоксид

Средно дневните концентрации на азотен диоксид от ПМ-АИС Горна Оряховица за периода 2007 - 2010г. са 0.993-169.6 µg/m3 . През разглежданият период замърсяването с азотен диоксид е в границите на санитарно-хигиенните норми.

Изводи:

-имисионните измервания на SO2 и NO2 в ПМ- гр. Горна Оряховица, за периода 2007 - 2010г., не показват отклонения от средно часовите и средно дневни ПДК, съгласно Наредба № 12 на МОСВ, МЗ (ДВ бр. 46/2010г.).

3.1.3.Обобщена оценка на качеството на атмосферния въздух за периода 2007-2010

Проведеният по-горе анализ на КАВ показва, че с изключение имисиите на ФПЧ10, качеството на атмосферния въздух в приземния слой в Община Горна Оряховица, по отношение основните атмосферни замърсители съгласно чл.4. от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), отговарят на изискванията за опазване на човешкото здраве и околна среда. Индикативните измервания от ПМ-АИС Горна Оряховица показват, че концентрациите на серен диоксид и азотни оксиди са под допустимите нормите, което потвърждава че предприетите в тази връзка мерки за чистотата на въздуха в района, на местно и национално ниво са ефективни.

По отношение регистрираните превишения на средно денонощната норма за ФПЧ10 през 2007-2010г. и предприетите с Програма за управление на КАВ на Община Горна Оряховица, 2003-2010г, мерки за намаляване замърсяването с ФПЧ10, може да се направи извода, че същите са все още не достатъчни и е необходимо прилагането на нови по-високо ефективни дейности и мероприятия в тази област.

3.2.Води

3.2.1.Реки и езера на територията на общината - проектна категория, замърсяване над ПДК по видове замърсяващи вещества и показатели

Във водосборната област на община Горна Оряховица са определени следните типове повърхностни води според тяхната категория:

- водни тела за повърхностните води от категорията "река"

Хидрографски община Горна Оряховица се определя от пространсвеното разположение на водосборната област на река Янтра, водопропускливостта на почвите и релефа на района.

Река Янтра води началото си от северните склонове на Стара планина. По данни за ХМС при гр.В.Търново - кв.Чолаковци, водосборът й е с площ 1289 км^2, със средна надморска височина 545 м и наклон 0,229%. Водосборната област е с коефициент на залесеност около 40%, като реката е със слаби наклони, чиято стойност е около 0,15^. Средногодишният отток /водни количества/ на реката за период от 40 години при този пункт е около 11,6 m^3/s, а средният минимален и максимален отток за същия период е съответно 0,58 m^3/s и 455,5 m^3/s(Хидрологичен справочник на реките в Република България).

Факторите, влияещи върху повърхностните води са предимно залесеността, количеството на падналите валежи и антропогенното въздействие върху природните дадености.

Хидроложките условия са подложени на значителни антропогенни изменения.

За следене качествата на водоприемника р. Янтра РИОСВ - В. Търново прави системни наблюдения. Наблюденията на реката в пунктовете при с. Самоводене (преди Г. Оряховица) и при с. Върбица (след Г. Оряховица) влизат в Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг - подсистема "повърхностни води". Те имат за цел оценка на фоновото състояние на водите в реката и тяхното изменение, в резултат от антропогенно или природно въздействие.

В тези пунктове за мониторинг, системно се контролират 24 физико-химични показатели за качеството на водите (температура, pH, БПК$_5$, разтворен кислород, наситеност с кислород,

ХПК - химична потребност от кислород, разтворени и неразтворени вещества, хлорни йони, сулфатни йони, амониев азот, нитритен азот, нитратен азот, фосфати и др.) Тези пунктове попадат в "горещите точки". В тях се контролират допълнително и специфични показатели - тежки метали, нефтопродукти, детергенти, фенол и др. Оценката на качеството на повърхностните води се извършва на база на Наредба № 7.

Основните физикохимични показатели, характеризиращи качественото състояние на водите в реката между пунктове - с.Самоводене (преди гр.Горна Оряховица) и с.Върбица (след гр.Горна Оряховица) са посочени в таблица и се изменят съответно (Бюлетин за състоянието на околната среда):

№ по ред	Показатели	Пунктове						Наредба 7/86
		с. Самоводене			с. Върбица			
		мин.	макс.	средна	мин.	макс.	средна	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	pH	7,1	8,2	7,6	7,0	8,1	7,5	6 - 8,5
2.	Разтворен кислород	6,6	13,8	8,7	6,0	13,2	7,8	4
3.	БПК5	3,5	38	14,2	3,6	94	21,3	15
4.	Окисляемост	2,0	23	11,3	5,1	45	21,5	30
5.		8	90	38	10	224	69	70
6.	Разтворени вещества	170	390	230	140	1100	390	1000
7.	Хлориди	14	60	30	14	60	30	300
8.	Сулфати	10	65	40	10	75	45	300
9.	Желязо	0,02	1,2	0,6	0,1	1,3	0,8	1,5
10.	Манган	0,01	0,04	0,02	0,01	0,24	0,1	0,3
11.	Твърдост	0,2	10	4,5	5	10	7,0	10

Таблица 3.2.1.

-активна реакция pH се изменя в интервала 7,1 до 8,2 и е в границите на нормативните изисквания по Наредба №7/86;

-разтвореният кислород в разглеждания участък на реката е няколкократно по-висок от изисквания по нормативите, като е в интервала 6,0 мг/л при с.Върбица до 13,8 мг/л при с.Самоводене;

Показателите, характеризиращи замърсяването на водата в реката - БПК5, окисляемост (перманганатната) и ХПК показват влиянието на емитерите от района на гр. Г.Оряховица върху екологичната й състояние, като посочените показатели при пункт с.Самоводене са няколкократно по-ниски от тези при пункт с.Върбица. Средните стойности само по $БПК_5$ при с.Върбица не отговарят на нормативните изисквания, като ги превишават с 42%, докато по останалите показатели те са в границите на изискванията. Максималните стойности са няколкократно /около 6 пъти/ по-високи от изискванията при пункт с.Върбица и показват неравномерното антропогенно натоварване на реката със замърсители;

Показателите: разтворени вещества, хлориди, сулфати, желязо и манган са в границите на нормативните изисквания, като само при разтворените вещества е отбелязана максимална стойност - 1100 мг/л, която с 10% превишава норматива;

- Биогенните показатели, идентифициращи, както замърсяването с азот и фосфор съдържащи вещества, така и протичането на самопречиствателните процеси в реката, са посочени в таблица. Стойностите им са в границите на нормативните изисквания, като само по нитритен азот те превишават няколкократно тези изисквания, като средната му стойност при пункт с.Върбица е 0,3 мг/л при нормативна стойност 0,04 мг/л.

№ по ред	Показатели	Пунктове						Наредба 7/86
		с. Самоводене			с. Въ	рбица		
		мин.	макс.	средна	мин.	макс.	средна	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	NH4	0,2	1,7	1,2	0,3	3,0	1,6	2,0
2.	NO2	0,02	0,08	0,04	0,0	0,5	0,3	0,04
3.	NO3	0,2	2,1	1,1	0,1	3,7	1,8	10
4.	PO4	0,02	1,3	0,6	0,02	0,64	0,5	1,0

Таблица 3.2.1.1

- Съдържанието на тежки метали и нефтопродукти, е посочено в таблица. Йоните на тежките метали във водата: кадмий, олово, мед, никел и цинк, са в рамките на изискванията на Наредба 7/86, докато средните стойности на съдържанието на нефтопродукти няколкократно превишава тези изисквания, както при пункт с.Самоводене, така и при пункт с.Върбица и показва чувствителното натоварване на реката по този показател.

№ по ред	Показатели	Пунктове						Наредба 7/86
		с. Самоводене			с. Върбица			
		мин.	макс.	средна	мин.	макс.	средна	
1.	Кадмий	<0,001	0,001	<0,001	<0,001	0,001	<0,001	0,01
2.	Олово	<0,001	0,03	0,008	<0,001	0,01	0,007	0,05
3.	Мед	<0,01	0,9	0,4	<0,01	0,01	0,01	0,05
4.	Никел	<0,005	0,005	0,005	<0,005	0,005	0,005	0,2
5.	Цинк	<0,01	0,28	0,12	<0,01	0,07	0,04	5
6.	Нефтопр.	0	9,2	4,5	0	33	12	0,3

Таблица 3.2.1.2.

По данни на НАОС (НЦОСУР) р.Янтра е водоприемник II категория./ДВ бр.96/12.12/86 г./

В РИОСВ - В. Търново се извършва и биологичен мониторинг на повърхностните води, като допълнение на физико-химичния мониторинг. Използва се експресен метод, свързан с определяне на биотичен индекс, с 5-степенна скала, който на база определени биоиндикатори регистрира резултата от интегрираното въздействие на замърсителите, водещо до трайни изменения в качеството на водите за дълъг период от време.

3.2.2.Подземни води

Съгласно Обяснителния текст към Хидрогеоложката карта на България М 1:200000 (1975), районът на община Горна Оряховица е разположена в обсега на Северобългарския артезиански басейн. Според хидрогеоложката подялба на Антонов, Данчев (1980) тя попада към централните части на Мизийския регион и областта на Предбалкана. Основната хидрогеоложка единица тук е така наречената "долнокредна водоупорна плоча", имаща ролята на регионален водоупор. Това е дебела над 1000 м пачка от водоупорни скали, покриваща скалите на горноюрско-долнокредния водоносен хоризонт (в южната част на Мизийската платформа) и слабоводообилните наслаги със същата възраст (в Предбалкана). На повърхността се разкриват свити, представени предимно от мергели. Горната им част е изветряла, като оформя делувиален слой. Той е представен предимно от глинести материали с различна дебелина от 1-2 м до над 10-15 м, в зависимост от релефните особености. В тях е формиран изключително слабоводоообилен водоносен хоризонт. Подземният поток е с посока от юг на север. Установените водни нива са на дълбочина от 1,5 до 5,5 м. Подхранването им се осъществява от валежни води. Стойността за една година на валежите по данни от станция В.Търново е 680 мм. От тази величина основна част се изпарява и поглъща от растенията – на стойност 443 мм или 65% от средната сума на валежите. За повърхностен и подземен отток остават 237 мм. Като се има предвид, че град Горна Оряховица е разположен върху склон, и спецификата на градската среда - почти пълно застрояване и асфалтиране, може да се предполага, че в момента стойността на подхранване на подземните води е минимална - почти цялото водно количество се оттича повърхностно или попада в канализацията. Проникването на повърхностни води в дълбочина се затруднява и от слабите филтрационни свойства на делувиалните глини. Проведените сондажни проучвания в рамките на града са показали изключително ниска водообилност. В делувия има изградени няколко кладенци, използвани за различни нужди. В повечето от тях, след изчерпване на водите в тях, водното ниво се покачва изключително бавно, понякога с месеци. Дренирането на делувиалните води става в алувиалния водоносен хоризонт. Като цяло водите в делувиалните наслаги не представляват практически интерес.

Основните водоносни хоризонти, имащи значение в района са кватернерните, формирани в старите и съвременните терасни материали на р. Янтра. Те оформят една ивица с широчина от 1 до 3 км, от двете страни на реката. Наложени са върху горнокредни мергели, изграждащи регионалният водоупор. Те са с типичен двуслоен характер - долен пласт - чакълесто-песъклив и горен - песъкливо-глинест. Долният пласт е представен от чакъли и пясъци с разнороден зърнометричен състав, на места с валуни, с глинесто песъклив запълнител и има променлива дебелина от 1 до 10 м. Горният пласт има повсеместно разпространение и в южната част на разпространението на алувия той се свързва с делувиален материал от оградните склонове. Дебелината му също е различна, като на места достига до 10 -15 м. Формиралият се поток в алувиалните наслаги е ненапорен, с дълбочина на водното ниво под земната повърхност от 0 до 5-6 м. Те се характеризират с постоянен дебит, температура и сравнително добри качества.

В последните години се забелязва тенденция на намаляване на дебитите и влошаване на качеството на водите. Причина за това е неравномерното сезонно и годишно разпределение

на повърхностния поток, водещо до нарушаване на подхранването на водоносните хоризонти. Намаляването е свързано и с промяна на водоносния хоризонт следствие извършените корекции на р. Янтра.

Общината е сравнително богата на водни ресурси, включващи повърхностни и подземни води. Подпочвените води са разположени в няколко пласта на водоносните хоризонти с дълбочина от 6 до 12 метра.

Община Горна Оряховица получаваше вода за напояване от язовир "Александър Стамболийски" чрез изградена мрежа от напоителни канали, стопанисвани от "Напоителни системи" ЕАД гр. Велико Търново. Сегашното състояние на тази мрежа е трагично, тъй като в продължение на 15 години не е експлоатирана и не е поддържана.

Високото ниво на подпочвени води в региона обуславя голям брой местни водоизточници: чешми и кладенци, които успешно се ползват при производството на селскостопанска продукция. На територията на общината са изградени 15 микроязовири /в Долна Оряховица, Стрелец, Драганово, Крушето, Върбица, Паисий и Горски Горен Тръмбеш/.

Минерални води - местонахождение, характеристики, дебит, използване, потенциал

На територията на Община Горна Оряховица до момента не е установено наличие на минерални води и респективно няма водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Влияние на изпускани отпадъчни води върху питейните водоизточници.

Няма регистрирани замърсявания на питейни водоизточници с изпускани отпадъчни води

Източници на замърсяване - на територията на общината и извън територията на общината

Анализът на състоянието на водните тела в района на общината показва, че с най-голям дял в замърсяването са:

-точковите източници на замърсяване - замърсяване на водите главно от неизградени канализации и пречиствателнистанции за населените места и локални замърсявания от изградените рудници, хвостохранилища и мандри.

-дифузното замърсяване - Замърсяване на речните корита с нерегламентирано изхвърляне на отпадъци от населените места, строителни отпадъци и от горско- стопански дейности, от животновъдство, ерозия във водосбора, както и течове от амортизирани тръби на канализационните системи.

Основен замърсител на повърхностните водни обекти са битово- фекалните и производствени отпадни води поради ниската степен на изграденост и/или липса на системите и мрежите за отпадни води. С пускането в експлоатация на РПСОВ – гр.Горна Оряховица, в края на 2009г., улавяща отпадъчните води от канализационната мрежа на града в значителна степен е решен въпроса с пречистване на отпадъчните води на територията

на общината и се избегва замърсяването на р.Янтра с отпадъчните води - битови, производствени и дъждовни.

3.2.3.Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места

Изградена канализационна мрежа има само в гр.Г. Оряховица.Тя е с дължина 69,7 км /96 %/. В момента се изпълнява канализацията в град Долна Оряховица.

Краен водоприемник на отпадъчните води от смесените канализации на градовете Горна Оряховица и Долна Оряховица е река Янтра. Към настоящият момент има изграждена Районна пречиствателна станция за отпадъчни води която предвижда заустване и пречистване на отпадъчни води от градовете Горна Оряховица, Долна Оряховица и Лясковец. Обектът се финансира по програма ИСПА и се изпълнява от турски Консорциум Тескер-Мапа-Мас-Гюнал. В момента са обхванати битово - фекалните води от гр. Горна Оряховица. С доизгражането на на довеждаща канална инфрастреуктура до нея ще се обхванат битово- фекалните води от трите града, което ще подобри значително екологичната обстановка на р. Янтра.

Част от големите предприятия /"Захарни заводи" АД, "Складова техника" АД, месокомбинат "Родопа" ООД, ЕТ "Стефмарк" и други/ имат локални пречиствателни съоръжения.

Предприятия като "Розахим", "Металснаб", Локомотивно и Вагонно депо са с ведомствени канали, които директно се заустват в р. Янтра. Предвидено е включването им в колектор за отпадни води до РПСОВ.

3.2.4.Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води

Във връзка с построяването на обект "Районна пречиствателна станция за отпадни води за градовете Горна Оряховица, Лясковец и Долна Оряховица" съществува генериране на следните отпадъци:

-остатъци по решетките - това са отпадъци с код 19 0801;

-отпадъци от пясъкоуловителя - код 19 0802;

-маслени и петролни смеси от повърхностен слой на аерирания пясъкоуловител - код 19 2803.

По принцип,към РПСОВ не се допускат води с масла и нефтопродукти над нормативно разрешените стойности. Но при аварийни ситуации,в някое от предприятията,ако бъдат изпуснати такива води, аерираният пясъкоуловител ще ги задържи.

-утайки от третиране на битови отпадъчни води - 19 0805;

Тези утайки се обезводняват на филтърпресова инсталация;

-хлорни утайки - получават се при хлориране на отпадъчните води.Хлорирането се извършва с хлор-газ,но само при епидемични ситуации, съгласно нашето законодателство.При такива ситуации, утайките от контактен резервоар трябва да се обезводняват отделно от останалите утайки.

-битови отпадъци от дейността на персонала - смесени битови отпадъци - код 200301;

РПСОВ е проектирана за битово-фекални води. Към нея не се допускат да влизат води от предприятия, които са замърсени с вещества, неотговарящи за заустване по Наредба №6. Следователно, утайките от пречистването на отпадъчни води не би трябвало да съдържат метални йони, нефтопродукти и др. Те са третирани предварително в метантанкове /анаеробна стабилизация/. Същите могат да се използват като земни маси за рекултивация. След съответните изисквания и доказване на съдържание на тежки метали по ПДК, обезводнените утайки могат да се предложат за оползотворяване в земеделието, съгласно "Наредба за изискванията за опазване на почвите при употреба на утайки от пречистването на отпадъчни води" - за нуждите на земеделието /Постановление №339 от 14.12.2004г. - ДВ., бр.112 от 23.12.2004г./.

Битовите отпадъци от дейността на персонала се събират в контейнери и се извозват от фирмата, обслужваща сметоизвозването в гр.Г.Оряховица.

- Опасни отпадъци.

Опасните отпадъци биха се появили само при аварийни ситуации в някое от локалните предприятия, ако не се вземат мерки навреме и водите стигнат до РПСОВ. По принцип такива ситуации не трябва да бъдат допускани!

Видове опасни отпадъци:

-маслени и петролни смеси от повърхностен слой в пясъкозадържател;

-хлорни утайки;

-утайки от води, в които аварийно са изпуснати тежки метали;

Опасните отпадъци се събират разделно в контейнери, които трябва ще се депонират на отделна площадка за опасни отпадъци. Такава площадка е обособена в едната част на площадката за временно депониране на утайките, намиращи се на територията на РПСОВ, докато се реши въпросът с депониране на отпадъци в регионален мащаб.

3.2.5.Водоснабдяване на населените места - количествени и качествени показатели

Дейностите по добиване и доставка на питейна вода на територията на Община Горна Оряховица се извършва от дружество "В и К - Йовковци" ООД гр. Велико Търново, район Горна Оряховица.

Всички населени места на територията на Община Горна Оряховица са централно водоснабдени с изградени водопроводни мрежи. Общината е със сравнително добра обезпеченост от към водни ресурси, но тенденциите са към намаляване на водните запаси.

Град Горна Оряховица и селищата в западната част на общината /Първомайци, Поликрайще, Правда, Янтра и Крушето/ получават вода от язовир "Йовковци". Останалите селища: Долна Оряховица, Писарево, Стрелец, Паисий, Горско Горен Тръмбеш, Горски Долен Тръмбеш, Драганово и Върбица са с местни водоизточници /дренажи, каптажи, шахтови и тръбни кладенци/, разположени на тяхна територия.

Хидровъзел “Йовковци” е изграден за питейно - битово водоснабдяване на градовете - Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Елена, Стражица, Златарица, Дебелец, Килифарево, Полски Тръмбеш, гр.Дряново и селищата в региона. Хидровъзелът включва

язовирна стена “Йовковци” , Довеждаща безнапорна деривация , ПСПВ „Йовковци”, Дюкер „Пчелище” и водопроводите за градовете Велико Търново, Горна Оряховица , Дряново , Стажица , Златарица и други населени места в региона.

„ВиК Йовковци” ООД е дружеството, отговорно за есплоатацията на водоснабдяването и канализацията в региона. Дружеството е публична компания, с мажоритарен пакет 51% държавно участие и 49% общинско, разделени между някои от обслужваните общини. Дяловото участие на община е Горна Оряховица-20%.

Общият брой на абонатите в общината е 18 996. Водопроводна мрежа с обща дължина 381 431 м, разпределена както следва: 292 431 м. вътрешна мрежа и 89 000 м външни водопроводи. Има изградени 8 048 сградни отклонения с обща дължина 74 км.

За общината се подават около 6 117 000 - 6 120 000 $м^3$/г. вода, от които 48-50 % е водопотреблението на населението. Останалата вода се използва от обществения сектор /бюджетни и промишлени предприятия, селско стопанство и други/.

В момента в Общината се поддържат:10 водоизточника, 17 помпени станции / в т. ч. 10 бункерни/ и 14 напорни резервоара.

Съществуващи мрежи и съоръжения на територията на Община Горна Оряховица

Водоснабдителни съоръжения	Налични	В експлоатация
Водоизточници	46 бр.	10 бр.
Помпени станции	57 бр.	17 бр.
Резервоари	15 бр.	15 бр.
Вътрешна водопроводна мрежа	301 133 м.	301 133 м.
Външни водопроводи	89 023 м.	89 023 м.
Водопроводни отклонения	74 000 м.	74 000 м.

Таблица 3.2.4.

Част от изградените съоръжения не се ползват поради трайно замърсяване / високо съдържание на нитрати /, висока себестойност на водата, добивана чрез изпомпване, поради скъпо и сложно оборудване, охрана и поддържане на системите с помпи.

Проблеми с водоснабдяването има в с.Първомайци а в останалите населени места водопроводната мрежа е амортизирана и дава чести аварии.

Качеството на питейните води се следи по микробиологични и по химични показатели:

от централни водоизточници по микробиологични показатели:

Данните от провеждания от РЗИ мониторинг на питейните води показват, че питейната вода в гр.Горна Оряховица и селата от общината, осигурявана от язовир "Йовковци" отговаря на изискванията на българското законодателство и на критериите на СЗО за микробиологична безопасност (не повече от 5% нестандартни проби за 1 година).

по химични показатели:

Дългогодишните наблюдения на РЗИ В.Търново показват, че питейната вода, използвана от населението на община Горна Оряховица не съдържа вредни за здравето на хората химични вещества над хигиенните норми.

Количеството на нитратите във водите на язовир „Йовковци", от който се водоснабдяват всички населении места от общината, е значително под хигиенните норми.

Като открит водоизточник с голяма водосборна област „Йовковци" е уязвим за замърсяване с органична материя и синтетични повърхностно активни вещества (СПАВ). Хиперхлорирането на водата, наложено от отдалечеността на водоизточника от основния консуматор, създава риск за образуване на канцерогенни трихалометани (ТХМ). Лабораторните анализи на водите на язовира и трите му основни притока, извършени от РЗИ (РИОКОЗ) - Велико Търново през периода от 1991 до 1997г., не са установили съдържание на СПАВ. Резултатите от изследването им за съдържание на ТХМ през периода 1993-1998г. (в рамките на програма СИНДИ) показват, че количествата на същите са много по-ниски от препоръчителните норми на Световната здравна организация

3.3.Отпадъци

В съответствие чл. 29 от Закона за управление на отпадъците, Община Горна Оряховица има разработена и приета Общинаска програма за управление на отпадъците. Обхвата на програмата засяга всички дейности по генериране, събиране, транспортиране, съхранение и обезвреждане на битовите и строителните отпадъци, както и контрола по обезвреждане на производствени и опасни отпадъци на територията на общината.

Политиката на Община Горна Оряховица за дейностите с отпадъците е обобщена в План за действие, който конкретизира етапите, отговорностите, сроковете и необходимите средства за тяхното управление. Отчет по изпълнение на програмата и планът за действие се прави веднъж годишно пред Общински съвет-Горна Оряховица.

3.3.1.Генерирани видове отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, производствени

Съгласно чл.2 на ЗУО, (Обн., ДВ, бр. 86 от 30.09.2003 г.) отпадъците които се генерират на територията на Общината следните от видове:

- твърди битовите отпадъци (ТБО);
- производствени неопасни отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци;

Битови отпадъци

“Битови отпадъци” са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Количеството на образуваните битови отпадъци е променлива величина – функция от броя на населението, годишния сезон, мястото, начина на живот, стандарта на населението,

степента на благоустрояване на населеното място, начина на отопление на сградите – с или без използване на твърдо гориво и други.

Източник на данни за докладваните количества битови отпадъци за периода 2005 – 2009 г. е Общинска администрация Горна Оряховица.

Съгласно наличната информация (годишни отчети на дружествата, извършващи събиране, транспортиране и депониране на битовите отпадъци в община Горна Оряховица в определени периоди (”Титан Клинър” ООД, „Екоресурс България” АД), общото количество битови отпадъци на територията на общината за периода 2005 – 2009 г. е 136 058 тона. Количеството на отпадъците по години е представено в Таблица 13.

Количество на битовите отпадъци за периода 2005-2009 г.

година	2005		2006		2007		2008		2009	
	т	$м^3$	т	$м^3$	т	$м^3$	т	$м^3$	т	$м^3$
Битови отпадъци	72 121	120 204	11 066	18 443	14 613	24 355	13 945	23 242	24 313	40 523

Таблица 3.3.1. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Понастоящем количеството на събраните отпадъци се оценява косвено, по разчетен път, на база на транспортните документи. Съществуващото общинско депо, както и използваните през годините депа на населените места в общината не са оборудвани с везни за измерване на количеството на отпадъците, постъпващи за депониране.

През периода м. август 2006 г. – м. февруари 2009 г. на депото на община Горна Оряховица в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец” е използвана везна, което позволява точното определяне на количеството на събраните и депонирани битови отпадъци. Везната е демонтирана през м. март 2009 г., поради смяна на дружеството, извършващо събирането и транспортирането на битовите отпадъци на територията на общината и експлоатацията на общинското депо.

В Таблица е представено количеството на битовите отпадъци в община Горна Оряховица през 2009 г. по населени места.

Количество на битовите отпадъци по населени места през 2009г.

Населено място	Количество битови отпадъци ($м^3$)
гр. Горна Оряховица	24 310
гр. Долна Оряховица	3 740
с. Върбица	940
с. Горски горен Тръмбеш	180
с. Горски долен Тръмбеш	260
с. Драганово	2 880
с. Крушето	820
с. Паисий	80
с. Писарево	900
с. Поликраище	1 870
с. Правда	580
с. Първомайци	3 260
с. Стрелец	180
с. Янтра	520

Таблица 3.3.2. *Източник: „Титан Клинър” ООД*

Строителни отпадъци

Строителни отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения.

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Горна Оряховица са предимно от юридически лица от строителна дейност. Малка част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

Количеството строителни отпадъци и земни маси, постъпили на общинското депо през периода 2006 - 2009 г. е представено в Таблица.

Количество на депонираните строителни отпадъци и земни маси през периода 2006-2009

година	2006		2007		2008		2009	
	т	$м^3$	т	$м^3$	т	$м^3$	т	$м^3$
Строителни отпадъци и земни маси	10 233	17 054	30 545	16 969	14 480	8 044	22 990	12 772

Таблица 3.3.3. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица – Годишни отчети за депонирани отпадъци*

Производствени и опасни отпадъци

Данните за количеството на отпадъците, образувани от дейността на индустриалните обекти на територията на община Горна Оряховица, както и количествата на третираните отпадъци са на базата на информация, предоставена от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), която събира, обработва и анализира този вид данни на национално ниво.

Първичната информация се предоставя от генераторите на отпадъците по реда на *Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за воденето на публичния регистър на закритите обекти и дейности (обн., ДВ, бр. 95/26.10. 2004 г.)* в РИОСВ по местонахождение на обекта, от дейността на който се образуват отпадъците. В определените от наредбата срокове, РИОСВ предоставят постъпилите данни в ИАОС за обобщаване на национално ниво, изготвяне на анализи, прогнози и подготовка на национални отчети и докладване към Европейската комисия.

Данни за общото количеството на образуваните и третирани производствени и опасни отпадъци в община Горна Оряховица за периода 2004 - 2007 г., както и количествата по групи от Списъка на отпадъците - Приложение 1 от *Наредба № 3 за класификация на отпадъците* са представени в Таблица 3.3.4.

Образувани и третирани производствени и опасни отпадъци за периода 2004-2007 г.

Община	Година	Налични от минали години	Образувани	Оползотворени		Обезвредени		Предаден на други фирми		Налични в края на годината	01	*	02	*
		т	т	т	%	т	%	т	%	т	т	т	т	т
Горна Оряховица	2004	4766,2	40978,3	2440,6	6,0%	5147,5	12,6%	17777	43,4%	20379,4			27141	
	2005	5577,2	47807,3	9,4		16268	34,0%	22831	47,8%	14276	950		29553	
	2006	8783,8	30325,5	45,9	0,2%	7764	25,6%	23915	78,9%	7384,8	2775		16124	
	2007	7204,5	24461,4	5329,2	21,8%	4153	17,0%	16254	66,4%	5929,5	2810		11955	
	ОБЩО	26331,7	143573	7825,1	5,5%	33333	23,2%	80777	56,3%	47969,7	6535		84773	

Година	03	*	04	*	05	*	06	*	07	*	08	*	09	*	10	*	11	*	12	*
	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т
2004	10,2						0,3	0,3	20,0				0,2	0,2	9 496,6				225,5	0,2
2005	1,3						0,1	0,1	0,8						8 367,3		1,1	1,1	1 128,8	0,3
2006	0,6						0,3	0,3	0,5		0,1	0,1			7 556,5		0,3	0,3	988,4	0,2
2007	2,1						0,2	0,2	12,7		0,2	0,2			5 317,0		0,2	0,2	1 485,6	1,7
ОБЩО	14,2						0,9	0,9	34,0		0,3	0,3	0,2	0,2	30 737,4		1,6	1,6	3 828,3	2,4

Година	13	*	14	*	15	*	16	*	17	*	18	*	19	*	20	*
	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т
2004	23,6	23,6			42,0	2,0	75,7	17,1	215,7		5,5	5,5	1 210,7		2 511,1	0,1
2005	40,5	40,5			43,1	2,3	327,3	18,2	4 695,2	10,0			1 905,8		793,3	0,3
2006	67,6	67,6			53,0	0,4	593,1	18,4	183,3		4,0	4,0	1 934,0	11,2	45,7	0,3
2007	68,1	68,1			63,1	0,9	430,5	20,0	1 249,9				1 035,6	15,0	31,6	0,4
ОБЩО	199,8	199,8			201,2	5,6	1 426,6	73,7	6 344,1	10,0	9,5	9,5	6 086,1	26,2	3 381,7	1,1

Таблица 3.3.4. *Източник: Изпълнителна агенция по околна среда*

Производствени отпадъци

По данни на ИАОС, получени от 19 предприятия, през 2008 г. на територията на община Горна Оряховица са образувани 19 091 тона производствени отпадъци. Наличните отпадъци от минали години към началото на годината са 1 173 тона. През 2008 г., 4 905 тона са оползотворени и 7 832 тона са обезвредени от дружествата, които ги генерират. Производствените отпадъци, предадени за последващо третиране на други лица, притежаващи разрешения за извършване на тези дейности са 5 834 тона. Към края на 2008 г., наличните нетретирани производствени отпадъци на територията на предприятията, от чиято дейност се образуват са 1 692 тона.

Най-големи количества производствени отпадъци през 2008 г. са образували дружествата Захарни заводи (11 689 т.), Матеко (3 568 т.), ВиК Йовковци (1 608 т.), Локомотивно депо Горна Оряховица (961 т.) и Национална електрическа компания (490т.).

В таблица 22 е представена информация за икономическите субекти – генератори на производствени отпадъци в община Горна Оряховица, както и количествата на образуваните, третираните от тях и предадените за третиране на други лица производствени отпадъци през 2008 г.

Производствени отпадъци на територията на община Горна Оряховица през 2008 г.

БУЛСТАТ	**Име на фирмата**	**Населено място**	**Код на отпадъка**	**Налични от минали години, тона**	**Образувани, тона**	**Оползотворени, тона**	**Обезвредени, тона**	**Предадени на други фирми, тона**	**Налични в края на годината, тона**
104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Горна Оряховица	100101	0,000	7,730	0,000	0,000	7,730	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	020402	0,000	4005,000	0,000	4005,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	020499	0,000	24,500	0,000	0,000	24,500	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	020499	0,000	1829,000	1829,000	0,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	020601	0,000	38,000	0,000	0,000	38,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	020699	0,000	133,000	0,000	0,000	133,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	030105	0,000	7,840	0,000	0,000	7,840	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100101	0,000	897,000	0,000	897,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100102	0,000	2926,000	0,000	2926,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100125	0,000	20,000	0,000	0,000	20,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100903	0,000	16,200	0,000	0,000	16,200	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100908	0,000	92,000	0,000	0,000	92,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	100912	0,000	0,900	0,000	0,000	0,900	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	101301	0,000	327,000	0,000	0,000	327,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	101304	0,000	193,000	0,000	0,000	193,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	120101	0,000	180,000	46,500	0,000	133,500	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	120103	0,000	0,440	0,000	0,000	0,440	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	120115	0,000	0,010	0,000	0,000	0,010	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	120121	0,000	0,040	0,000	0,000	0,040	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150101	0,000	57,740	0,000	0,000	57,740	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150102	0,000	5,580	0,000	0,000	5,580	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150103	0,000	5,240	0,000	0,000	5,240	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150104	0,000	0,090	0,000	0,000	0,090	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150203	0,000	0,842	0,000	0,000	0,842	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	160103	2,020	0,000	0,000	0,000	0,000	2,020
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	170401	0,000	27,000	0,000	0,000	27,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	170405	0,000	134,000	0,000	0,000	134,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	160117	0,000	23,000	0,000	0,000	23,000	0,000

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предадени на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	160106	0,000	2,860	0,000	0,000	2,860	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	191002	0,000	25,000	0,000	0,000	25,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	191201	0,000	60,100	0,000	0,000	60,100	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	190903	0,000	4,000	0,000	4,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	191001	0,000	139,000	0,000	0,000	139,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	191006	0,000	507,000	0,000	0,000	507,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	191204	0,000	7,620	0,000	0,000	7,620	0,000
814211862	КУПРО-94 ЕООД	Горна Оряховица	191001	0,350	21,670	0,000	0,000	21,670	0,350
814211862	КУПРО-94 ЕООД	Горна Оряховица	070514	0,000	0,504	0,000	0,000	0,000	0,504
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	020304	0,000	10,000	0,000	0,000	10,000	0,000
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	120101	2,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,000
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	150101	3,000	1,000	0,000	0,000	0,000	4,000
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	150102	3,000	1,000	0,000	0,000	0,000	4,000
814190877	ЗММ - ДРАГАНОВО	Драганово	100903	27,000	7,000	0,000	0,000	0,000	34,000
814190877	ЗММ - ДРАГАНОВО	Драганово	100908	9,000	1,600	0,000	0,000	0,000	10,600
814190877	ЗММ - ДРАГАНОВО	Драганово	120101	35,000	0,000	22,000	0,000	0,000	13,000
814190877	ЗММ - ДРАГАНОВО	Драганово	100210	18,000	1,000	0,000	0,000	0,000	19,000
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	160103	6,400	0,000	0,000	0,000	0,000	6,400
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	160117	40,410	3,000	0,000	0,000	40,410	3,000
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160117	140,000	62,400	0,000	0,000	197,680	4,720
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160118	0,150	0,000	0,000	0,000	0,080	0,070
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	120101	15,000	25,000	0,000	0,000	0,000	40,000
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160117	18,040	12,180	0,000	0,000	20,320	9,900
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	120101	119,350	122,200	0,000	0,000	162,650	78,900
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	120103	0,006	0,072	0,000	0,000	0,027	0,051
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160117	210,573	828,074	0,000	0,000	334,450	704,197
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160118	5,254	10,427	0,000	0,000	0,493	15,188

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предадени на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160120	0,300	0,000	0,000	0,000	0,000	0,300
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	100903	1,200	0,300	0,000	0,000	0,000	1,500
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	101003	5,500	1,000	0,000	0,000	0,000	6,500
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	100906	2,000	1,000	0,000	0,000	0,000	3,000
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	101006	21,000	1,000	0,000	0,000	21,000	1,000
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	170102	27,300	1,000	0,000	0,000	27,300	1,000
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	120101	3,500	1,000	0,000	0,000	0,000	4,500
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	120103	0,000	7,500	7,500	0,000	0,000	0,000
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	150101	0,100	0,020	0,000	0,000	0,000	0,120
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	160103	0,200	0,000	0,000	0,000	0,000	0,200
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	030105	0,000	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	150107	0,050	0,000	0,000	0,000	0,050	0,000
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	150102	0,100	0,120	0,000	0,000	0,180	0,040
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	150101	0,150	0,170	0,000	0,000	0,260	0,060
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	191001	0,300	3,410	0,000	0,000	3,610	0,100
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	191002	0,000	0,020	0,000	0,000	0,000	0,020
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	120101	0,000	0,030	0,000	0,000	0,000	0,030
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160103	0,000	0,622	0,000	0,000	0,000	0,622
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160106	0,000	10,500	0,000	0,000	0,000	10,500
104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Горна Оряховица	190801	0,000	7,640	0,000	0,000	7,640	0,000
104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Горна Оряховица	190802	0,000	17,660	0,000	0,000	17,660	0,000
104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Горна Оряховица	190805	0,000	1575,560	0,000	0,000	1575,560	0,000
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	160112	0,000	0,015	0,000	0,000	0,000	0,015
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	120101	0,000	33,820	0,000	0,000	33,680	0,140
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	120103	0,000	3,775	0,000	0,000	2,247	1,528
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	160604	0,250	0,000	0,000	0,000	0,000	0,250
104056645	ФЕМИ	Горна Оряховица	150101	0,131	1,719	0,000	0,000	1,630	0,220
104056645	ФЕМИ	Горна Оряховица	150102	0,008	0,122	0,000	0,000	0,120	0,010

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предадени на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
104056645	ФЕМИ	Горна Оряховица	200111	1,897	2,004	0,000	0,000	3,860	0,041
104606078	КРИС-Р	Горна Оряховица	160103	10,700	0,250	0,000	0,000	0,000	10,950
130823243	НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ "ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"	Горна Оряховица	160605	0,000	0,058	0,000	0,000	0,000	0,058
000662655	НАЦИОНАЛНА МНОГОПРОФИЛНА ТРАНСПОРТНА БОЛНИЦА	Горна Оряховица	180101	0,000	0,009	0,000	0,000	0,009	0,000
000649348	НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ	Горна Оряховица	160216	96,500	490,200	0,000	0,000	414,100	172,600
1754038560048	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	120101	0,816	0,050	0,000	0,000	0,000	0,866
1754038560048	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160117	10,827	4,133	0,000	0,000	9,660	5,300
104051840	ММ - МИРОСЛАВ ХРИСТОВ	Първомайци	020202	0,000	534,968	0,000	0,000	534,968	0,000
104051840	ММ - МИРОСЛАВ ХРИСТОВ	Първомайци	100101	4,600	19,000	0,000	0,000	21,000	2,600
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	120101	0,000	410,500	0,000	0,000	382,670	27,830
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	010409	330,000	3150,000	3000,000	0,000	0,000	480,000
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	160103	0,650	5,270	0,000	0,000	0,000	5,920
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	160117	0,000	2,800	0,000	0,000	0,000	2,800
ОБЩО:				**1172,632**	**19091,154**	**4905,050**	**7832,000**	**5834,216**	**1692,520**

Таблица 3.3.5. *Източник: Изпълнителна агенция по околна среда*

По данни на ИАОС, опасни отпадъци за 2008 г. са докладвали 21 дружества, които са образували общо 118,6 тона опасни отпадъци. С най-голям относителен дял са образуваните отработени масла - 79,5 тона (67%), следвани от отработени филтруващи глини от регенериране на масла – 15 тона (12,6%) и оловни акумулаторни батерии – 14 тона (11,8%). Налични от минали години са 40,5 тона опасни отпадъци.

През 2008 г. дружествата, при чиято дейност се образуват опасни отпадъци са оползотворили 57 тона от отпадъците (основно отработени масла). Опасните отпадъци, предадени за последващо третиране на други лица, притежаващи разрешения за извършване на тези дейности са 9 тона. Към края на 2008 г., наличните нетретирани опасни отпадъци на територията на предприятията, от чиято дейност се образуват са 93 тона.

През годината най-големи количества опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица са образувани от Е.ОН България Мрежи (68,7 тона), Локомотивно Депо - Горна Оряховица (30,5 тона), Поделение за пътнически превози - Горна Оряховица (6,4 тона), МБАЛ "Св. Иван Рилски" (3,37 тона) и Захарни заводи (2 тона).

Информация за дружествата, от дейността на които се образуват опасни отпадъци; населеното място, в което се намират и количествата образувани и третирани отпадъци са представени в Таблица.

Опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица през 2008 г.

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	090102*	0,090	0,010	0,000	0,000	0,000	0,100
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	090103*	0,326	0,010	0,000	0,000	0,000	0,336
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	090104*	0,202	0,010	0,000	0,000	0,000	0,212
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	120109*	0,035	0,005	0,000	0,000	0,000	0,040
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	130113*	0,000	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	130208*	2,607	0,280	0,700	0,000	0,000	2,187
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	130307*	1,020	0,000	0,000	0,000	0,000	1,020
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	130502*	0,120	0,005	0,000	0,000	0,000	0,125
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	150202*	0,000	1,400	1,400	0,000	0,000	0,000
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	160107*	0,060	0,000	0,000	0,000	0,000	0,060
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	160601*	0,000	0,210	0,000	0,000	0,000	0,210
104051737	ЗАХАРНИ ЗАВОДИ	Горна Оряховица	200121*	0,010	0,097	0,000	0,000	0,000	0,107
814211862	КУПРО-94 ЕООД	Горна Оряховица	150202*	0,075	0,046	0,000	0,000	0,000	0,121
814211862	КУПРО-94 ЕООД	Горна Оряховица	150110*	1,550	1,145	0,000	0,000	0,000	2,695
104011909	ХИМПРОДУКТ	Горна Оряховица	060313*	0,000	0,370	0,370	0,000	0,000	0,000
104011909	ХИМПРОДУКТ	Горна Оряховица	060311*	0,814	0,000	0,000	0,000	0,000	0,814
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	120109*	0,300	0,100	0,000	0,000	0,000	0,400
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	130204*	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,100
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	160601*	0,050	0,010	0,000	0,000	0,000	0,060
104054740	НАДЕЖДА - 91	Горна Оряховица	200121*	0,050	0,000	0,000	0,000	0,000	0,050
814190877	ЗММ - ДРАГАНОВО	Драганово	200121*	0,016	0,000	0,000	0,000	0,000	0,016
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	130205*	2,350	0,200	0,000	0,000	0,000	2,550
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	130506*	0,500	0,150	0,000	0,000	0,000	0,650
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	060201*	0,450	0,000	0,000	0,000	0,000	0,450
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	160601*	2,400	0,250	0,000	0,000	2,400	0,250
814255710	ЯНТРА - ТРАНСПОРТ	Горна Оряховица	160606*	0,480	0,000	0,000	0,000	0,000	0,480
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160601*	5,900	6,400	0,000	0,000	0,000	12,300
1308228780272	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ПЪТНИЧЕСКИ	Горна Оряховица	200121*	0,200	0,000	0,000	0,000	0,000	0,200

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
	ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА								
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	130205*	2,746	23,080	0,000	0,000	0,000	25,826
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160601*	13,019	6,900	0,000	0,000	0,000	19,919
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	200121*	0,054	0,036	0,000	0,000	0,000	0,090
1754068840012	"ЛОКОМОТИВНО ДЕПО" - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	130701*	1,000	0,500	0,000	0,000	0,000	1,500
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	200121*	0,037	0,009	0,000	0,000	0,000	0,046
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	120109*	0,150	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	120118*	0,170	0,040	0,000	0,000	0,000	0,210
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	130208*	0,270	0,040	0,000	0,000	0,000	0,310
104054361	БРОНЗ ТМ	Долна Оряховица	160601*	0,045	0,000	0,000	0,000	0,000	0,045
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	160305*	0,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,500
104058105	РОЗАХИМ	Горна Оряховица	160601*	0,000	0,002	0,000	0,000	0,002	0,000
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	130205*	0,000	0,200	0,000	0,000	0,000	0,200
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	160601*	0,000	0,075	0,000	0,000	0,000	0,075
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	200121*	0,000	0,031	0,000	0,000	0,000	0,031
1752013040065	МРЕЖОВИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН РАЙОН - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	200135*	0,000	0,675	0,000	0,000	0,000	0,675
831496285	ПЕТРОЛ	Горна Оряховица	160708*	0,000	0,750	0,000	0,000	0,750	0,000
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	130208*	1,159	0,000	0,000	0,000	0,000	1,159
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	160601*	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,100
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	160107*	0,000	0,010	0,000	0,000	0,000	0,010
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	200121*	0,402	0,016	0,000	0,000	0,000	0,418
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	200135*	0,000	0,222	0,000	0,000	0,222	0,000
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	130307*	0,000	53,500	53,500	0,000	0,000	0,000
104518621	Е.ОН БЪЛГАРИЯ МРЕЖИ	Горна Оряховица	191101*	0,000	15,000	0,000	0,000	0,000	15,000
104512579	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА	Горна Оряховица	180103*	0,220	3,372	0,000	0,000	3,372	0,220

БУЛСТАТ	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
	АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ "СВ. ИВАН РИЛСКИ" ГОРНА ОРЯХОВИЦА								
104606078	КРИС-Р	Горна Оряховица	130208*	0,000	1,300	0,000	0,000	1,300	0,000
130823243	НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ "ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"	Горна Оряховица	200121*	0,001	0,012	0,000	0,000	0,000	0,013
130823243	НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ "ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"	Горна Оряховица	200135*	0,000	0,007	0,000	0,000	0,000	0,007
000662655	НАЦИОНАЛНА МНОГОПРОФИЛНА ТРАНСПОРТНА БОЛНИЦА	Горна Оряховица	180103*	0,000	0,027	0,000	0,000	0,027	0,000
1754038560048	ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - ГОРНА ОРЯХОВИЦА	Горна Оряховица	200121*	0,005	0,004	0,000	0,000	0,000	0,009
104051840	ММ - МИРОСЛАВ ХРИСТОВ	Първомайци	130307*	0,000	0,005	0,000	0,000	0,000	0,005
104051840	ММ - МИРОСЛАВ ХРИСТОВ	Първомайци	160104*	0,000	1,000	0,000	0,000	1,000	0,000
104051840	ММ - МИРОСЛАВ ХРИСТОВ	Първомайци	200121*	0,000	0,005	0,000	0,000	0,005	0,000
104601273	МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР - ТОНУС	Горна Оряховица	180103*	0,000	0,001	0,000	0,000	0,001	0,000
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	160601*	0,320	0,130	0,000	0,000	0,000	0,450
104525128	МАТЕКО	Горна Оряховица	130205*	0,600	0,850	1,020	0,000	0,000	0,430
ОБЩО:				**40,503**	**118,597**	**57,040**	**0,000**	**9,079**	**92,981**

Таблица 3.3.6. *Източник: Изпълнителна агенция по околна среда*

3.3.2.Начини на третиране, съоръжения, местонахождение на последните, обхванато население от организирано сметоизвозване и т.н.

Обхват на системата за събиране и транспортиране на битови отпадъци в община Горна Оряховица

Община Горна Оряховица включва 14 населени места (2 града и 12 села) с население 51 128 жители с настоящ адрес към 15.03.2010 г. по данни от ЕСГРАОН.

До м. октомври 2006 г. в организираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в общината са били включени 8 населени места – гр. Горна Оряховица, гр. Долна Оряховица, с. Поликраище, с. Правда, с. Първомайци, с. Драганово, с. Писарево, и с. Върбица.

От м. ноември 2006 г. организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци се извършва и в останалите 6 населени места в общината - Горски горен Тръмбеш, Горски долен Тръмбеш, Стрелец, Паисий, Крушето и с. Янтра.

В тази връзка към момента на разработване на настоящата Програма, организираната от общината система за събиране и транспортиране на битови отпадъци обхваща всички населени места и 100 % от населението на община Горна Оряховица. Границите на районите и видът на предлаганите услуги по чл. 62 от *Закона за местните данъци и такси* за 2010 г. са определени със Заповед № 2737/28.10.2009 г. на кмета на община Горна Оряховица.

Дружества, извършващи дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Горна Оряховица

Предоставянето на услугите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци е отговорност на кметовете на общини. За изпълнение на задълженията си кметовете на общини сключват договори със специализирани фирми, които извършват дейностите, след провеждането на тръжни процедури по Закона за обществените поръчки или Закона за концесиите.

В Таблица е представена информация за дружествата, извършващи събиране, транспортиране и депониране на битовите отпадъци на територията на общината през последните години.

Дружества, извършващи събиране и транспортиране на битови отпадъци в община Горна Оряховица

Наименование на дружеството	Собственост	Форма на възлагане на дейностите	Период на извършване на дейностите	Разрешителен документ по чл. 12 от ЗУО
БЗ „Чистота” Горна Оряховица	Общинска (Общ. Горна Оряховица)	Предмет на дейност на стоп. предприятие	до м. октомври 2006 г.	-
“Заубермахер България” ООД, гр. София	Частна	Договор по ЗОП от 03.08.2006 г.	м. ноември 2006 – м. февруари 2009 г.	Разрешение № 04-ДО-264-00/ 11.07.2006 г., издадено от РИОСВ- В. Търново Разрешение № 00-ДО-224-00/ 15.02.2007 г.,

Наименование на дружеството	Собственост	Форма на възлагане на дейностите	Период на извършване на дейностите	Разрешителен документ по чл. 12 от ЗУО
				издадено от МОСВ
"Титан Клинър" ООД, гр. Кърджали	Частна	Договор по ЗОП от 11.02.2009 г.	м. март 2009 – продължава Срок на договора: 10 години	Разрешение № 00-ДО-225-00/ 03.02.2007 г., издадено от МОСВ

Таблица 3.3.7. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

До м. октомври 2006 г. събирането и транспортирането на битовите отпадъци се е извършвало от БЗ „Чистота" Горна Оряховица. През периода м. ноември 2006 г. – м.февруари 2009 г. дейностите са извършвани от "Заубермахер България" ООД, въз основа на сключен договор с община Горна Оряховица на базата на проведена тръжна процедура по Закона за обществените поръчки.

Понастоящем събирането и транспортирането на битовите отпадъци от всички населени места в общината до общинското депо в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец" се извършва от "Титан Клинър" ООД. Дружеството също така експлоатира и поддържа депото в землището на с. Първомайци. Договорът е сключен на 11.02.2009 г. за срок от 10 години, въз основа на проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП.

Използвани съдове за събиране на битови отпадъци

За събирането на битовите отпадъци в община Горна Оряховица се използва стационарна контейнерна система. Контейнерите се поставят на определени места и се обслужват от наличната техника за транспортиране на отпадъците.

Към м. април 2010 г. на територията на община Горна Оряховица се използват следните съдове за събиране на битови отпадъци:

Налични съдове за събиране на битови отпадъци в община Горна Оряховица

Вид съдове	**Обем ($м^3$)**	**Брой**	**Собственост**	**Брой**
Контейнери тип „Бобър" - метални и пластмасови	1,1	1402	Община Г. Оряховица	1052
			„Титан Клинър" ООД	350
Контейнери тип „Бургаски" - метални	4,0	70	Община Г. Оряховица	50
			„Титан Клинър" ООД	20
Пластмасови и поцинковани кофи	0,11 0,24	4720	Община Г. Оряховица	4440
			„Титан Клинър" ООД	280 (0,24 $м^3$)

Таблица 3.3.8. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Видът на съдовете и техният обем са от съществено значение за качеството на предоставяната услуга на населението, както и нейната себестойност и ефективност.

Наличните контейнери тип „Бобър" с обем 1,1 $м^3$ и пластмасови и поцинковани кофи с обем 0,11 $м^3$ и 0,24 $м^3$ се използват за събиране на смесени битови отпадъци от населените места в общината. Четири кубиковите контейнери се използват само в гр. Горна Оряховица основно за събиране на растителни и строителни отпадъци.

В Таблица 26 е представена информация за наличните съдове за събиране на битови отпадъци (вид и брой) по населени места в община Горна Оряховица.

Съдове за събиране на битови отпадъци по населени места

Населено място	**Брой налични съдове**		
	1,1 м^3	**0,11 м^3 0,24 м^3**	**4 м^3**
гр. Горна Оряховица	802	750	70
гр. Долна Оряховица	92	750	-
с. Върбица	47	-	-
с. Горски горен Тръмбеш	3	70	-
с. Горски долен Тръмбеш	-	80	-
с. Драганово	106	120	-
с. Крушето	31	50	-
с. Паисий	-	60	-
с. Писарево	47	-	-
с. Поликраище	120	130	-
с. Правда	40	-	-
с. Първомайци	94	150	-
с. Стрелец	-	60	-
с. Янтра	20	30	-
Общо:	**1402**	**4720**	**70**

Таблица 3.3.9. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Използвана техника за транспортиране на битови отпадъци

Обслужването на съдовете за събиране на битовите отпадъци на територията на община Горна Оряховица се извършва от 7 броя транспортни средства, както следва:

4 броя специализирани сметосъбиращи автомобили с марки: “Мерцедес” (3 бр. – производител Германия) и “ МАН” (1 бр. – производител Германия);

1 брой контейнеровоз с марка “Скания” (производител Швейцария);

2 самосвала с марки: “Мерцедес” (1 бр. – производител Германия) и “Камаз” (1 бр. – производител Русия).

Поддържането на чистотата на територииите за обществено ползване се извършва три миячни машини марка „Шкода” с регистрационни номера ВТ 5762, ВТ 9852, ВТ 9895 и 2 метачни машини – „Bucher K 1700” и „Hako”.

Битовите отпадъци се извозват до депото въз основа на утвърдени със заповед на кмета на общината, за всяка календарна година, графици и маршрути за движение и последователност на обслужване на улиците, които при необходимост се актуализират с оглед ефективно управление на отпадъците.

Честотата на събиране и извозване на битовите отпадъци по населени места в община Горна Оряховица по видове съдове е представена в Таблица 28. Честотата е утвърдена със Заповед № 2737/28.10.2009 г. на кмета на община Горна Оряховица.

Честота на събиране и транспортиране на битовите отпадъци по населени места

Населено място	Честота на събиране и транспортиране на отпадъците		
	1,1 м^3	0,11 м^3 0,24 м^3	4 м^3
гр. Горна Оряховица	- Центр. гр. част ежедневно - Кварталите през ден	- Центр. гр. част ежедневно - Кварталите 1 седмично	1 седмично
гр. Долна Оряховица	2 седмично	1 седмично	
с. Върбица	2 седмично		
с. Горски горен Тръмбеш	2 седмично	1 седмично	
с. Горски долен Тръмбеш		1 седмично	
с. Драганово	2 седмично	1 седмично	
с. Крушето	2 седмично	1 седмично	
с. Паисий		1 седмично	
с. Писарево	2 седмично		
с. Поликраище	2 седмично	1 седмично	
с. Правда	2 седмично		
с. Първомайци	2 седмично	1 седмично	
с. Стрелец		1 седмично	
с. Янтра	2 седмично	1 седмично	

Таблица 3.3.10. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Системи за разделно събиране на отпадъци

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

С оглед ограничаване на количеството на рециклируемите отпадъци, постъпващи на депа и съобразно изискванията на *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки*, на 20.12.2006 г. община Горна Оряховица е сключила договор за разделно събиране на отпадъци от опаковки с Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак" АД (притежаваща разрешение от Министъра на околната среда и водите и осигуряваща финансирането на дейностите, съгласно ЗУО). Дейностите по разделното събиране са извършвани от "Заубермахер България" ООД въз основа на договор с Организацията по оп олзотворяване от 15.12.2006 г.

В системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки са обхванати общинският център – гр. Горна Оряховица и гр. Долна Оряховица. Използвани са следните контейнери, собственост на "Екобулпак" АД:

жълти контейнери тип „Бобър" - за събиране на хартиени, пластмасови и метални отпадъци от опаковки – 331 бр. за гр. Горна Оряховица;

зелени контейнери тип „Иглу" - за събиране на стъклени отпадъци от опаковки – 76 бр. за гр. Горна Оряховица.

В гр. Долна Оряховица са използвани 20 бр. цветни контейнери.

Договорът за разделно събиране на отпадъци от опаковки е прекратен, считано от 01.03.2009 г. по предложение на Организацията по оползотворяване „Екобулпак" АД от

12.02.2009 г. с писмо изх. № 0-10/12.02.2009 г. Разположените контейнери на територията на гр. Горна Оряховица и гр. Долна Оряховица са изтеглени.

Информация за количеството разделно събрани отпадъци от опаковки през периода 2007 – 2008 г. е представена в Таблица 29.

Количество разделно събрани отпадъци от опаковки

Вид на отпадъците	Година	Количество по години (тона)	Общо количество (тона)
Хартиени и картонени отпадъци	2007	12	37
	2008	25	
Пластмасови и метални отпадъци	2007	27	102
	2008	75	
Стъклени отпадъци	2007	37	76
	2008	39	
Общо количество разделно събрани отпадъци от опаковки			215

Таблица 3.3.11. *Източник: „Екобулпак" АД*

На 02.08.2010 г. е сключен нов договор № ДО 1008001 между Община Горна Оряховица и Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екоресурс България" АД за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Разработена е *Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на община Горна Оряховица* (приета с Решение № 655 от 30.09.2010 г. от Общински съвет – гр. Горна Оряховица).

Основна цел на програмата е прилагането на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Горна Оряховица, чрез която да се осигури:

намаляване на отпадъците, подлежащи на последващо третиране и окончателно обезвреждане;

недопускане на непосредствен риск за здравето на хората и околната среда, възникващ от отпадъците от опаковки в община Горна Оряховица;

оптимално и екологосъобразно събиране, сортиране, транспортиране и предаване за оползотворяване на отпадъците от опаковки, образувани на територията на общината;

постигане на високо ниво на участие на обществеността при прилагането на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки;

изпълнение на изискванията, определени в действащото национално и общинско законодателство в сферата на управление на отпадъците от опаковки;

събиране на реални данни за образуваните отпадъци от опаковки и условията за реализация на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Съгласно сключения договор и разработената програма, Организацията по оползотворяване "Екоресурс България" АД, (притежаваща разрешение ООп-29-00/01.04.2009 г., издадено от Министъра на околната среда и водите по реда на Глава пета, раздел IV от ЗУО) има задължение да закупи и достави цветни контейнери за разделното събиране на отпадъци от опаковки, както и да организира и финансира цялостната реализация на програмата. Задълженията на общината са свързани с определяне на местата за разполагане на контейнерите. За извършване на дейностите, посочени в програмата, Организацията по

оползотворяване “Екоресурс България” АД е сключила договор с дружеството „Титан – Клинър” ООД, което събира и транспортира отпадъците от опаковки от контейнерите за разделно събиране до посочена от “Екоресурс България” АД площадка, поддържа техническото и хигиенно състояние на съдовете за разделно събиране и изготвя отчети за извършените дейности и количеството на събраните и предадени за оползотворяване отпадъци от опаковки.

Програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на община Горна Оряховица включва два етапа на реализация относно разполагането на 279 броя цветни контейнери тип „Бобър” с обем 1,1 м^3 (93 комплекта по 3 броя) в общинския център и останалите населени места в общината. Видът на контейнерите е следният:

сини контейнери - за събиране на хартиени и картонени отпадъци от опаковки;

жълти контейнери - за събиране на пластмасови и метални отпадъци от опаковки;

зелени контейнери - за събиране на стъклени отпадъци от опаковки.

Обичайното разположение на съдовете на определените от общината места е на групи, всяка по три броя цветни контейнери - син, жълт и зелен. Върху всеки контейнер е поставена обяснителна маркировка с информация за това какви отпадъци могат и какви не трябва да се изхвърлят в тях.

Разделно събиране на други масово разпространени отпадъци

На територията на общината се извършва предварително третиране (сепариране) на разделно събраните отпадъци от опаковки от община Горна Оряховица, която има сключен договор с ООп „Екоресурс България” АД, както и на разделно събраните отпадъци от опаковки от останалите 5 общини от регион Велико Търново, членуващи в Сдружение „За чисти селища”, които имат сключени договори с Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки "Екопак България" АД. Сепариращата инсталация за отпадъци от опаковки е разположена в гр. Горна Оряховица, ул. "Иван Момчилов" № 2. Капацитетът е 9 000 т/год. Предназначена е за сепариране на фолиа, бутилки и хартия. Инсталацията е собственост на "Екопак България" АД. Оператор на инсталацията е дружеството "Пейпър Груп" ООД по договор с Организацията по оползотворяване.

Сепариращата инсталация се състои от:

лентов транспортьор, захранващ прав участък с дължина 2000 мм, ел.двигател 1.1 кВт, линейна скорост – 23,5 м/мин;

лентов транспортьор, захранващ наклонен участък с дължина 4000 мм, ел.двигател 1.5 кВт, линейна скорост – 23,5м/мин;

лентов транспортьор, сортиращ с дължина 6м – 2броя, ел.двигател 1.5 кВт – 2броя, линейна скорост – 23,5м/мин, работни места - 8-16 броя;

стоманена работна площадка – 2 броя, обезопасена с перила с височина 1800 мм;

стоманени стълби за работната площадка - 2 броя.

На площадката е разположена и Преса "Presona", Швеция, модел: LP 40, електромотор 18 кВт, размер на балата 800 х 1100 мм, дължина 2400 мм, капацитет до 15 тона на час в зависимост от материала.

Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Депониране

Прилаганият метод за обезвреждане на битовите и строителните отпадъци на територията на община Горна Оряховица е депонирането.

Съществуващи депа за отпадъци и стари замърсявания

Общинско депо за неопасни отпадъци в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец”

Съществуващото депо за неопасни отпадъци на община Горна Оряховица е разположено в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец”, имот № 274, ЕКАТТЕ 59094 - с обща площ на имота 52,953 дка (по скица). GPS координати: X(позиция изток) = 25.65677; Y (позиция север) = 43.13164; LL (WGS84). Имотът е собственост на община Горна Оряховица. Начинът на трайно ползване на земите (по скица от кадастъра) е депа за битови отпадъци /сметища/. Фактически заетата площ, установена от извършеното геодезическо заснемане на депото в рамките на Проект EuropeAid/124485/D/SV/BG е 75,24 дка.

Депото е разположено на 3 км в западна посока от гр. Горна Оряховица.

Депото се експлоатира от 1970 г., продължителността на експлоатация е 40 години. На депото се депонират битови, строителни и производствени неопасни отпадъци. Депонирането на отпадъците се извършва чрез насипване върху ската на дере. Отпадъците се прибутват и запръстяват. Средната дебелина на пласта на депонираните отпадъци е 10 м (по експертна оценка).

Депото е маркирано с означителна табела. Депото няма изолация на дъното и изградена система за събиране на инфилтрат и биогаз. Към момента на актуализацията на Програмата депото не е оборудвано с везна.

Инженерингови характеристики на депото са показани в Таблица 30.

Инженерингови характеристики на депото

Управление на биогаз	не
Управление на инфилтрат	не
Везна	не (демонтирана през м. март 2009 г.)
Изолация на депото	не
Механично оборудване (компактор, трактор, други)	1 бр. верижен трактор
Ограда	да
Охрана	да
Работи по избягване на наводнения	да
Мониторинг на подземни води	да
Персонал	2 (булдозерист - 1, охрана - 1)

Таблица 3.3.12.

За депото няма изготвени: план за експлоатация и план за закриване. Няма извършени проучвания за ОВОС, геоложки, хидрогеоложки, хидроложки, почвени и др. проучвания.

В съответствие с разпоредбите на ЗООС и *Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи промишлени инсталации*, община Горна Оряховица е подала Заявление за издаване на Комплексно разрешително (КР) на депо за неопасни отпадъци, община Горна Оряховица. На основание чл. 3 и чл. 4 от ЗООС от МОСВ е направен отказ от издаване на комплексно разрешително с Решение № 220-Н0-И0-А0/2008 г. за неиздаване на КР от 05.07.2008 г.

Депото е собственост на община Горна Оряховица. Оператор на депото е „Титан Клинър" ООД, гр. Кърджали, бул. „България" № 97, лице за контакти: Георги Георгиев, тел.: 0879997861. Операторът е избран след провеждане на открита процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки. Договорът е сключен на 11.02.2009 г. за срок от 10 години.

Понастоящем на депото се депонират битовите отпадъци от всички населени места в община Горна Оряховица.

Количеството на депонираните отпадъци на депото през 2008 и 2009 г. е представено в Таблица. Обемът на натрупаните отпадъци от началото на експлоатация на депото, установен от извършеното геодезическо заснемане на депото в рамките на Проект EuropeAid/124485/D/SV/BG е 498 159 м^3.

Количеството на депонираните отпадъци на депото за неопасни отпадъци в землището на с. Първомайци са:

Година	Депонирани отпадъци по видове (тона)			
	Битови отпадъци от група 20 от Списъка на отпадъците	Строителни отпадъци от група 17 от Списъка на отпадъците	Други неопасни отпадъци	Общо
2008	13 945	14 479	3 320	31 744
2009	24 313	22 990	3 841	51 144

Таблица 3.3.13. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Строителни отпадъци

Организацията на дейностите по третиране и транспортиране на битовите и строителни отпадъци на територията на община Горна Оряховица е определена с Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица, приета Общински съвет Горна Оряховица с Решение № 88 от 17.03.2004 г. В съответствие с нейните разпоредби, третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор.

Депонирането на битовите и строителни отпадъци и земни маси, образувани на територията на община Горна Оряховица се извършва на общинското депо за битови отпадъци, намиращо се в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец". Операторът е обособил участък от депото, в който се депонират битовите и строителни отпадъци. Получените земни маси се използват за запръстяване и подравняване на общинското депо.

Създадена е следната организация и практика на управление на строителните отпадъци и земни маси. Общинската администрация издава разрешение и определя маршрут за извозване на отпадъците до депото след заплащане на такса от строителните фирми, извършващи дейност на територията на общината. Транспортирането на отпадъците се извършва от строителните фирми за собствена сметка. По отношение на строителните отпадъци, образувани от населението, дружеството, извършващо сметосъбиране на

територията на общината, предоставя и извозва контейнер за строителни отпадъци с вместимост 4 $м^3$ срещу заплащане. Общинският съвет приема такса за разриване на строителни отпадъци и земни маси, предоставени от физически и юридически лица. Размерът на таксата е определен в раздел VI, чл. 34, т. 31 от *Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в Община Горна Оряховица, съгласно чл. 9 от ЗМДТ.*

3.3.3.Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината извън площадките на предприятията, местонахождение, площ, вид отпадък, рискове за човешкото здраве и околната среда и т.н.

Старите замърсявания с отпадъци са резултат от несъобразени с изискванията за опазване на околната среда дейности. Те водят до замърсяване и изменения в качеството на компонентите на околната среда – почва, повърхностни и подземни води. Тези замърсявания нарушават ландшафта, излъчват неприятни миризми и са потенциален източник на зараза, създават епидемиологичен риск.

Въпреки усилията на общинската администрация нерегламентираните сметища стават традиционни, а навиците на хората се оказват непреодолими. Това води до разходването на значителни средства от общинския бюджет за тяхното почистване.

С оглед предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци, община Горна Оряховица е извършила инвентаризация на нерегламентираните сметища по населени места, както и на площадките на бившите депа на населените места в общината.

Съгласно изготвения план за тяхното поетапно ликвидиране, в съответствие с НПУДО и разпоредбите на *Наредба № 8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци,* е проведена процедура за поетапното закриване на всички депа на населени места и нерегламентирани сметища на територията на община Горна Оряховица.

През 2009 г. са закрити и рекултивирани следните депа на населени места и нерегламентирани сметища, с обща площ от около 130 дка:

Закрити депа на населените места в община Горна Оряховица и почистени нерегламентирани сметища

Населено място	Местоположение на депото	Площ	Други нерегламентирани сметища	Инвентариза-ционен протокол от комисия (дата)	Констативен протокол за закриване (дата)	Протокол от проверка от РИОСВ В.Търново	Потвърждение за закриване от РИОСВ В.Търново (вх. № в общината)
гр. Долна Оряховица	местност „Лъката”	60 дка		09.06.2009 г.	17.09.2009 г.	№ УО-ИВ-48/ 17.09.2009 г.	вх. № 3200-306/ 15.10.2009 г.
с. Върбица	Местност „Канарите”	5 дка	1 бр. в регулацията на селото	04.06.2009 г.	21.07.2009 г.	№ УО-СС-39/ 21.07.2009 г	вх. № 3200-266/ 29.07.2009 г.
с. Горски горен Тръмбеш	местност „Моравата”	1 дка		04.06.2009 г.	22.06.2009 г.	№ УО-СС-24/ 22.06.2009 г	вх. № 3200-264/ 29.07.2009 г.
с. Горски долен Тръмбеш	местност „Синевец”	3 дка		04.06.2009 г.	22.06.2009 г.	№ УО-СС-25/ 22.06.2009 г	вх. № 3200-263/ 29.07.2009 г.
с. Драганово	местност „Джюлюорман”		2 бр. м. „Мерата” и м. „Юртвук	03.06.2009 г.	21.07.2009 г.	№ УО-СС-40/ 21.07.2009 г	вх. № 3200-265/ 29.07.2009 г.
с. Крушето	местност „Крушака”	20 дка		27.05.2009 г.	29.06.2009 г.	№ УО-СС-30/ 29.06.2009 г.	вх. № 3200-8/ 28.01.2010 г.
с. Паисий	местност „Старо селище”	3 дка		03.06.2009 г.	15.07.2009 г.	№ УО-СС-35/ 15.07.2009 г.	вх. № 3200-261/ 29.07.2009 г.
с. Писарево	местност „Ганев дол”	6 дка	2 бр. с обща площ 1 дка	09.06.2009 г.	21.07.2009 г.	№ УО-СС-38/ 21.07.2009 г.	вх. № 3200-267/ 29.07.2009 г.
с. Поликраище	местност „Коренака”	15 дка		27.05.2009 г.	29.06.2009 г.	№ УО-СС-31/ 29.06.2009 г.	вх. № 3200-9 28.01.2010 г.
с. Правда	-		4 бр. до ул. Трапезица и Ст. Караджа, в местностите „Мерите”, „Червен бряг” и в района около блатото	27.05.2009 г.	21.07.2009 г.	-	-
с. Първомайци	-	-	2 бр. м. Сред дерека” и м. „Салкъмите” с обща площ 30 дка	27.05.2009 г.	26.06.2009 г.	№ УО-СС-26/ 22.07.2009 г.	вх. № 3200-262/ 29.07.2009 г.
с. Стрелец	местност „Куза”	4 дка		03.06.2009 г.	15.07.2009 г.	№ УО-СС-36/ 15.07.2009 г.	вх. № 3200-276/ 05.08.2009 г.
с. Янтра	бивша „Керамична фабрика”		1 бр. м. „Кочов мост”	-	27.05.2009 г.	№ УО-СС-18/ 27.05.2009 г.	вх. № 3200-247/ 19.06.2009 г.

Таблица 3.3.14. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Друг източник на замърсяване са препаратите за растителна защита с изтекъл срок на годност. Вследствие на химизацията на българското земеделие през 70-те и 80-те години на миналия век, след промените, на територията на страната останаха неизползвани пестициди и други препарати за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност, които се използваха в земеделието за борба с болести и вредители по селскостопанските култури. Подложени на атмосферните въздействия те създават реална опасност от замърсяване на околната среда, от натравяне на хора и животни.

За решаване на проблема със залежалите и негодни за употреба пестициди на територията на страната е създадена Междуведомствена експертна комисия за управление на „забранени и с изтекъл срок на годност ПРЗ".

На основание Заповед № РД-35/04.03.1999 г. на МОСВ и Заповед № РД-09.369/05.03.1999 г. на МЗГ (МЗХ) – гр. София е издадена Заповед № 239/22.05.1999 г. на Областен управител – В. Търново относно създаване на организация за проверка на съществуващите складове, изготвяне на проекти за събиране, пакетиране и екологосъобразно съхранение на забранените, залежали и негодни за употреба пестициди.

Вследствие на предприетите действия, наличните на територията на община Горна Оряховица препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност са събрани и се съхраняват в Централизиран общински склад. Складът се намира в гр. Долна Оряховица на територията на стопанския двор на бившето ТКЗС. Реконструкцията на склада е финансирана от Националната служба за растителна защита (НСРЗ) към Министерство на земеделието и горите, преименувано в последствие в Министерство на земеделието и храните.

Сградата на склада е масивна конструкция с добра вентилация, оградена със стабилна и здрава ограда, снабдена с обозначителни знаци за опасност. Охраната се осъществява от СОТ, свързан с кметството в гр. Д. Оряховица.

Дейностите по събиране, пакетиране и транспортиране на ПРЗ до склада в гр. Д. Оряховица, както и санирането на освободените безстопанствени складове е извършено от ЕТ „Борислав Райчев", притежаващ разрешение за дейности с отпадъци по чл. 37 от ЗУО, издадено от Директора на РИОСВ – В. Търново. В склада не се извършват други дейности. Предназначен е само за временно съхраняване на ПРЗ.

В склада се съхраняват 32740 кг. прахообразни и 11940 л. течни ПРЗ с неизвестен състав.

Пространството от склада до оградата периодично се почиства от израсналата тревна растителност, ниска и висока храстовидна растителност с цел предотвратяване на потенциална опасност от възникване на пожари през летните месеци и създаване на аварийни ситуации.

Ежегодно се извършват планови проверки от експерти на РИОСВ – В. Търново и/или ТД „Гражданска защита" за състоянието на склада, за наличие на течове от съдовете, в които се съхраняват препаратите или от покривната конструкция. Резултатите от проверките се документират с констативни протоколи. Актуализирана информация за състоянието на склада и наличието на нови количества съхранени пестициди се изпраща в края на всяка календарна година в ИАОС – гр. София, където се съхранява.

През последните 10 години все повече се налага тенденцията за намаляване на замърсяването на земите и почвите. Пестеливото използване на пестициди и торове в

земеделието, програмите за екологично земеделие и животновъдство, въведения контрол за ограничаване на емисионното замърсяване по отношение на въздуха, водите и управлението на отпадъците са дейности, които водят до намаляване на деградацията на земите и почвите.

3.3.4.Предприятия за събиране на вторични суровини

-"ТРАНСИНС АВТОРЕЦИКЛИРАЩ КОНСОРЦИУМ" АД събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ).

-"ТРАНСИНС АВТОРЕЦИКЛИРАЩ КОНСОРЦИУМ" АД събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС).

-„ТРАНСИНС БАТЕРИ" ООД събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

- ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ" АД събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

-"Заубермахер България" ООД, разделно събиране на отпадъци от опаковки.

-„Екоресурс България" АД, разделно събиране на отпадъци от опаковки.

- „Крис - Р" ЕООД, събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори.

-„Вторични суровини – 2004" ЕООД, събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори.

-„Вторични суровини – 2004" ЕООД, събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

-„Крис – Р" ", събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

-Мат 2001" ", събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

-„Импулс - Никола Николов" ЕООД, събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

-„Крис – Р" ЕООД , събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

-„Вторични Суровини – 2004" ЕООД, събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

Риск за замърсяване на: водоизточници за питейно водоснабдяване, на водни обекти, за замърсяване на чувствителни екосистеми, за замърсяване на почви

До настоящия момент не е констатиран риск за замърсяване на водоизточници за питейно водоснабдяване, за водопой на животни, на водни обекти и чувствителни екосистеми.

Съществува евентуален риск за замърсяване на почви от незаконните сметища на територията на Общината.

Чистота на територията на населените места и местата за отдих извън населените места

На територията на Община Горна Оряховица поддържането на чистотата се извършва в следните направления:

-Сметосъбиране и сметоизвозване;

-Поддържане чистотата на районите за обществено ползване;

-Поддържане на депата за битови отпадъци

С договор за обществена поръчка посочените дейности на територията на Общината се осъществяват от "Титан Клинър" ООД,. В неговият предмет на дейност са включени и дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата на обществените територии.

Главните улици в гр. Горна Оряховица и паркови площи се почистването ежеседмично, а останалите улици от улична мрежа сезонно.

За сметопочистването пряко са заети 15 души. Допълнително за поддържане чистотата на улици и площади в гр.Горна Оряховица, както и местата за отдих извън населените места се осъществява от лицата, по Програмите за временна заетост. Кошчета за отпадъци са поставени само в гр.Горна Оряховица по централните улици и паркове.

Всички машини и обслужващ персонал работят на една смяна и шестдневна работна седмица.

3.4.Почви и нарушени терени

Почвата и земеделските земи са основен природен ресурс, върху който се развива цялата жизнена и стопанска дейност на човека.

Баланс на земите

Общата територия на община Горна Оряховица е на 317 618 дка.

Балансът на територията по начин на ползване е:

Видове територии и начин на ползване	Площ (дка)	Относителен дял (%)
Земеделски територии в т.ч. обработваеми земеделски площи	240 182 192 530	75,62
Горски територии	29 141	9,17
Населени места и урбанизирани територии	34 286	10,80
Водни течения и водни площи	7 753	2,44
Територии за полезни изкопаеми и депа за отпадъци	1 125	0,35
Територии за транспорт и друга инфраструктура	5 131	1,62
Общо	317 618	100

Таблица 3.4.1.

В Община Горна Оряховица преобладават алувиално-ливадните почви, благоприятни за развитието на интензивно селско стопанство. Съгласно ерозионната карта на България районът на Горна Оряховица е категоризиран като район с неерозирали почви.

Наличният горски фонд на общината възлиза на 17 607 хектара. От тях широколистни са 15 608 хектара (88,6%) и иглолистни – 903,4 хектара (5,13%). Държавният горски фонд е 16 512 хектара (93,78% от наличния горски фонд). Предоставени за стопанисване са 1095 хектара.

С най-голям относителен дял са земеделските територии, върху който се развива стопанската дейност в общината, и същевременно са подложени на значителен антропогенен натиск.

Замърсени почви с тежки, метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати ,други замърсители

Съгласно Националната мониторинговата програма на МОСВ на територията на РИОСВ – В. Търново, са обособени 23 бр. постоянни пунктове за почвен мониторинг. През 2010 г. е извършено пробонабиране и анализ на резултатите както следва: Мониторинг почви - I-во ниво- 23 пункта-138 бр. почвени проби; вкисляване- 3 пункта- 24 бр. почвени проби. Няма информация за наднормено съдържание на вредни вещества в почвата.

Заблатени, Ерозирали, Вкислени и засолени почви. Физически нарушени почви

В резултат на добива на нерудни полезни изкопаеми нарушените терени заемат малка площ – 0.35 % от територията на общината. Независимо от това ще се предвидят мерки за рекултивиране на нарушените площи.

3.5.Защитени територии и биоразнообразие
3.5.1.Гори

Териториално поделение Държавно горско стопанство "Горна Оряховица" се намира на територията на Великотърновска област, и управлява горските територии – държавна собственост, в землищата на общините Горна Оряховица, Лясковец и Стражица. Стопанството носи името си от град Горна Оряховица, който е най-големият по площ и население за района.

Територията на стопанството е разделена на два горскостопански участъка: ГСУ „Сушица" и ГСУ „Кесарево". В горскоадминистративно отношение, ТП ДГС „Горна Оряховица" е териториално поделение на „Северноцентрално държавно предприятие" ДП гр.Габрово.

Общата площ на ТП ДГС "Горна Оряховица" по Лесоустройствен проект е 20863.2 ха, от която 20380.0 ха дървопроизводителна и 483.2 ха недървопроизводителна. Преобладават дървостоите с надморска височина от 200 до 300 м, с общ сбор – 49.8%. Най-високата точка – 502.5 м н.в., се намира във възвишенията южно от с. Железарци, а най-ниската – 50 м н.в., около водослива на реките Янтра и Росица при с. Крушето.

Лесистостта в района на ТП ДГС "Г.Оряховица" е 20,8%.

Преобладават широколистните дървесни видове. Разпространени са зимен и летен дъб, бряст, габър, липа, върба, топола, акация. Най-разпространен от иглолистните видове е бора, а от широколистните - цер. Растителността има уникален характер.

Към 31.12.2010г., съгласно отчета на горския фонд, площта на държавните горски територии е 11449,00 ха, от които залесена площ – 10967,00 ха. Разпределението на залесената площ по дървесни видове е: цер – 40,5%, благун – 12,1%, келяв габър – 10,8%, сребролистна липа – 9,7%, други широколистни – 23,5%, иглолистни – 3,4%. Преобладават естествените насаждения – 89,3%, а делът на горските култури е 10,7%.

Общински гори 862.09 ха (хектара)

Според последното лесоустройство за държавните горски територии са определени следните средни показатели за гората:

Среден запас – 104 куб.м /ха

Среден обемен прираст 2,97 куб.м / ха

Средна възраст – 36 год.

Среден бонитет – 3 (2,8)

Средна пълнота – 0,77

В териториалния обхват на дейност на ТП ДГС „Горна Оряховица", площта на горските територии – държавна собственост, с основно стопански функции – възлиза на 10561,0 ха, от които 10201,0 ха залесена площ и 360,0 ха – незалесена. Стопанисването е насочено към устойчиво производство на дървесина и недървесни продукти.

Спазвайки разпоредбите на действащото законодателство, ползването на дървесина от горските територии – държавна собственост се извършва основно чрез възлагане на добива и продажба на добитата дървесина от временен склад.

От продажбата на обла дървесина, най – голям е делът на дървата за огрев и технологичната дървесина от твърди широколистни видове – цер, благун и др. Средното годишно ползване на дървесина от държавни гори е около 22 000 $м^3$.

ТП ДГС „Горна Оряховица", стопанисва горски разсадник „Джулюница", включен в списъка на горските разсадници с национално значение. На площ от 19,2 ха се произвеждат семенищни фиданки за лесовъдски и декоративни цели, както и школувани фиданки за декоративни цели. Основните дървесни видове, отглеждани в семенищата са бяла акация, червен дъб, цер, липа, а в школите за декоративни цели, преобладават иглолистните видове: обикновен смърч, обикновена ела, дугласка ела, източна туя, хималайски кедър и др.

Семепроизводствените насаждения и градини, включени в регистъра на Горската семепроизводствена база на територията на ТП ДГС „Горна Оряховица", са определени с цел производство на горски репродуктивни материали от червен дъб, цер и зимен дъб – категория „селекциониран" и от бяла акация – категория „окачествен".

3.5.2.Защитени видове растения и животни

Рядък растителен вид превърнал се в символ на град Горна Оряховица е божурът.

Защитени природни забележителности на територията на общината са основно вековни дървета:

Защитен вид дъб - в землището на с. Горски долен Тръмбеш;

Защитени 2 вида цер и 1 вид дъб - в м. "Басановец" в землището на с. Драганово;

Бряст - в м."Дълбоки дол" в землището на с. Драганово.

Животинският свят на територията на общината е разнообразен, въпреки че намаляването на горите е причинило изчезване или силно намаляване на редица горски обитатели.

Градската фауна основно се състои от млекопитаещи, птици, рептилии и амфибии. Най-богата на територията на гр. Г.Оряховица е орнитофауната, която е съставена от гнездящи, прелетни и зимуващи птици. Нейното богатство и разнообразие е характерен белег за градската биоценоза. Птиците лесно се приспособяват към градският ландшафт, а начинът им на придвижване им позволява да намират храна и в крайградските територии. Атрактивни видове за градската територия на гр. Г.Оряховица са гълъбите, гугутките, бързолета, чучулигата, славея, коса, синигера и др. Гризачите са постоянни обитатели на градската

територия, като особено много броят им се увеличава в късна есен и през зимата, когато се пренасят да зимуват в жилищните сгради от околните полски територии.

Крайградската територия на гр. Г. Оряховица предвид на горския и селскостопанския ѝ характер също е много богата на разнообразна фауна. В района е извършена инвентаризация и преброяване на едрия дивеч, която е установила наличие на елени, сърни, диви свине; дребен дивеч: зайци, а в равнинните селскостопански земи - и на пернат дивеч: фазани, яребици, пъдпъдъци и др. Срещат и хищници като вълци и чакали. В района на Божур поляна гнездят защитените от закона скални орли – картали.

Река Янтра и наличието на оводнени и заблатени територии край нея са предпоставка около и над градската територия да се наблюдават воден кос,бяла стърчиопашка,бял щъркел, куприварче, гмурец, гъски, патици и др. През зимата по речната тераса на р. Янтра могат да се наблюдават и лебеди.

3.5.3.Билки с търговско значение

На територията на община Горна Оряховица от храстите с някакво стопанско значение могат да се отделят глогът и шипката, чиито узрели плодове, а също и листата се събират от местното население за преработка и консумация.

От лечебните растения, които най-често се срещат в диворастящо състояние могат да се отбележат липата и жълтия кантарион.

Жълтия кантарион е разпространен масово в землищата на всички населени места от община Горна Оряховица.

Тъй като находищата на билки на територията на община Горна Оряховица попадат в горски масиви, то разрешителните за тяхното бране, както и последващия контрол се осъществяват от Държавно лесничейство Горна Оряховица.

3.5.4.Защитени територии

На територията на община Горна Оряховица се намират 2 защитени местности:

„Божур поляна” - обявена като защитена местност през 1968 г., площ 19,6 хектара. Тя е държавен горски фонд и попада в землището на с. Първомайци. Опазва се естествено находище на божур, превърнал се в символ на град Горна Оряховица. На територията ѝ преобладава широколистната растителност от зимен и летен дъб, бряст, габър, липа, върба, топола и акация. В района на Божур поляна гнездят защитените от закона скални орли – картали, а през последните години сезонно там гнездят и двойка черни щъркели;

„Джулюн гъол” – в землището на с. Драганово, площ 18,2 хектара;

Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие

„Търновски височини”;

Поречията на реките Янтра, Росица;

3.6.Шум

В съответствие с изискванията на европейското законодателство /Директива 2002/49/ЕС/ е разработен и одобрен от МС закон за шума.

През 2011 година Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Велико Търново извърши мониторинг и изготви оценка на шумовото натоварване в град Горна Оряховица, причинено от основния източник на шум в урбанизираната среда - **автомобилният транспорт.**

Броят, разположението и разпределението на пунктовете за наблюдение през 2011 година в град Горна Оряховица са същите, както и през предходната 2010 година - **15.**

Мониторингът на шума през 2011 година показва, че от проведените 81 измервания на уличен шум, **72 (88,88%)** са със стойности над хигиенната норма - 60 дБ(А). Осредненото еквивалентно средногодишно ниво на шума е **65,57 дБ(А),** а броят на преминалите за един час автомобили е 452 (Приложение 2).

Разпределението на пунктовете по шумови диапазони е подобно на това от предходната година, като се запазва групирането на пунктовете в по-високите интервали:

=> Не са измерени нива на шум във високите диапазони: 73 - 77 дБ(А), 78 - 82 дБ(А) и над 82 дБ(А).

=> В диапазона 68 - 72 дБ(А) попадат 4 от наблюдаваните пунктове, с един по-малко от 2010 година.

=> В диапазона 63 - 67 дБ(Л) попадат 7 от наблюдаваните, с един повече от предходната година.

=> В диапазона 58-62 дБ(А) попадат 4 от наблюдаваните пунктове, с два повече от 2010 година.

=> В диапазона под 58 дБ(А) не попадат пунктове, за разлика от предходната година, когато са регистрирани 2 пункта.

В четири от пунктовете са измерени еквивалентни нива на шума над 68 дБ(А). Това са пунктове: № 2 (ул. "Цар Освободител" № 72) - 70,67 дБ(А), № 6 (ул. "Младост") - 68,57 дБ(А), № 7 (ул. "Св. Княз Борис Г', до шивашки цехове) - 69,85 дБ(А) и № 11 (ул. "Отец Паисий", МБАЛ - 71,22 дБ(А)). Спрямо предходната година, в пунктове с №№ 6 и 11 се наблюдава **задържане** на нивото на шума, съответно с 0,14 дБ(А) и 0,78 дБ(А), в пункт № 7 - **намаляване** на нивото на шума с 1,92 дБ(А), а в пункт № 2 - **увеличаване** на нивото на шума с 1,23 дБ(А). **Най-ниски средногодишни нива на шума,** както и през 2010 година са измерени в пункт № 1 (ул. "Цар Освободител" № 111) - 60,00 дБ(А), но нивото на шума се увеличава - с 4,90 дБ(А). **Нарастване** на средногодишните нива на шума е регистрирано в 6 пункта (40,00% от наблюдаваните пунктове), с 3 повече от предходната година. Това са пунктове с №№ 1, 2, 4, 9, 12 и 14. Увеличението на шума е най-съществено в пункт № 1 (ул. "Цар Освободител № 1 И") - с 4,90 дБ(А). **Задържане** на шумовите нива се наблюдава в 5 от наблюдаваните пункта, както и през 2010 година (33,33% от наблюдаваните пунктове) - пунктове с JVb№ 5,6, 8, 11 и 13. **Снижаване** на средногодишните нива на шума е регистрирано в 4 пункта (26,67% от наблюдаваните пунктове) - с 3 по-малко от предходната година. Това са пунктове с №№ 3, 7, 10 и 15. Снижението на шума в тези пунктове варира от 7,27 дБ(А) до 1,68 дБ(А).

В районите е интензивен автомобилен трафик (натоварени с МПС улици) са разположени 40,0% от пунктовете за наблюдение в града (от № 1 до № 6). В пунктове с №№ 1, 2 и 4 нивото на шума се увеличава, съответно с 4,90 дБ(А), 1,23 дБ(А) и 3,15 дБ(А); в пункт № 3 нивото на шума намалява с 3,50 дБ(А), а в останалите два пункта - се задържа. Измерените средногодишни нива на шума в районите с утежнена акустична обстановка варират от 70,67 дБ(А) до 60,00 дБ(А).

Нивата на шума край обектите за усилена шумозащита (детски, учебно- възпитателни и лечебни заведения) се регистрират в **4 пункта** (26,67% от пунктовете за наблюдение в града) - пунктове от № 7 до № 10. В пункт № 9 се регистрира увеличение на шумовото натоварване с 1,62 дБ(А). Снижение на нивото на шума е констатирано в два пункта с №№ 7 и 10 - съответно с 1,92 дБ(А) и 7,27 дБ(А), а задържане - в пункт № 8. Измерените еквивалентни нива на шума варират от 69,85 дБ(А) до 63,53 дБ(А).

В зоните е промишлени източници на шум се наблюдават общо **5 пункта** (33,33% от пунктовете за наблюдение в града). Задържане на нивото на шума се установява в пунктове с № 11 и 13, увеличение - в пункт № 12 (с 4,25 дБ(А)) и в пункт № 14 (с 1,50 дБ(А)), а снижение - в пункт № 15 (с 1,68 дБ(А)). Измерените еквивалентни нива на шума варират от 71,22 дБ(А) до 61,28 дБ(А).

В сравнение с предходната 2010 година, обобщеният анализ на резултатите от измерванията на шума през 2011 година, показва следната динамика:

-Запазва се осредненото еквивалентно средногодишно ниво на шума 65,47 - 65,57 дБ(А);

Снижават се средногодишните шумови нива в 4 пункта;

Нарастват шумовите нива в 6 пункта и се задържат - в 5 пункта;

Намалява интензивността на автомобилното движение спрямо 2010 година (от 481 МПС/час на 452 МПС/час).

В съответствие с изискванията за защита от шум в околната среда е необходимо:

изготвяне на списък на промишлените обекти, източници на шум и разположени в жилищните зони на населените места или в близост до тях;

съставяне на каталог за промишлените обекти, извършващи собствен мониторинг в съответствие с чл. 146 ал. /1/ от ЗООС;

разработване (при необходимост) на карти за шум в урбанизираните територии и селищните пространства;

разработване и прилагане, (при необходимост) на планове за действие за подобряване на акустичното състояние на населените места в общината;

3.7.Зелени площи в населените места

Зелени площи

На територията на град Горна Оряховица са създадени общо 64,50 хка зелени площи, което представлява 15,60 /кв.м/ на жител; паркове 22,10 хка, или 5,34 кв.м на жител. Защитено озеленяване 32,10 хка или 7,76 кв.м/жител. Зелените площи в града са разположени неравномерно, като между тях не съществува връзка. Озеленени площи за широко обществено ползване заедно с останалите по-малки квартални градинки и улично озеленяване съставляват около 40 хектара, което е около 9,4 m^2на жител.

Наличие на паркове за отдих извън населените места

Ежедневният отдих се осъществява от пет парка с площ около 188 дка. Седмичният отдих се осъществява в местността Камъка, Чуруковец и Божур поляна.

3.8.Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения

Радиологичният мониторинг на повърхностно течащите води се осъществява чрез мрежа от пунктове (съгласно Наредба №7/ 08.1986 г.). За определяне качеството на течащи повърхностни води се използват индикаторите – обща бета радиоактивност (750 mBq/l), съдържание на общ уран (0.6 mBq/l) и съдържание на радий – 226 (150 mBq/l). Такива пунктове са изградени на р. Янтра – при Габрово, В. Търново и с.Каранци. Резултатите от радиологичният мониторинг на повърхностните води на р.Янтра, показват, че измерените показатели са много под ПДК, което налага извода, че основните реки, протичащи през територията на общината са били в добро радиационно състояние през последните три години.

Създадена е система за информация, своевременно оповестяване и защита посредством служба "Гражданска защита" при общината, кметовете и директорите на предприятия.

Продължителността на слънчевото греене е основен регулиращ фактор на процесите в системата земна повърхност-атмосфера. Районът се характеризира с висока годишна продължителност на слънчевото греене - 2 144 часа, като максимумът е през м. Юли - 308 часа, минимума е през м. Декември - 62 часа. Средногодишният брой на дните без слънчево греене е 78, като 40 от тях са през зимата.

От анализа на природната и техногенна радиоактивност на територията на общината следва:

-Няма производствени и други дейности, източници на радиоактивно замърсяване на въздуха, водите и почвите;

На територията на общината, така и в съседните общини няма райони с потенциални замърсители. Природно-социалния комфорт в общината е съхранен и представлява важен ресурс за развити на социалните действия.

3.9.Управленски

3.9.1.Наличие на комисии/отдели/сектори/отделни специалисти в Общинския съвет/общинската администрация/

Основният орган на местно самоуправление в община Горна Оряховица е Общинският съвет, който се избира от населението на основата на общо, равно и пряко избирателно право при тайно гласуване, за срок от 4 години. За своята организация и дейност Общинският съвет приема правилник, с който урежда въпросите на вътрешната структура и функционирането на общинския съвет и неговите комисии, на общинската администрация и други. Вътрешни помощни органи на общинския съвет са постоянните и временните комисии. Те се формират от общинския съвет и го подпомагат в осъществяване на неговите правомощия в различните сфери на дейност.

По въпроси, свързани с опазване на околната среда в Общината са изградени следните Общински комисии към Общински съвет Горна Оряховица.

-Постоянна комисия по „Икономика, приватизация, селско, горско стопанство и опазване на околната среда”, състояща се от 7 члена, която изпълнява инициативни, съвещателни и контролни функции, свързани с опазване на околната среда.

- Постоянна комисия по "Местно самоуправление, нормативна уредба, обществен ред, безопасност на движениетои транспорт и евроинтеграция ".

В Общинската администрация няма обособен отдел по опазване на околната среда. В Дирекция "Строителство и екология" работи един специалист на Длъжността "Старши експерт екология", които пряко отговарят за управлението на дейностите по опазване на околната среда на територията на общината.

3.9.2.Квалификация на кадрите,

ДЛЪЖНОСТНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗА ДЛЪЖНОСТТА „СТАРШИ ЕКСПЕРТ ЕКОЛОГИЯ"

Обща информация

Администрация — Община Горна Оряховица

Длъжността "Старши експерт екология" е в обхвата на дирекция ”Строителство и екология" “Длъжностно ниво-Б7 , ПМС № 46/2009 г.. приложение № 2, пореден номер 10

Подчиненост - пряка подчиненост на Директор Дирекция
„СТРОИТЕЛСТВО И ЕКОЛОГИЯ".

Цел на длъжността - опазване на околната среда:

Области на дейност - екология;

Основни задължения:

Участва при формирането и провеждането на политиката на Общината в съответствие с нормативните актове в областта на ООС;

Изготвя самостоятелно и в екип с екоинспекторите предложения за програми, наредби, методически указания, свързани с ООС. озеленяването и управление на отпадъците, както и актуализиране и отчет по изпълнението им;

Участва в разработването на проекти финансирани от наши и международни инвеститори, свързани с окозилата среда;

Разработва и поддържа необходимата документация относно сертифициране на Община Горна Оряховица по ISO 14001 околна среда и др.

Подготвя становища, мнения, предлага решения по предоставени за съгласуване материали, отнасящи, се до управление на екологични дейности по озеленяването в общината , запазване на разнообразието на животинския и растителния свят и защитените природни обекти в общината;

Следи за спазването на изискванията на нормативните актове в областта на ОС по компоненти води, въздух, почви, отпадъци и фактори влияещи върху околната среда;

Отговаря и контролира дейностите по управление на отпадъците;

Съставя констативни актове при констатирани нарушения във връзка с дейностите по ООС;

Регистрира постъпилите искания за инвестиционни намерения в Общината и ги препраща за становище в РИОСВ;

Организира работата на Консултативния съвет по ООС.

Координира работата на старши специалист екоинспектори

Допълнителнизадължения:

Задължения, възложени от прекия му ръководител или от ръководството на бишата, свързани с работата му:

Самостоятелно или в екип изпълнява допълнително възложените му от ръководството задачи по проблеми на общинската администрация. По заповед на Кмета участва в работни групи, комисии и др. органи в рамките на неговата компетентност;

Възлагане планиране и отчитане на работата - задачите се възлагат устно от прекия ръководител и се отчитат с периодични устни и писмени доклади.

Отговорности, свързани с организацията на работата:

Материални и финансови - Да носи отговорност за достоверността на информацията, която изготвя, за даваните становища, разрешения и разработените проекти във връзка с осъществяване на основните му задължения.

По безопасност на труда - носи отговорност за неизпълнение на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

По опазване здравето и работоспособността на другите - носи отговорност за неизпълнение на инструкции за безопасност и здраве при работа и за пожарна безопасност в сградата;

3.9.3.Общински наредби в разглежданата област

Основният нормативен акт в сферата на управлението на отпадъците на общинско ниво е *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица* (приета от ОбС Горна Оряховица с Решение № 88/17.03.2004 г.), с която са създадени необходимите условия за прилагане на националното законодателство на местно ниво. Наредбата е издадена на основание чл. 22, ал. 1 от ЗМСМА, чл. 19 от ЗУО и чл. 44, ал. 2 от ЗУТ.

С наредбата се уреждат екологосъобразното управление на отпадъците на територията на общината, условията и реда за извършване на дейностите; правата и задълженията на физическите и юридическите лица и други организации, извършващи дейности, свързани с отпадъци; начините на събиране и съхраняване на информация за дейностите по отпадъците; финансирането на дейностите по управление на отпадъците на територията на общината; както и контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на наредбата.

Редът за определяне и събиране на "такса битови отпадъци" е регламентиран с *Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в Община Горна Оряховица*, съгласно чл. 9 от ЗМДТ, приета с Решение № 965 от Протокол № 59 от 30.01.2003 г. на Общински съвет Горна Оряховица, посл. промени, приети с Решение № 491 от Протокол № 44/17.12.2009 г. в сила от 01.01.2010 г.

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. За

имоти, намиращи се извън районите, в които Общината е организирала събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса за ползване на депо за битови отпадъци и/или за поддържането на чистотата на териториите за общественото ползване. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план - сметка, включваща необходимите разходи за всяка дейност.

С наредбата се регламентира и заплащането на такса за издаване на разрешение за изхвърляне на строителни отпадъци и земни маси, както и такса за разриване на строителни отпадъци и земни маси, предоставени от физически и юридически лица .

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците 2011-2015 г.;

Програма за намаляване нивата на финни прахови частици (ФПЧ10) и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух на гр. Горна Оряхоица 2011-2014г.;

Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в Община Горна Оряховица, съгласно чл.9 от ЗМДТ;

3.9.4.Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства

Община Горна Оряховица съвместно с Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към МОСВ организират и подържат работата на автоматична измервателна станция (АИС) „Горна Оряховица", разположена в ПМ на кръстовището на ул.”Иван Вазов” с ул.„19-ти февруари”, в централна част на гр. Горна Оряховица. Пункта осъществява имисионен контрол на основните замърсители в приземния слой въздух на гр. Горна Оряховица.

Съществува тясно взаимодействие с РИОСВ - В.Търново и РЗИ - В.Търново.

3.9.5.Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини, бизнеса, НПО

Сдружение „За чисти селища” - обединява шестте общини – Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Златарица, Елена и Стражица за изграждане на Регионално депо за неопасни отпадъци.

3.9.6.Информиране на обществеността

Информирането на обществеността се осъществява чрез:

-Общинско кабелно радио;

-Местна кабелна телевизия;

-Информационни табла в сградата на Общината;

-Информационни бюлетини.

3.9.7.Мобилни и стационарни системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда /въздух, води и т.н./

Община Горна Оряховица съвместно с Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към МОСВ организират и подържат работата на автоматична измервателна станция (АИС) „Горна Оряховица", разположена в ПМ на кръстовището на ул.”Иван Вазов” с ул.„19-ти февруари”, в централна част на гр. Горна Оряховица. Пункта осъществява имисионен контрол на основните замърсители в приземния слой въздух на гр. Горна Оряховица.

Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към МОСВ организират и подържат работата на Пункт BG1YN04111MS050 (р. Росица, преди вливане в р. Янтра – с.Поликраище), пункта за контрол качеството на повърхностните води и определяне имисионното състояние на водите в реките. Проектна категория – II.

3.10.Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда – обхват на дейност и статут на фирмите

3.10.1.Третиране на отпадъците

Чрез договор за обществена поръчка от Община Горна Оряховица възложи на фирма "Титан Клинър" ООД следните дейности:

- Събиране и извозване на ТБО от територията на Община Горна Оряховица и депонирането им на общинското депо в землището на с. Първомайци, местност „Бабенец".

- Почистване на улици и територии от отпадъци (ТБО) в гр.Горна Оряховица, по ежедневни и ежеседмични графици, а по време на снеговалежи и натрупан на сняг в зимния период, почистване от сняг на улични платна и тротоари.

За периодично почистване на цялата улична мрежа в гр.Горна Оряховица и по селата в Общината;

-Поддържане чистотата на районите за обществено ползване;

-Поддържане на депата за битови отпадъци;

3.10.2.Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води

Водоснабдителните мрежи във всички населени места от Общината, както и канализационната мрежа в гр.Горна Оряховица се поддържа и експлоатира от ВиК "ЙОВКОВЦИ" ООД гр.В.Търново.

3.10.3.Озеленяване и чистота в населените места

Озеленяването и поддържането на зелените площи се осъществява от Общината.

Почистването на основната улична мрежа в гр.Горна Оряховица е възложено на "Титан Клинър" ООД.

За периодично почистване на цялата улична мрежа в Горна Оряховица и по селата в Общината, са включени и лицата по Програмите за временна заетост.

Други

Фирми, извършващи дейности по управление на отпадъците:

„Крис - Р" ЕООД, събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори, събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

-„Вторични суровини – 2004" ЕООД, събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори, събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

-Мат 2001" ", събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

-„Импулс - Никола Николов” ЕООД, събиране на излезли от употреба моторни превозни средства.

-"ТРАНСИНС АВТОРЕЦИКЛИРАЩ КОНСОРЦИУМ" АД събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ), събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

3.11.Икономически

3.11.1.Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината структуроопределящи отрасли

Икономиката в община Горна Оряховица се определя от следните отрасли:

-Производство и разпределение на електроенергия, газ и вода;

-Хранително-вкусова промишленост;

-Търговия и ремонт;

-Машиностроене;

-Строителство;

-Транспорт, складиране и съобщения;

-Селско, ловно и горско стопанство.

Производство и разпределение на електроенергия, газ и вода

В Община Горна Оряховица е разположен клонът на НЕК-ЕАД, обслужващ 5 области: В. Търново, Габрово, Разград, Силистра и Русе. Клонът обслужва разпределителната система и пласмента на електроенергия на територията на тези области.

Община Горна Оряховица е акционер във ВиК „Йовковци” ООД и притежава 20% дял от общинската част на фирмата.

В град Горна Оряховица са изградени над 20 хил. метра газопреносна мрежа, която включва повечето промишлени предприятия и административни учреждения. До момента са газифицирани над 500 домакинства.

Газифицирането се осъществява от дъщерното дружеството на „Овергаз Север” АД – Русе.

Хранително - вкусова промишленост

Най-голям дял заема производството на захар, захарни изделия, спирт, пилета, птиче месо и субпродукти, безалкохолни напитки, сладкарски изделия и хлебопроизводство.

Търговия и ремонт

На територията на общината развиват своята дейност търговски фирми, които осъществяват търговия на едро и дребно със строителни материали, отоплителни материали, метални изделия, тютюневи изделия, хранителни продукти и др. стоки. Налице е съвременна и добре развита складова база с изградена жп мрежа.

Машиностроене

Производство на складова, подемна и битова техника; производство на резервни части за оборудване на керамичната промишленост и битови изделия; производство на бронз, месинг, алуминиени сплави на блок, електроди за електросъпротивителното заваряване; производство и обработка на отливки от чугун, резервни части за помпи; производство на

пакетиращи машини. Дейността в този отрасъл се осъществява основно от дружества от частния сектор.

Строителство

На територията на общината се извършва производство на строителни изделия и елементи, производство на алуминиева дограма и строително-монтажна дейност.

Транспорт

Автобусен транспорт

Транспортната дейност чрез автобусен транспорт се осъществява от частни фирми, осъществяващи разписания в общинската, областната и републиканската транспортни схеми.

В общинската транспортна схема са утвърдени четири градски линии и десет междуселищни връзки на административния център с населените места от общината. В областната транспортна схема има разписания до 22 селища, а в републиканската транспортна схема 5 линии, като двата първокласни пътя – София - Варна и Русе - Стара Загора осигуряват връзка на Горна Оряховица с всички точки на страната.

Основен превозвач за гр. Г.Оряховица е "Янтра-транспорт " АД с предмет на дейност превоз на пътници и товаро-разтоварна дейност. Тя се изпълнява от наличните 35 бр. автобуси от градски, извънградски и туристически тип.

Железопътен транспорт

На територията на гр. Горна Оряховица са разположени четири железопътни възела. Горна Оряховица е седалището на едно от големите жп поделения за превозна дейност в България. През града минават две главни железопътни трасета София–Варна и Русе–Стара Загора. Поделение за пътнически превози "БДЖ" ЕАД с предмет на дейност - ремонт и експлоатация на пътнически вагони и превоз на пътници обслужва 11 области: Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Русе, Разград, Силистра, Добрич, Варна, Търговище и Шумен. В поделението са изградени 6 регионални центъра за пътнически превози: Плевен; Г.Оряховица; Русе; Варна; Добрич и Шумен - обслужващи звена за пътническа дейност.

Горна Оряховица е и седалище на едно от шестте поделения за товарни превози. Поделение за товарни превози "БДЖ" ЕАД извършва товарна дейност и обслужва 7 области: Плевен; Ловеч; Габрово; Велико Търново; Русе; Силистра и Разград.

В структурата на поделението има две регионални локомотивни депа в Горна Оряховица и Русе, две филиални локомотивни депа в Плевен и Левски, четири кантори за товарни превози в Плевен, Русе, Горна Оряховица и Левски, четири вагонно-ремонтни участъка и два вагонно-ремонтни цеха в Горна Оряховица и Русе.

Със седалище Горна Оряховица са още две предприятия от Националната ЖП компания - "Предприятие за експлоатация и поддържане на ЖП инфраструктура" с дейност експлоатация на ЖП транспорт, осигуряване на движението, поддържане на ЖП пътищата, мостовете и сградния фонд и "Поделение за сигнализация, телекомуникация и енергетика".

ЖП пътищата София - Варна и Русе - Подкова, осигуряват връзка на Горна Оряховица с потоците "изток-запад" и "север-юг" и поставят града в много благоприятно положение за превоза на товари и хора.

Въздушен транспорт

Летище Горна Оряховица от 1995 год. е петото международно летище в страната, което приема и изпраща всички видове и типове самолети, по всяко време на денонощието.

Центърът за управление на въздушните полети ръководи движението на самолетите над цяла Северна България с режим на работа 24 часа. Използва се за чартърни, товарни и пътнически полети, за внос и износ на селскостопанска и промишлена продукция от и за България, Европа, Азия, Близкия изток и Африка. Обсъжда се въпросът за отдаване на Летище Горна Оряховица на концесия.

На територията на общината има действаща селскостопанска авиация, техническото и летателно оборудване на която е способно да задоволи нуждата на селското стопанство на цяла Северна България.

Селско стопанство

Растениевъдство

Обработваемата земя в община Горна Оряховица е 192 530 дка, пасищата са 21 099 дка и горски фонд 27 561,41 дка. Най-голям дял в обработваемата земя в общината имат нивите 86%, следват ливадите и пасищата 11% и трайните насаждения 3%. Обработваемата земя на територията на община Горна Оряховица възлиза на 60,61% от общата площ на общината. В структурата на обработваемата земя най-голям е делът на зърнените култури, следвани от техническите култури, зеленчуците и трайните насаждения (сливи, праскови, череши, лозя десертни, лозя винени).

Животновъдство

Отглеждат се едър и дребен рогат добитък, птицепроизводство.

Наблюдава се тенденция към увеличаване на общия брой животни във всички стопанства в общината, в резултат от търсенето на вътрешния пазар. В земеделските стопанства се отглеждат говеда, кози, овце, свине и птици.

Други отрасли, развити на територията на общината, които нямат структороопределящо значение са следните:

Шивашка промишленост: производство на дамско, мъжко, детско облекло, трикотаж. В настоящия момент е преобладаващо шиенето на ишлеме на чуждестрани възложители. Промишлеността е съсредоточена в частния сектор.

Химическа промишленост: производство на бои и химикали за бита, антифриз, емайли, глазури, лекарствени форми, пластмасови изделия.

Керамична промишленост: производство на тухли, цигли, капаци, терикот. Дейността се осъществява от едно дружество от частния сектор.

Преработваща промишленост: производство на комбинирани фуражи; производство на мебели и дограма.

Туризъм

Основни туристически обекти в общината са туристическа хижа “Божур”, хижа Раховец, манастирите „Св. Пророк Илия” и „Света Троица”, екопътека с. Правда, екопътека „Камъка”, историческият музей в гр. Горна Оряховица, етнографският музей в гр. Долна Оряховица. В общината е регистрирано едно туристическо дружество.

Хижа “Божур” е предпочитано място за семеен отдих, почивка и туризъм. Намира се на 5 км от гр. Горна Оряховица. Разположена е в рамките на лесопарк „Камъка”, в близост до местността „Божур поляна”, която е обявена за защитен обект с цел опазване на цветето Червен божур.

Състояние на инфраструктурата – пътища

Община Горна Оряховица е с добре развит сухопътен, железопътен и въздушен транспорт. Железопътна гара Г. Оряховица е един от най - големите железопътни възли в България със значителен пътнико и товарооборот, а летище Горна Оряховица е петото международно летище в страната.

Община Горна Оряховица е пресечна точка на два първокласни пътя от Републиканската пътна мрежа: I-4 (София - Варна) и I-5 (Русе - Кърджали), който е и международен път Е-85 (част от транспортен коридор № 9, свързващ Мала Азия с Източна и Северна Европа през Балканския полуостров).

На територията на общината са разположени 73,088 км републиканска, 52,722 км общинска и 386,7 км улична пътна мрежа.

Град Горна Оряховица е основен и характерен транспортен възел за Североизточна България. Основните направления на транспорта са :

-на север от града минава проектното трасе на автомагистрала "Хемус";

-на юг преминава първокласния път I-4 (София – Варна);

-на запад тангира първокласния път I-5 (Русе – Кърджали) или международен транспортен коридор № 9;

-през града минават второкласния път II-53 (с. Поликраище - гр. Лясковец) и третокласния път III-514 (В.Търново - Арбанаси - Г. Оряховица) и две главни железопътни трасета (Русе - Кърджали и София – Варна). Това определя града като стратегически жп възел.

3.12.Финансови

3.12.1.Бюджет

Приходоизточници в общинския бюджет, в т.ч. свързани с околната среда

Приходи от такса битови отпадъци

Такса „битови отпадъци” е основен източник на приходи за периода 2005 – 2009 г. за осъществяване на услугите по събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци в община Горна Оряховица, както и за почистване на територииите за обществено ползване. Тя се заплаща от населението и юридическите лица за съответните услуги.

В Таблица е представена информация за постъпленията в бюджета на община Горна Оряховица от такса „битови отпадъци”. За посочения период размерът на постъпленията от таксата е средно около 9,35% от общите приходи на общината, като варира в границите между 8,23% за 2005 г. и 11,25% за 2008 г.

Постъпления в бюджета на община Горна Оряховица от такса битови отпадъци за периода 2005-2009 г.

Година	2005	2006	2007	2008	2009
Приходи от такса битови отпадъци, (лева), в т.ч.:	1 272 145	1 415 619	1 812 312	2 216 775	1 792 720
от граждани	460 173	567 503	635 182	715 284	843 295
от юридически лица	811 972	848 116	1 177 130	1 501 491	949 425
Общо приходи на общината (лева)	15 442 109	16 564 258	19 963 652	19 692 934	18 565 780
% на таксата спрямо общите приходи	8,23	8,54	9,07	11,25	9,66

Таблица 3.10.1. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

За разглеждания период непрекъснато нарастват абсолютните приходи от такса „битови отпадъци", като през 2008 г. размерът на постъпленията се е увеличил почти двойно спрямо 2005 г. – от 1, 27 млн. лв. на 2,2 млн. лв. През 2009 г. се забелязва намаляване на приходите до размер, сравним с 2007 г.

Също така от представените данни е видно, че основната тежест от такса „битови отпадъци" се поема от юридическите лица, функциониращи на територията на община Горна Оряховица. Размерът на постъпленията от юридически лица е около два пъти по-висок в сравнение с приходите от таксата, заплатена от населението за годините от 2005 до 2008. През 2009 г. приходите от населението и юридическите лица са съпоставими.

3.12.2.Разходи свързани с опазване на околната среда

Разходи за управление на битовите отпадъци

Община Горна Оряховица разделя по план-сметка приходите си от такса „битови отпадъци" в няколко групи разходи за управление на отпадъците. Значителна част от средствата се разходват за събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата. Подробна информация за дружествата, извършващи тези дейности на територията на община Горна Оряховица е представена в т. 3.2.1.1.2 от настоящата Програма. Друга част от събраните средства се разходват за депониране на отпадъците и дейности, свързани с поддръжка и мониторинг на депата. Трета и четвърта част се разходват за почистване на улици, площади, алеи, паркове и др. територии, предназначени за обществено ползване (също и зимно снегопочистване), както и закупуване и подмяна на съдове за отпадъци.

Информация за изразходваните средства за управление на битовите отпадъци за периода 2005-2009 г. (общо и по видове дейности), както и съпоставка на разходите за УО спрямо общите разходи на общината е представена в Таблица 41.

Разходи за управление на битовите отпадъци за периода 2005-2009 г.

Година	2005	2006	2007	2008	2009
Разходи за управление на отпадъците, в т.ч.:	1 304 064	1 300 000	1 764 000	1 677 626	1 553 880
- за сметосъбиране и сметоизвозване (в т.ч. осигуряване и подмяна на съдове за битови отпадъци)	561 990	696 385	820 959	819 399	723 643
- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, мониторинг и закриване на депата за битови отпадъци	69 543	138 316	188 000	105 001	336 120
- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете, и други територии, предназначени за обществено ползване, в т.ч. зимно поддържане	672 531	465 299	755 041	753 226	494 117
Общо разходи на общината	15 442 109	16 564 258	19 963 652	19 692 934	18 565 780
% на разходите за УО спрямо общите разходи	8,44	7,85	8,84	8,52	8,37

Таблица 3.10.2. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Разходите за управление на битовите отпадъци са средно около 8,40% от общите разходи на общината за разглеждания период.

За годините от 2006 до 2009 относителният дял на разходите за сметосъбиране и сметоизвозване е най-висок , като те са около половината от разходите за дейностите, свързани с отпадъци. Следват ги разходите за поддържане на териториите за обществено ползване. Най-нисък е относителният дял на разходите за поддържане, експлоатация, мониторинг и закриване на депата за битови отпадъци.

Баланс на приходите и разходите, свързани с управлението на битовите отпадъци

Анализът на данните показва, че разходите за дейности, свързани с предоставяне от община Горна Оряховица на услуги, свързани с битовите отпадъци не надвишават приходите от такса „битови отпадъци" (с изключение на 2005 г., когато се наблюдава известно превишение на разходите над приходите от таксата). Може да се направи извод, че община Горна Оряховица прилага на практика принципа „замърсителят – плаща".

Набрани и изразходвани средства от такса битови отпадъци за периода 2005-2009 г.

Година	Приходи от такса „битови отпадъци"	Разходи за дейностите по отпадъците
2005	1 272 145	1 304 064
2006	1 415 619	1 300 000
2007	1 812 312	1 764 000
2008	2 216 775	1 677 626
2009	1 792 720	1 553 880

Таблица 3.10.3.

Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите

За изпълнение на дейностите по управление на отпадъците на територията на община Горна Оряховица за периода на действие на програмата могат да се използват следните основни източници на финансиране:

Такса „битови отпадъци";

„Оперативна програма „Околна среда 2007 – 20013 г.";

Държавен бюджет;

Предприятие за управление на дейностите по околна среда (ПУДООС) към МОСВ;

Друго външно финансиране.

Основният финансов механизъм за акумулиране на средства за финансиране на дейностите по управление на битовите отпадъци, следващ принципа „замърсителят плаща" е регламентиран със Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 10.12.1997 г., посл. изм., ДВ, бр. 95 от 01.12.2009 г.), Глава трета "Местни такси", Раздел I "Такса за битови отпадъци".

Съгласно закона, такса „битови отпадъци" се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Таксата се заплаща по ред, определен от съответния общински съвет.

В община Горна Оряховица редът за определяне и събиране на "такса за битови отпадъци" е регламентиран с *Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в Община Горна Оряховица, съгласно чл.9 от ЗМДТ*, приета с Решение № 965 от Протокол № 59 от 30.01.2003 г. на Общински съвет Горна Оряховица, посл. промени, приети с Решение № 491 от Протокол № 44/17.12.2009 г. в сила от 01.01.2010 г.

Съгласно наредбата таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;

почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на такса „битови отпадъци" се определя на база промил върху данъчната оценка на имотите на граждани и върху отчетната стойност на имотите на фирми и юридически лица. Няма разработена методика за определяне на таксата според количеството на битовите отпадъци.

От таксата не се събира елементът "събиране и транспортиране на битови отпадъци" в следните случаи:

за имоти, които няма да се ползват през цялата година и за които собственикът и/или собствениците на имота в община Горна Оряховица са подали декларация до 20 декември на предходната година;

за имоти, намиращи се извън регулацията на населените места.

От такса „битови отпадъци" са освободени бюджетни звена, дейности и организации на издръжка на общински бюджет, които ползват публична и/или частна общинска собственост.

Такса „битови отпадъци" се събира от отдел „Местни приходи и управление на собствеността" към община Горна Оряховица.

С Решение № 487 от Протокол № 44/17.12.2009 г., Общински съвет Горна Оряховица е определил размера на промила за такса „битови отпадъци" за 2010 г. на населените места от общината и промила за всяка услуга поотделно, както следва:

Размер на промила за такса „битови отпадъци" за 2010 г. - община Горна Оряховица

Населено място	Граждани		Юридически лица	
	За недвижими имоти на граждани (‰)	За недвижими имоти, собственост на граждани, ползвани за производствени, търговски и други нужди (‰)	Жилищни имоти (‰)	Нежилищни имоти (‰)
Размер на промила за такса "битови отпадъци за гр. Горна Оряховица, гр.Долна Оряховица, с.Върбица, с.Горски горен Тръмбеш, с.Горски долен Тръмбеш, с.Драганово, с.Крушето, с.Паисий, с.Писарево, с.Поликрайще, с.Правда, с.Първомайци, с.Стрелец, с.Янтра, в т.ч.:	2,8	6,2	2,8	8,8

Населено място	Граждани		Юридически лица	
	За недвижими имоти на граждани (‰)	За недвижими имоти, собственост на граждани, ползвани за производствени, търговски и други нужди (‰)	Жилищни имоти (‰)	Нежилищни имоти (‰)
- за сметосъбиране и сметоизвозване	1,2	2,6	1,2	3,7
- за обезвреждане на битови отпадъци в депа	0,6	1,3	0,6	1,9
- за поддържане на територииите за обществено ползване	1,0	2,3	1,0	3,2

Таблица 3.10.4. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

Таблица Капиталови разходи за ООС		
Разходи за ООС	Отчет 31.12.2011 г.	План 2011 г.
Такса ТБО	2 479 965	2 133 845
Проекти	-	-
Озеленяване	208 800	234 646
Чистота	1 473 444	1 867 817
Заем проекти ООС	-	-

Таблица 3.10.5.

Приходи в общинския бюджет свързани с околната среда 2011 г. такса смет 2 479 965 лв. постъпления по проекти

Разходи свързани с опазване на околната среда 2011 г.

-за закупуване на контейнери - 36 680 лв.

-озеленяване - 208 800 лв.

3.13.Демографски

3.13.1.Население на общината по населени места, градско и селско население

Население на община Горна Оряховица за периода 1992–2009г. по данни на НСИ от преброявания и годишни доклади

Население на:	1992	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009
България	8 487 317	7 928 901	7 761 049	7 718 750	7 679 290	7 640 238	7 606 551	7 563 710
община Горна Оряховица	58 304	53 142	51 461	50 909	50 402	49 707	49 260	48 695

Таблица 3.11.1. *Източник: НСИ*

От данните в таблицата е видно, че населението в община Горна Оряховица на фона на намалението в национален мащаб, показват по-голям средногодишен спад, движещ се от -0,9% до -1,4% при около -0,5% за страната.

В таблицата по-долу е представено демографското разпределение по тип селища (съобразно тяхното население), получено чрез групиране на населените места.

Разпределение на населението по тип селища

Тип селища	до 3 000 жители	3 000 – 25 000 жители	25 000–50 000 жители
община Горна Оряховица	21,3 %	12,3 %	66,4 %

Таблица 3.11.2. Източник: Проект EuropeAid/24485/D/SV/BG

Горна Оряховица е вторият по големина икономически център в област Велико Търново. Град Горна Оряховица е административен център на общината. Община Горна Оряховица включва 14 селища (2 града и 12 села).

Според броя на населението се определят като 1 среден град, 1 малък град, 3 големи села, 3 средни села, 4 малки села и 2 много малки села. Средната гъстота на населените места е 4 населени места/100 км^2, като е по-ниска от средната за страната - 4.9 нм/100км^2.

Съотношение на градско/селско население в община Горна Оряховица по данни за 2009 г.

Общо население	Градско	Селско
55377 души	41540 души	13837 души

Таблица 3.11.3.

Съотношението между градското и селското население е в полза на градското. В двата града е концентрирано 75 на сто от общото население в община Горна Оряховица.

3.14.Социално – икономически

3.14.1.Средно-годишен доход на човек от населението

През 2008 г. средният общ годишен доход на лице в домакинство е 3748 лв., което е с 12,8% повече от 2007 г. Основната част от този доход - 93,4% е получена под формата на текущи приходи от работна заплата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и от приходи от предприемачество и продажби на имущество. Останалата част от отчетения общ доход (6,6%) се дължи на заеми, кредити и спестявания.

Продължава тенденцията за увеличаване на значението на работната заплата като основен източник на доход. През 2008 г. работната заплата формира 51,9% от общия среден доход на лице.

Общ доход на човек в област Велико Търново и в страната (2008 г.)

	България				Област Велико Търново			
СРЕДНО НА ЛИЦЕ								
Общ доход	2298	2415	2659	3105	2426	2381	2481	2636
Работна заплата	924	1053	1222	1482	927	951	1139	1099
Извън работната заплата	90	99	107	144	211	154	151	161
От предприемачество	90	109	129	170	98	143	71	168
От собственост	17	18	18	30	29	17	16	16
Обезщетения на безработни	10	9	10	9	17	12	10	11
Пенсии	509	536	602	685	464	484	568	657

	България				Област Велико Търново			
Семейни добавки за деца	15	18	18	17	13	20	24	20
Други социални помощи	36	47	52	76	63	43	51	73
От домашното стопанство	372	324	267	248	373	290	220	186
От продажба на имущество	11	14	43	50	6	4	3	6
Други приходи	224	188	191	194	225	263	228	239
Приходи от спестявания	84	87	100	127	56	43	72	74
Взети заеми и кредити	80	74	88	109	50	222	90	80
Върнати заеми	4	3	4	6	1	1	-	-
О б щ о	2466	2579	2851	3347	2533	2647	2643	2790

Таблица 3.12.1. *Източник: НСИ*

3.14.2.Заетост

Информация за структурата на заетостта в община Горна Оряховица през 2008 г. е представена в Таблица по долу:

Структура на заетостта в община Горна Оряховица през 2008г.

Общ брой заети	Промишленост (%)	Селско стопанство (%)	Услуги (%)
15 659	38%	1,9%	59,7%

Таблица 3.11.2. *Източник: Общинска администрация Горна Оряховица*

В Таблица са представени данни от Дирекция Бюро по Труда – гр. Горна Оряховица за ниво на безработица и регистрираните социално слаби в общината за периода 2001 – 2008 г.

Средно ниво на безработица и регистрирани социално слаби

година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Средно ниво на безработица, %	19,41	17,87	16,43	14,38	12,71	9,74	7,18	6,05
Социално слаби жители, %	1,90	2,50	2,40	2,30	2,10	2,00	1,50	0,80

Таблица 3.11.3. *Източник: Дирекция Бюро по труда – град Горна Оряховица*

4.Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/

Силни страни	**Слаби страни**
- Благоприятно природо географско положение; -Изградена транспортно комуникационни инфраструктура; -Третия по големина жп възел; -Международно летище; -Добре развита пътна мрежа; -Добре развита техническата инфраструктура; -Газификация на индустрията и бита; -Изградена РПСОВ за градовете Горна Оряховица, Долна Оряховица и Лясковец; -Многоотраслова структура на икономиката: енергетика, машиностроене, хранително-вкусова промишленост, химическа промишленост; -Присъствие на чужди инвеститори и потенциал за привличане на нови преки чуждестранни инвестиции; -Наличие на добре развит енергиен сектор; -Подходящи природо-климатични условия и традиции за развитие на ефективно селско стопанство; -Възможност за преработка на произведената в общината земеделска продукция; -Сравнително добре изградена мрежа от образователни, здравни и социални заведения; -Създадено Сдружение «За чисти селища» между шест общини за изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци;	-Амортизирани и морално остарели мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура; -Необходимост от реконструкция на инфраструктурата в съществуващите урбанизирани и производствени зони; -Непълно изградена канализационна мрежа в населените места; -Ниска степен на изграденост на канализационната мрежа в селата; -Недоизградена инфраструктура за пречистване на отпадните води и директни зауствания в реките; - Съществуващото Депо за отпадъци не отговарят на изискванията и е с изчерпан капацитет; -Нестабилни отраслови структури в селското стопанство; -Липса на напоително земеделие; -Неблагоприятна демографска тенденция, съпътствана с неравномерно разпределение на активното население по населени места; -Ограничен достъп до услуги и възможности за трудова реализация на населението в малките населени места; -Недостатъчно изградена и модернизирана бизнес-инфраструктура; - Недостатъчна изградени на информационно - комуникационните мрежи и развитие на информационното общество на територията на общината; -Липса на достатъчен административен капацитет за прилагане изискванията на новите нормативни актове;
Възможности	**Заплахи**
-Ускорено макроикономическо развитие на Общината и нарастване на местния финансов ресурс за инвестиции в околната	-Продължаващо неблагоприятно демографско развитие, застаряване на населението и обезлюдяване на малките

среда; -Максимално използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблеми свързани с опазване на околната среда и подобряване състоянието на инфраструктурата в Общината; - Развитие на между общинското и регионално сътрудничество за решаване на проблемите с ООС; -Развитие на гр.Горна Оряховица, като индустриален и транспортен център; -Гарантиране на по-добро благоустройство на населените места и подобряване на условия за живот в тях; -Устойчиво развитие на селските райони и диверсифициране на икономическите дейности в тях на база принципите за съхранение на природата; - Насърчаване специализацията на селското стопанство в веклопроизводството и зеленчукопроизводство; -Стимулиране използването на възобновяеми източници на енергия и подобряването на енергийната ефективност в Общината; -Развитие на алтернативните видове туризъм (фестивален, културен, еко-туризъм и други);	населени места; -Намаляване на обема на производството и закриване на предприятия; - Потенциални нови разходи за бизнеса и публичния сектор за прилагане на екологичното законодателство, свързани с изменения и допълнения в европейското екологично законодателство -Недостатъчно подготвени кадри в публичния и частния сектор за използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазването на околната среда; -Загубване позициите на Горна Оряховица като транспортен и комуникационен център, -Дъмпингов внос на продукция от селско стопански и промишлен характер; - Природни и технологични рискове от глобалното изменение на климата и попадането на общината и региона в зоната на засушаване;

5.Визия за околната среда на общината

Визията е обобщена представа за развитието на общината в бъдеще време. Тя представя желаното и възможно състояние на средата, която общината изгражда, поддържа и развива в един дългосрочен период

Като изходна точка за формулиране на визията, целите и задачите на Програмата за опазване на околната среда на Община Горна Оряховица за 2012 – 2017 г. е формулираната в Общинския План за Развитие 2007-2013 г. визия за развитието на Община Горна Оряховица, като „ привлекателно място за инвестиции, производство и търговия в региона”.

Програмата за опазване на околната среда на община Горна Оряховица гарантира постигането на балансирано и устойчиво социално и икономическо развитие на община Горна Оряховица и осигуряването на високо качество на живот на гражданите. Визията за околната среда описва перспективите в близките 5 години и дава общата представа за

характеристиките на околната среда в общината в контекста на концепцията за устойчиво развитие:

„Община Горна Оряховица - динамично развиващ се индустриален и транспортно-логистичен център, осигуряващ устойчив икономически растеж, социален просперитет и здравословен начин на живот на своите жители, чрез ефективно и разумно използване и съхранение на местните ресурси и природа, съобразно нуждите на настоящето без да се отнема възможността на бъдещите поколения да посрещат своите собствени нужди, в съответствие с екологичните практики и принципите на устойчиво развитие, гарантиращи по-добра околна среда за по-добър живот."

6. Цели

6.1. Генерални стратегически цели

Въз основа на избраната визия, **главната стратегическа** цел се дефинира като:

-Подобряване качеството на живот и намаляване на риска за здравето на населението, чрез осигуряване на благоприятна околна среда, предотвратяване загубата на биоразнообразие в екосистемите и устойчиво управление на околната среда в Община Горна Оряховица.

6.2.Специфични стратегически цели

При формулиране на специфичните цели се търси постигане ефекта на "Съвместното въздействие". Всяка подредба и степенуване е условна поради тясната им взаимовръзка. Основните елементи, на които се опира настоящата програма са: екологично чиста околна среда, съхранените природни ресурси, подобрената и качествена жизнена среда. Избраните ключови елементи се базират на местните ресурси, проблеми и нужди на населението в общината за осигуряване на един по-добър, здравословен и сигурен живот.

6**.2.1. Осигуряване на достатъчно количество и качество вода за населението и икономиката на Общината.**

• Увеличаване производството на питейна вода

• Създаване на механизми за икономии на водни ресурси

• Запазване и подобряване качеството на питейната вода използвана от населението на Община Горна Оряховица

• Минимизиране количеството на отпадъчните води зауствани на територията на общината

6.2.2.Подобряване управлението на отпадъците.

- Изграждане на ново регионално депо за отпадъци
- Оптимизиране на системата за събиране на отпадъци в общината.
- Редуциране обема на депонираните отпадъци за сметка прилагане на рециклиране и

оползотворяване

• Поетапно почистване на старите замърсявания с отпадъци.

• Увеличаване на количествата и видовете отпадъци, събирани с цел рециклиране и повторна употреба

• Контрол и мониторинг на системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки от населението

• Намаляване риска от стари замърсявания в Общината.

• Обезвреждане на генерираните отпадъци на територията на Общината при минимални вредни въздействия върху околната среда

• Подобряване чистотата на всички населени места от Общината

6.2.3. Подобряване качествата на атмосферния въздух в Община Горна Оряховица.

• Прилагане мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Горна Оряховица, съобразно екологичните норми установени в Българското законодателство, Рамковата директива 96/62/ЕС за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух и действащите "Дъщерни директиви" и програми на Европейският съюз

• Редуциране замърсяването на атмосферния въздух чрез намаляване на емисиите на вредни вещества от промишлеността, автомобилния транспорт и битовия сектор

• Усъвършенстване на системата за мониторинг качеството на атмосферния въздух

• Подобряване на енергийната ефективност и използване на алтернативни източници на енергия

• Информираност на населението, повишаване на екологичната култура

6.2.4.Намаляване съществуващите неблагоприятни влияния на околната среда върху здравето на хората и жизнената среда в Общината.

• Интегриране на политиката за опазване на околна среда в политиките на стопанско развитие на района

• Създаване на условия за недопускане на замърсявания на околната среда от промишлеността

• Намаляване шумовото замърсяване

6.2.5.Опазване и възстановяване на местообитанията и биоразнообразието на редки, защитени и стопански ценни видове диви растения и животни в Община Горна Оряховица.

6.2.6.Ангажиране на обществеността за решаване на проблемите свързани с опазване на околната среда в условията на ограничени ресурси.

• Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда

• Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения

6.3.Приоритети

Изборът на приоритети се основава на следните критерии:

- риск за човешкото здраве;
- въздействие върху чувствителни екосистеми и естествени местообитания.

Основните приоритети в процеса на опазване на околната среда в Община Горна Оряховица са свързани с реализиране на всички цели на програмата и въздействия върху всички компоненти на околната среда водещи до:

Приоритет 1 - Изграждане на ефективна екологична инфраструктура за питейни и отпадъчни води и изпълнение на мерки**,** заложени в плановете за управление на риска от наводнения в Общината;

Приоритет 2 - Изграждане на ново регионално депо за отпадъци**,** вкл**.** мерки насочени към повишаване процента на повторното използване/рециклиране на отпадъци;

Приоритет 3 - Осъществяване на ефективен мониторинг и контрол за реално прилагане процедурите и изискванията на действащото българско, европейско и международно екологично законодателство;

Приоритет 4 - Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, животинския и растителен свят в района;

Приоритет 5 - Техническо подпомагане процеса на превръщане на гр.Горна Оряховица в европейски център за сътрудничество при реализиране на екологични проекти и инициативи за привличане на донорски програми за възпроизводство и запазване природните дадености на района;

6.4.План за действие

(в края на текста)

7.ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

7.1. Отговорен отдел и длъжностно лице за координация по изпълнението на програмата.

Координацията по изпълнението на програмата ще се осъществява от Дирекция „Строителство и Екология” и конкретно от лицата, които със заповед на Кмета на Общината, във връзка с изискването на чл.15, ал.1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда, са определени като притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

7.2. Комисия която ще се събира периодично за отчет на напредъка и ще взема решение по отношение на възникнали проблеми.

Вътрешен помощен орган към Общински съвет Горна Оряховица по въпроси, свързани с опазване на околната среда в Общината е Постоянната комисия по „Икономика, приватизация, селско, горско стопанство и опазване на околната среда”, която изпълнява съвещателни и контролни функции, свързани с набелязаните мерки и дейности в програмата.

7.3. Схема на следене на напредъка на изпълнение на програмата

Следене изпълнението на програмата ще се извършва от Комисията, назначена от Кмета на Общината, съгласно предходната точка 7.2.

7.4. Периодичност на актуализация на програмата и отчетът за изпълнението и пред Общинския съвет.

На основание чл.79, ал.5 от Закона за опазване на околната среда, Кметът на Общината ежегодно ще внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране.

Актуализирането на общинската програма по опазване на околната среда ще се извършва при промяна на нормативната база по опазване на околната среда, промяна в приоритетите на общината или в условията при които е разработена.

7.5. Информиране на РИОСВ и обществеността за изпълнението на програмата.

На основание чл.79, ал.6 от Закона за опазване на околната среда, отчетите, които Кмета на общината ще внася ежегодно в общинския съвет, ще бъдат представени за информация в РИОСВ В. Търново.

За информиране на обществеността тези отчети ще бъдат разлепяни на информационните табла в сградата на Общината.

Програмата за ООС е достъпна за компетентните органи /РИОСВ - МОСВ/ и обществеността чрез Интернет страницата на общината.

8. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

- Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в Община Горна Оряховица, съгласно чл. 9 от ЗМДТ, приета с Решение № 965 от Протокол № 59 от 30.01.2003 г. на Общински съвет Горна Оряховица, посл. промени, приети с Решение № 491 от Протокол № 44/17.12.2009 г. в сила от 01.01.2010 г.;

-Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица (приета от ОбС Горна Оряховица с Решение № 88/17.03.2004 г.);

-Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, на 20.12.2006 г.;

-Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на община Горна Оряховица (приета с Решение № 655 от 30.09.2010 г. от Общински съвет – гр. Горна Оряховица);

- "Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Горна Оряховица 2011-2015 г." (приета от ОбС Горна Оряховица с Решение № 25 от Протокол № 4/22.12.2011 г.);

- "Стратегия за устойчиво развитие на Община Горна Оряховица 2007-2013г.";

- Програма за намаляване нивата на финни прахови частици (ФПЧ10) и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух на гр. Горна Оряхоица 2011-2014 г. (приета от ОбС Горна Оряховица с Решение №103 от Протокол № 9/29.03.2012г.);

Община Горна Оряховица

План за действие и мерки насочени към опазване на околната среда в Община Горна Оряховица

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1: Осигуряване на достатъчно вода по количество и качество за населението и икономиката на Община Горна Оряховица.

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
1.1.Създаване на механизми за икономии на водни ресурси. Минимизиране количеството на отпадъчните води заустване на територията на общината					
1.1.1.	Дейност 1: Продължаване реализацията на проект „Изграждане на канализация и доизграждане на водопровод с. Първомайци”	Община Горна Оряховица	12 709 412 лв.	ОП „Околна среда 2007–2013г.”	2012-2015г.
1.1.2.	Дейност 2: Изграждане на локална пречиствателна станция за отпадни води, напорна канализация и рехабилитация на водопроводната мрежа в с. Драганово и с. Поликраище чрез кандидатстване по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013”	Община Горна Оряховица	1 772 000 лв.	ОП „Околна среда 2007–2013г.”	2012
1.1.3.	Дейнос 3: Изработване на работни проекти за реконструкция и изграждане на ВиК мрежа	Община Горна Оряховица		ОП „Околна среда 2007–2013г.”	2012-2015г.
1.1.4.	Дейност 4: Изграждане на канализация и подмяна водопровод по ул. „Мургаш”, гр. Горна Оряховица чрез кандидатстване пред ПУДООС	Община Горна Оряховица		ПУДООС	2013-2014г.
1.1.5.	Дейност 5: Реконструкция на ВиК мрежа по ул. „Добри Чинтулов”, гр. Горна Оряховица чрез кандидатстване пред ПУДООС Дейност 6: Реконструкция на ВиК по ул. „Тунджа”, гр. Горна Оряховица чрез кандидатстване пред ПУДООС	Община Горна Оряховица	691 015 лв.	ПУДООС	2013-2014г.
1.1.6.	Дейност 7: Изграждане на канализация по ул: „Калоян”, „8-ми септември”, „1-ви май”, „23-ти”, „Шипка”, „Цанко Церковски” - гр. Долна Оряховица чрез кандидатстване пред ПУДООС	Община Горна Оряховица		ПУДООС	2012-2014г.

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
1.1.7.	Дейност 8: Включване към водопроводната мрежа на „ВиК Йовковци" ООД, следните улици и номера на жилищни сгради в гр. Горна Оряховица, кв. „Гарата" както следва: ул. „Цар Освободител" № 87, 93, 98, 107, 115, 117, 123 ул. „Съединение" № 20, 24, 38, 40, 42, 51 ул. „Каймакчалан" № 02, 03, 05, 06, 07, 08 ул. „Ил. Макриополски" № 18, 19, 22, 23 ул. „Асен Разцветников" № 01	Община Горна Оряховица		Национален бюджет, ВиК, Община	2012г.-2013
1.2.Запазване и подобряване качеството на питейната вода използвана от населението на Община Горна Оряховица					
1.2.1.	Мониторинг на питейни води (в т.ч. механично пречистване и обезаразяване)	ВиК	40 хил. лв./год.	ВиК	Постоянен
1.2.2.	Мониторинг на подземни води на територията на Община Горна Оряховица	ИЛ на ИАОС-В.Търново	5 хил. лв./год.	МОСВ	Постоянен
1.2.3.	Мониторинг и профилактика на местните водоизточници използвани за водоснабдяване на територията на Община Горна Оряховица	РЗИ, ВиК	10 хил. лв./год.	МЗ, ВиК	Постоянен

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2: Подобряване управлението на отпадъците.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.1	ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ				
2.1.1	Въвеждане на икономически инструменти при управление на отпадъците				

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.1.1.1	Определяне на най-подходящия за общината механизъм за диференцирано облагане с такса за битови отпадъци в зависимост от количеството на образуваните отпадъци	Постоянен	Общинска администрация	-	-
2.1.2	Провеждане на информационни кампании сред населението за устойчиво потребление, възможностите за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците и потенциални ползи от това за производителите на стоки, потребителите и други причинители на отпадъци	Постоянен-празници на населените места, пролетно и есенно почистване	Общинска администрация НПО	Съгласно договора	ОП „Околна среда 2007–2013г.” Проект за изграждане на рег. система за управление на отпадъците - компонент „Повишаване на общественото съзнание”
2.1.3	Участие на общината в разработване на Национален план за предотвратяване образуването на отпадъци	2012 - 2013 г.	Общинска администрация	-	-
2.2	УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ				
2.2.1	Въвеждане и прилагане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци с цел увеличаване дела на оползотворяване и рециклиране на отпадъците, съответстващ на поставените с действащото законодателство цели	Постоянен	Общинска администрация Организации по оползотворяване		Организации по оползотворяване
2.2.2	Изграждане (възлагане, строителство и въвеждане в експлоатация) на инсталация за МБТ - част от регионалната система за управление на отпадъците	2012 - 2013 г.	Регионално Сдружение „За чисти селища” Общинска администрация	10 202 800 евро	ОП „Околна среда 2007–2013г.” Държавен бюджет Общински бюджет[1]

[1]Размерът на необходимия ресурс за самоучастие (съфинансиране, недопустими разходи) на Община Горна Оряховица за прилагането на проекта по ОП „Околна среда 2007- 2013” ще бъде определен допълно съобразно годината на кандитстване за Регион Велико Търново и процентното разпределение на дела на всяка община в сдружението съобразно обслужваното население

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.2.2.3	Изграждане (възлагане, строителство и въвеждане в експлоатация) на съоръжение за компостиране - част от регионалната система за управление на отпадъците	2012 - 2013 г.	Регионално Сдружение „За чисти селища” Общинска администрация	3 435 000 евро	ОП „Околна среда 2007-2013г.” Държавен бюджет Общински бюджет[1]
2.2.4	Предоставяне на информация и провеждане на разяснителни кампании за ползите от рециклиране, оползотворяване и повторно използване на отпадъците, включително и прилагане на разделно събиране на отпадъците	Постоянен	Регионално сдружение „За чисти селища” Общинска администрация Организации по оползотворяване	Съгласно договорите	ОП „Околна среда 2007–2013г.” Проект за изграждане на рег. система за управление на отпа-дъците - компонент „Повишаване на общественото съзнание” Организации по оползотворяване
2.3	ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ				
2.3.1	Подобряване на съществуващите практики и условия за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци на територията на общината				
2.3.1.1	Оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци при въвеждане в експлоатация на регионалните съоръжения	2013 г.	Общинска администрация Фирма, изпълнител на дейността по ЗОП		Финансиране на дейността съгласно договора за избор на изпълнител по ЗОП
2.3.1.2	Провеждане на мониторинг за оптимизиране честотата на събиране на отпадъците и броя на съдовете, включени в контейнерния парк	Ежегодно	Фирма, изпълнител на дейността по ЗОП	-	Финансиране на дейността от страна на фирмата - изпълнител на договора по ЗОП
2.3.2	Въвеждане на разделно събиране на отпадъци				
2.3.2.1	Въвеждане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци с цел	Постоянен	Общинска администрация		Организации по оползотворяване

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	увеличаване дела на оползотворяване и рециклиране на отпадъците, и съответстващи на поставените с действащото законодателство цели, в т.ч. сключване на договори на Община Горна Оряховица с Организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч.: -Излезли от употреба моторни превозни средства; -Излезли от употреба гуми; -Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; -Отработени масла; -Негодни за употреба батерии и акумулатори.		Организации по оползотворяване		
2.3.2.2	Въвеждане на разделно събиране на едрогабаритни отпадъци от домакинствата	2013 г.	Общинска Администрация Фирма, изпълнител на дейността по ЗОП		Общински бюджет – такса за битови отпадъци
	Изготвяне на график за обслужване на населените места и информиране на населението	На месец/ тримесечие			
	Актуализиране на графика за събиране на едрогабаритните отпадъци в зависимост от количеството събрани отпадъци и информиране на населението	Една година след въвеждане на разделното събиране			
2.3.2.3	Въвеждане на система за разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари	2013 г.	Регионално Сдружение „За чисти селища” Общинска администрация Фирма, изпълнител на дейността по ЗОП	16000 евро за контейнери	ОП „Околна среда 2007–2013г.”
	Въвеждане на схема за събиране на градински отпадъци от райони с еднофамилни къщи с пластмасови контейнери 1,1 м^3	2013 г.			
2.3.2.4	Въвеждане на схема за разделно събиране на	2013 г.	Регионално Сдружение „За	15000 евро за	ОП „Околна среда 2007–

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	опасни отпадъци от домакинствата		чисти селища”	доставка на контейнер за временно съхраняване	2013г.”
	Изготвяне на график за обслужване на населените места на територията на общината и информиране на населението	На шест месеца	Общинска администрация Фирма, изпълнител на дейността по ЗОП		
	Сключване на договори за обезвреждане/ оползотворяване на събраните опасни отпадъци от домакинствата	1 месец след въвеждане в експлоатация на регионалните съоръжения	Регионално Сдружение „За чисти селища” Общинска администрация	-	-
2.3.2.5	Въвеждане на система за разделно събиране на хартия в държавни, общински администрации и други административни и обществени сгради	2013 г.	Ръководители на съответните администрации		Общински бюджет - такса битови отпадъци
2.4	ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИ				
2.4.1	Закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на землището на с. Първомайци, местност „Бабенец”				
2.4.1.1	Преустановяване експлоатацията на съществуващото общинско депо за отпадъци, неотговарящо на нормативните изисквания	Съобразно срока за въвеждане в експлоатация на регионалното депо	Оператор на депото		
2.4.1.1	Рекултивация на съществуващото общинско депо за отпадъци	2013 г.	Общинска администрация	3 838 954 евро	Държавен бюджет
2.4.1.2	Мониторинг и следексплоатационни грижи за съществуващото общинско депо за отпадъци	30 години след закриване на депото	Общинска администрация	Определят се ежегодно	Общински бюджет - такса битови отпадъци
2.4.2	Изграждане на Регионално депо за неопасни отпадъци (I-ви етап), отговарящо на нормативните	2012 – 2013 г.	Регионално Сдружение „За чисти селища”	62 299 380 лв.	ОП „Околна среда 2007 – 2013г.”

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	изисквания – част от регионалната система за управление на отпадъците: -избор на изпълнител; -строителство; -въвеждане в експлоатация.		Общинска администрация		Държавен бюджет Общински бюджет[1]
2.4.3	Изграждане на довеждаща инфраструктура за Проект „*Регионална система за управление на отпадъците в Регион Велико Търново*": -път за достъп; -придобиване на земя.	2012 – 2013 г.	Регионално Сдружение „За чисти селища" Общинска администрация	700 000 евро 150 000 евро	ОП „Околна среда 2007 – 2013г." Държавен бюджет Общински бюджет[1]
2.4.4.	Контролирано временно съхраняване на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност до осигуряване на условия за екологосъобразно обезвреждане на национално ниво	Постоянен	Общинска администрация		
2.4.5.	Подобряване на контрола по прилагането на законодателството относно изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне и/ или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците, както и за предотвратяване възникването на нови замърсявания. Налагане на адекватни санкции	Постоянен	Общинска администрация		Общински бюджет - приходи от санкции
2.5	ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА				
2.5.1	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна*	При промяна във фактическите и/или нормативните условия	Общинска администрация Приемане от Общински съвет на актуализираната	-	-

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	Оряховица по чл. 19 ЗУО в съответствие с изискванията на националното законодателство по управление на отпадъците (вкл. цели, изисквания за взаимодействие със системите за разделно събиране, участие в Регионално Сдружение „За чисти селища" при управление на отпадъците на регионално ниво и др.)		наредба		
2.5.2	Актуализиране на Програмата за управление на дейностите по отпадъци на община Горна Оряховица	При промяна на фактическите и/или нормативните условия	Общинска администрация Приемане от Общински съвет на актуализираната програма	-	-
2.6	ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ				
2.6.1	Разработване и прилагане на система за отчетност, планиране и контрол по управление на отпадъците на територията на общината	Постоянен	Общинска администрация	-	-
2.6.2	Въвеждане/ изменение на формите на отчет на дружествата, с които общината има сключени договори за третиране и транспортиране на отпадъци с цел отразяване на нововъведените изисквания в общината	Постоянен	Общинска администрация Фирма, изпълнител на дейността	-	-
2.6.3	Предоставяне на данни за морфологичния състав на отпадъците във връзка с докладване по Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци	Постоянен	Оператори на съоръжения Общинска администрация	-	-
2.7	УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.7.1	Повишаване квалификацията на служителите в общинската администрация, ангажирани с прилагане на законодателството по управление на отпадъците				
2.7.1.2	Обучение на общински служители, ангажирани с прилагане на законодателството по управление на отпадъците	Постоянен	Общинска администрация		Общински бюджет Външни източници ОП ”Адм. капацитет”
2.8	УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” В СИСТЕМА ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				
2.8.1	Оптимизиране на размера и разходването на такса “битови отпадъци” и заделяне на адекватни средства за покриване на разходите за събиране и транспортиране на отпадъците; проектиране, изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за депото за отпадъци; прилагане на разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата	Постоянен	Общинска администрация Регионално Сдружение „За чисти селища”		Общински бюджет – такса битови отпадъци
2.9	УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА				
2.9.1	Привличане и участие на обществеността в процесите на вземане на решения, свързани с управление на отпадъците (чрез процедурите по ОВОС и ЕО на планове и програми, чрез публикуване на обяви за консултации, срещи за обществени обсъждания и др.)	Постоянен	Общинска администрация РИОСВ, НПО	-	-
2.9.2	Актуализиране на информацията по управление на отпадъците на интернет страницата на община Горна Оряховица	Постоянен	Общинска администрация	-	-

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.9.3	Включване на дейностите по управление на отпадъците в образователните програми в детските градини и училищата на територията на общината, вкл. и с разработени учебни програми за обучение от Министерството на образованието, младежта и науката	Постоянен	Общинска администрация		Общински бюджет Външни източници
2.9.4	Издаване на информационни материали по проблемите на управление на отпадъците	Постоянен	Регионално Сдружение „За чисти селища” Общинска администрация	Съгласно договора	ОП „Околна среда 2007–2013г.” Проект за изграждане на рег. система за управление на отпа- дъците - компонент „Повишаване на общественото съзнание”
2.9.5	Провеждане на информационни и образователни кампании за различни възрастови и социални групи по въпроси, свързани с опазване на околната среда и управление на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, отработени масла и нефтопродукти, излезли от употреба МПС, автомобилни гуми, батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване).	Постоянен	Организации по оползотворяване Общинска администрация	Определя се ежегодно съобразно клаузите в договорите с Организации по оползотво- ряване на отпадъците	Организации по оползотворяване
2.9.6.	Разработване на ежегоден план за обществено информиране, с конкретни мерки за общинското ръководство за работа с обществеността относно действията по управление на отпадъците и получаване на обратна връзка за успеха на прилаганите мерки за управление на отпадъците	Постоянен	Общинска администрация	-	-
2.10	УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНОТО				

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	ЗАКОНОДАТЕЛСТВО				
2.10.1	ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ				
2.10.1.1	Въвеждане на схема за разделно събиране на отпадъци от опаковки в административните сгради, търговски, туристически и други обекти на територията на община Горна Оряховица	2012 – 2013 г.	ООп „Екоресурс България" АД Юридически лица Общинска администрация		Юридически лица, Организация по оползотворяване
2.10.1.2	Включване в системата за разделно събиране на всички видове опаковки, вкл. и опасни отпадъци от опаковки	2013 г.	ООп „Екоресурс България" АД Общинска администрация		Организация по оползотворяване
2.10.1.3	Разработване на система за контрол на разделното събиране на отпадъци от опаковки от населението	2014 г.	Общинска администрация		
2.10.1.4	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* с цел въвеждане на детайлни изисквания за разделното събиране на отпадъците от опаковки	2012 - 2013 г.	Общинска администрация		
2.10.2	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА				
2.10.2.1	Проучване на възможностите и сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУМПС	2012 г.	Организации по оползотворяване на ИУМПС Общинска администрация		Организации по оползотворяване

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.10.2.2	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* с оглед въвеждане на ред за събирането на ИУМПС, които се намират върху държавна или общинска собственост	2012 - 2013 г.	Общинска администрация	-	-
2.10.2.3	Провеждане на информационни кампании за информиране на населението за създадената организация в общината относно и извършване на дейностите с ИУМПС	постоянен	Общинска администрация		
2.10.3	НЕГОДНИ ЗА УПОТРЕБА БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ				
2.10.3.1	Проучване на възможностите и сключване на договор за създаване на система за разделно събиране и последващо третиране на НУБА	2012 г.	Организации по оползотворяване на НУБА Общинска администрация		Организации по оползотворяване
2.10.3.2	Прилагане на административни мерки за осигуряване функционирането на системата за разделно събиране на негодни за употреба портативни батерии	След сключване на договор	Общинска администрация	-	-
2.10.3.3	Изготвяне на списък с обектите, в които се изкупуват негодни за употреба автомобилни акумулатори от бита	2012 г.	Общинска администрация	-	-
2.10.4	ИЗЛЯЗЛО ОТ УПОТРЕБА ЕЛЕКТРИЧЕСКО И ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ				
2.10.4.1	Проучване на възможностите и сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО	2012 г.	Организации по оползотворяване на ИУЕЕО Общинска администрация		Организации по оползотворяване

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.10.4.2	Издаване на заповед на Кмета на общината за определяне на местата за поставяне на съдове, местата за разделно събиране и площадки за временно съхраняване на ИУЕЕО и информиране на обществеността	2012 г.	Кмет на общината Общинска администрация	-	-
2.10.4.3	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* с оглед въвеждане на изисквания за управление на ИУЕЕО съгласно националното законодателство	2012 - 2013 г.	Общинска администрация Общински съвет	-	-
2.10.5	ОТРАБОТЕНИ МАСЛА И ОТПАДЪЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ				
2.10.5.1	Определяне на местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информиране на обществеността за тяхното местоположение и условията за приемане на отработените масла	2012 г.	Общинска администрация	-	-
2.10.5.2	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* с оглед на въвеждане на санкции и упражняване на контрол за нерегламентирано изхвърляне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностни води	2012 – 2013 г.	Общинска администрация Общински съвет	-	-
2.10.6	ОТПАДЪЦИ ОТ ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ				

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
2.10.6.1.	Прилагане на контрол за изпълнение на изискванията на законодателството по управление на отпадъците от хуманното и ветеринарното здравеопазване, включително и забраните за депониране на инфекциозните отпадъци	Постоянен	Общинска администрация Оператор на депо	-	-
2.10.7	ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ				
2.10.7.1	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* в съответствие с новоприетото национално законодателство за управление на отпадъците от строителство и разрушаване	2012 – 2013 г.	Общинска администрация Общински съвет	-	-
2.10.8	БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ				
2.10.8.1	Въвеждане на домашно компостиране. Доставка на компостери за компостиране на органични отпадъци от личните стопанства на населението на общината	2014 г.	Общинска администрация	36000 евро	ОП „Околна среда 2007–2013г.”
2.10.9	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА ГУМИ				
2.10.9.1	Актуализиране на *Наредбата за управление на дейностите по изхвърляне, събиране, складиране, превозване, преработване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и опасни отпадъци на територията на община Горна Оряховица,* с оглед въвеждане на изисквания за управление на излезли от употреба гуми в	2012 – 2013 г.	Общинска администрация Общински съвет	-	-

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	съответствие с новоприетото национално законодателство в областта				
2.10.9.2.	Проучване на възможностите за сключване на договор с Организация по оползотворяване	2012 г.	Организации по оползотворяване на ИУГ Общинска администрация		Организации по оползотворяване

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3: Подобряване качествата на атмосферния въздух в Община Горна Оряховица.

Легенда:GO - Горна Оряховица; a - административна мярка; i-информационна мярка; t - техническа мярка; 1 - номер поред на съответната мярка.

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
Краткосрочни мерки - до края на 2012 г.							
3.1. Ограничаване на емисиите от битовия сектор							
1	Реализация на проекти за газифициране на жилищни сгради, търговски и административни обекти.	GO _t_1	3 000 - 40 000 лв./обект	2011-2012 г.	Собствени средства;	Брой газифицирани жилищни сгради и обекти	Жилищни кооперации, Фирми,
2	Разширение на газо - разпределителната мрежа на гр.Горна Оряховица, чрез изграждане на газопроводни отклонения.	GO _t_2	Според проучване	Постоянен	Собствено финансиране	Дължина на газопроводните отклонения	Фирма оператор на мрежата
3	Саниране на панелни жилищни блокове	GO _t_3	Според проучване	Постоянен	Собствено финансиране, програми и фондове	Брой санирани блокове	Жилищни кооперации
4	Провеждане на разяснителна кампания, относно замърсяването на въздуха с ФПЧ10, влиянието му	GO _i_1	1 500	2012 г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
	върху здравето на хората и връзката между замърсяване и домашното отопление с твърди горива.						
5	Провеждане на информационна кампания в гр.Горна Оряховица, за разясняване условията за саниране на блокове, както и ползите от извършваното обновяване.	GO _i_2	500	2012г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
6	Организиране на информационни кампании в гр.Горна Оряховица, за разясняване на правилата за енергийна ефективност.	GO _i_2.1	500	2012г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
3.2. Ограничаване емисиите от транспорта							
7	Оптимизиране на графиците за машинно метене и почистване на основната пътна мрежа на града (в т.ч. сметосъбиране и сметоизвозване)	GO_a_1	-	2012г.	Общински бюджет	Оптимизиран график	Община Горна Оряховица
8	Системно машинно миене и оросяване на основната пътна мрежа на града и особено улиците, по които се движи обществения транспорт.	GO_t_4	50 000	2012-2012 г.	Общински бюджет	Дължина на обхванатa пътна мрежа	Фирма-изпълнител
9	Оптимизиране на графиците за машинно миене и оросяване на основната пътна мрежа на града	GO_a_2	-	2012г.	Общински бюджет	Оптимизиран график	Община Горна Оряховица
10	Периодично ръчно измиване на зони или части от улици с натрупан значителен пътен нанос и ресуспендиран прах.	GO_t_5	10 000	2012-2012 г.	Общински бюджет	Дължина на обхванатa улична мрежа	Фирма-изпълнител
11	Усъвършенстване на системата за управление на градския трафик, чрез реконструкция на 2 бр. кръстовища в гр.Горна Оряховица-кръстовище ТЕТ и Автогара	GO _t_6	118 000	2012-2012 г.	Общински бюджет	Брой кръстовища	Община Горна Оряховица Дирекция”МИР”
12	Ограничаване на емисиите от транспорта чрез организация и регулиране на движението на МПС	GO_t_7	-	2012-2012 г.	Общински бюджет	Брой кръстовища	Община Горна Оряховица

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
	и забрана за движение на товарни автомобили по определени улици						Дирекция „МИР”
13	Превозването на насипни товари да става само от автомобили с покривала.	GO _a_3	-	2012-2012 г.	За сметка на превозвачите	Брой проведени проверки	Община Горна Оряховица
14	Рехабилитация и системна поддръжка на съществуващата пътна и улична мрежа, реализиране на проект за реконструкция на общински път Никюп-Крушето и Драганово-Стрелец	GO _t_8	108 100	постоянен	Общински бюджет,ОПРР	Дължина на рехабилити-раната пътна и улична мрежа	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „СЕ”
15	Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари след прокопаването им във връзка с ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура.	GO_a_4	-	постоянен	Общински бюджет	Брои проверки	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „СЕ”
3.3. Ограничаване на промишленото замърсяване							
16	Стриктен контрол на емисиите на ФПЧ10 от производствените предприятия.	GO_a_5	-	постоянен	Общински бюджет	Брой проверки	РИОСВ/ИАОС
17	Разрешаване на нови производствени дейности при спазване на емисионните норми за КАВ, с прилагане на НДНТ гарантиращи ниски стойности на емисии на ФПЧ10 от тях;	GO_a_6	-	Постоянен	Собствено финансиране на инвеститора	Брой издадени разрешителни	РИОСВ, Община Горна Оряховица
18	Ежегодна актуализация на списъците на предприятията и фирмите имащи принос в определяне КАВ на територията на Община Горна Оряховица;	GO_i_3	-	Постоянен	-	Брой фирми	Община Горна Оряховица
3.4. Други действия за контрол и намаляване на емисиите от прах и ФПЧ10, емитирани от неорганизирани, площни и др. източници							
19	Актуализация на общинските наредби, имащи отношение към чистотата на атмосферния въздух.	GO_a_7	-	2012 г.	Общински бюджет	Брой актуализирани наредби	Община Горна Оряховица Зам. Кмет
20	Целогодишно осъществяване на системен имисионен контрол върху КАВ от пункта за мониторинг – АИС в гр. Горна Оряховица на МОСВ (ИАОС);	GO_t_9	-	Постоянен	-	Брой измервания	МОСВ

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
21	Изпълнителите на обществени поръчки за подмяна и ремонт на канализационни мрежи на улици, за недопускане на замърсяване на прилежащите площи, водещи до увеличаване на пътния нанос и ресуспендирането на прах.	GO_t_10	-	2012-2012 г.	Собствени средства на изпълнителите	Дължина и площ на ремонтирана улична мрежа, и почистени пътни участъци	Община Горна Оряховица Ст.специалист обществени поръчки
22	Осъществяване на ежегодна периодична профилактика на отводнителните канавки за повърхностни води през пролетния и есенния сезон.	GO_t_11	10 000	2012-2012 г.	Общински бюджет	Дължина на почистените канавки	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „Строителство и екология”
23	При извършване на изкопни работи да се изисква от изпълнителите създаване на временни пунктове за измиване на автомобилните гуми.	GO _a_8	-	2012 г.	Средства на изпълнителите	Брой временни пунктове за измиване на автомобилни гуми	Община Горна Оряховица Гл.специалист Дирекция”СЕ”
24	Въвеждането в експлоатация на всеки строителен обект да се предхожда от почистване (при необходимост - от измиване), на площадката и прилежащите площи.	GO _t_12	-	2012-2012 г.	Собствени средства на изпълнителите	Брой почистени обекти преди въвеждането им в експлоатация	Община Горна Оряховица Гл.специалист Дирекция”СЕ”
25	Провеждане на разяснителни кампании относно замърсяването на въздуха с ФПЧ10, влиянието им върху здравето на хората и връзката между замърсяването и от домашните печки с твърдо гориво и транспорта.	GO_i_4	2 000	2012 г.	Общински бюджет	Брой кампании	Община Горна Оряховица
26	Поетапна подмяна на отоплителни котли и горелки в общински обекти на територията на община Горна Оряховица,с цел преминаването им на природен газ.	GO _t_13	Според обема извършвани работи	2012-2012 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой подменени отоплителни котли и горелки в общински обекти	Община Горна Оряховица Гл.специалист Енергийна Ефективност
27	Реализиране на проекти за енергийно-ефективна реконструкция и модернизация на сградите на ДСП гр.Горна Оряховица, ДВХУ с. Горски Горен Тръмбеш	GO _t_14	1 055 300	2012-2012 г.	Собствени средства, ОПРР	Брой сгради	Община Горна Оряховица, Директор Дирекция”СЕ”

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
28	Сертифициране и паспортизация за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в общински сгради с разгъната застроена площ над 1000 кв. м.	GO _a_9	Според обема на извършваните работи	2012 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой сертифицирани сгради	Община Горна Оряховица Гл.специалист Енергийна Ефективност
29	Реализиране на проект за реконструкция на парк „Христо Ботев” и на пешеходна зона свързваща кв.Пролет и кв.Гарата, изграждане на парк „Пролет” и създаване на пешеходна зона в кв.13 -Гарата, изграждане и възстановяване на зони за обществен отдих и зелени площи.	GO _t_15	3 240 000	2012-2012 г.	ОПРР, Общински бюджет	Дължина и площ на реконструира-ните зони	Община Горна Оряховица Дирекция „МИР”
30	Благоустрояване и озеленяване на междублоковите и крайпътните пространства.	GO_t_16	съобразно общинския бюджет	2012-2012 г.	Общински бюджет	Площ на междублоковите и крайпътните пространства	Община Горна Оряховица Директор ОП”ППИиО”
31	Реализиране на целеви проекти за саниране и рекултивация на замърсени терени, носещи здравен и екологичен риск.	GO_t_17	Според обема на работа	2012-2012 г.	Общ.бюджет, ПУДООС	Брой рекултивирани терени	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „МИР”
32	Поддържане на електронна база данни за качеството на атмосферния въздух.	GO _i_5	-	2012 г.	Общински бюджет	Направа на база данни за КАВ	Община Горна Оряховица
33	Издаване на еко-бюлетин за КАВ - два пъти в годината, за летния и зимния период	GO _i_6	1 500	2012 г.	Общински бюджет	Брой издадени еко-бюлетини	Община Горна Оряховица
Средносрочни мерки - до края на 2013 г.							
3.1. Ограничаване на емисиите от битовия сектор							
34	Поетапна газификация на Горна Оряховица - на жилищни и административни сгради, търговски обекти.	GO_t_18	3 000 - 40 000 лв./обект	2013 г.	Общински бюджет	Брой преминали домакинства на пр. газ	Жилищни кооперации.

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
35	Саниране на панелни жилищни блокове	GO _t_19	Според проучване	Постоянен	Самофинансиране, програми и фондове	Брой санирани блокове	Жилищни кооперации.
36	Провеждане на информационна кампания за разясняване сред населението на правилата за енергийна ефективност.	GO_i_7	1 500	2013 г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
3. 2. Ограничаване емисиите от транспорта							
37	Разработване на нова схема за организация на движението и оптимизиране броя паркоместа.	GO _a_10	100 000	постоянен	Общински бюджет	Нова схема	Община Горна Оряховица Дирекция „МИР”
38	Провеждане на информационни кампании с цел насърчаване на велосипедното движение.	GO_i_8	2 000	2013 г.	Общински бюджет	Брой проведени кампании	Община Горна Оряховица
39	Проектиране на улици и модернизация на инфраструктурата в гр. Горна Оряховица	GO _t_21	23 800	2013 г.	Общински бюджет	Дължина на модернизира-ните улици	Община Горна Оряховица
40	Периодично машинно метене и миене на основните пътни артерии от натрупан прах и поддържането им в добро състояние.	GO _t_22	70 000	2013 г.	Общински бюджет	Почиствания за година;дължина на обхванатата улична мрежа	Фирма изпълнител
3.3. Ограничаване на промишленото замърсяване							
41	Стриктен контрол на емисиите на ФПЧ10 от производствените предприятия.	GO_a_10	-	постоянен	Общински бюджет	Брой проверки	РИОСВ/ИАОС
42	Разрешаване на нови производствени дейности при спазване на емисионните норми за КАВ, с прилагане на НДНТ гарантиращи ниски стойности на емисии на ФПЧ10 от тях;	GO_a_11	-	Постоянен	Собствено финансиране на инвеститора	Брой издадени разрешителни	РИОСВ, Община Горна Оряховица

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
43	Ежегодна актуализация на списъците на предприятията и фирмите имащи принос в определяне КАВ на територията на Община Горна Оряховица;	GO_i_9	-	Постоянен	-	Брой фирми	Община Горна Оряховица
3.4. Други действия за контрол и намаляване на емисиите от прах и ФПЧ10, емитирани от неорганизирани, площни и др. източници							
44	Целогодишно осъществяване на системен имисионен контрол върху КАВ от пункта за мониторинг – АИС в гр. Горна Оряховица на МОСВ (ИАОС);	GO_t_23	-	Постоянен	-	Брой проверки	МОСВ
45	Осъществяване на проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти	GO _a_12	-	по сигнали и планирани проверки	Общински бюджет	Брой проверки	Община Горна Оряховица Ст.специалист ДДООС
46	Осъществяване на зимното снегопочистване (в т.ч. използване на специализирани реагентни препарати против обледяване) на улиците в гр. Горна Оряховица.	GO_t_24	140 000	2013 г.	Общински бюджет	Количество вложени препарати/ почистени площи	Община Горна Оряховица Зам. кмет Фирма изпълнител
47	Реализиране на проекти за повишаване енергийната ефективност на сградите на ОУ “Св.Св.Кирил и Методий”, СОУ “Вичо Грънчаров”	GO_t_25	1 260 000	2013 г.	Общински бюджет,ОП	Брой реализирани проекти	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „МИР”
48	Поетапна подмяна на отоплителни котли и горелки в общински обекти на територията на община Горна Оряховица,с цел преминаването им на природен газ.	GO _t_26	Според обема на извършваните работи	2013 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой подменени отоплителни котли и горелки в общински обекти	Община Горна Оряховица
49	Сертифициране и паспортизация за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в общински сгради с разгъната застроена площ над 1000 кв. м.	GO _a_12	Според обема на извършваните работи	2013 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой сертифицирани сгради	Община Горна Оряховица Гл.специалист Енергийна Ефективност
50	Реализиране на проект за енергийно ефективна реконструкция на ДЯ “Еделвайс” в гр.Горна Оряховица	GO_t_27	60 000	2013 г.	Общински бюджет , ОП	Брой на подменена дограма с PVC	Община Горна Оряховица

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
51	Организиране на прояви през Европейската седмица на мобилността.	GO_i_10	3 000	2013 г.	Общински бюджет	Брой прояви	Община Горна Оряховица Ст. експерт Екология
52	Провеждане на информационна кампания сред населението за въздействието на основните замърсители върху здравето на хората и възможностите за лично участие в намаляването на вредните емисии.	GO_i_11	2 000	2013 г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
53	Благоустрояване и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства.Залесяване на изоставени общински терени.	GO _t_28	съобразно общинския бюджет	2013 г.	Общински бюджет	Площ на облагородените крайпътни и междублокови пространства	Община Горна Оряховица Директор ОП ”ППИиО”
54	Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари след прокопаването им във връзка с ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура.	GO_a_13	-	постоянен	Общински бюджет	Брои проверки	Община Горна Оряховица
55	Стриктен контрол върху дейността на строителните фирми.	GO_a_14	-	постоянен	Общински бюджет	Брой проверки	Община Горна Оряховица
Дългосрочни мерки - до края на 2014 г.							
3.1. Ограничаване на емисиите от битовия сектор							
56	Поетапна газификация на Горна Оряховица - на жилищни и административни сгради, търговски обекти.	GO_t_29	3 000 - 40 000 лв./обект	2013 г.	Собствено финансиране, програми и фондове	Брой домакинства на пр. газ	Жилищни кооперации
57	Саниране на панелни жилищни блокове	GO _t_30	Според проучване	Постоянен	Собствено финансиране, програми и фондове	Брой санирани блокове	Жилищни кооперации
3.2. Ограничаване емисиите от транспорта							
58	Рехабилитация и системна поддръжка на съществуващата пътна и улична мрежа, реализиране на проект за реконструкция на общински път с. Стрелец-с.Петко Каравелово	GO_t_31	108 100	2014 г.	Общински бюджет,ОП	Дължина на рехабилити-раната пътна и улична мрежа	Община Горна Оряховица

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
59	Реализиране на проект за изграждане на ул. „Юрий Гагарин" в гр.Горна Оряховица	GO_t_32	83 800	2014 г.	Общински бюджет,ОП	Дължина обновената улична отсечка	Община Горна Оряховица
61	Въвеждане на изисквания към емисиите от МПС при даване на концесии за траспортни дейности.	GO_a_13	-	постоянен	Общински бюджет	Брой концесии	Община Горна Оряховица Дирекция „МИР"
62	Провеждане на информационна кампания и въвеждане на стимули за насърчаване използването на обществения транспорт.	GO_i_12	3 500	2014 г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
63	Провеждане на информационни кампании с цел насърчаване на велосипедното движение.	GO_i_13	2 000	2014 г.	Общински бюджет	Брой включени медии в кампанията	Община Горна Оряховица
64	Изграждане на съоръжения за паркиране чрез прилагане на подходящи схеми на публично-частно партньорство ПЧП.	GO_t_34	100 000	2014 г.	Общински бюджет	Брой изградени съоръжения	Община Горна Оряховица
65	Стриктен контрол за неправилно паркиране, особено в зелените площи.	GO _a_15	-	2014 г.	Общински бюджет	Брой проверки	Община Горна Оряховица
3.3. Ограничаване на промишленото замърсяване							
66	Стриктен контрол на емисиите на ФПЧ10 от производствените предприятия.	GO_a_16	-	постоянен	Общински бюджет	Брой проверки	РИОСВ/ИАОС
67	Разрешаване на нови производствени дейности при спазване на емисионните норми за КАВ, с прилагане на НДНТ гарантиращи ниски стойности на емисии на ФПЧ10 от тях;	GO_a_17	-	Постоянен	Собствено финансиране на инвеститора	Брой издадени разрешителни	РИОСВ, Община Горна Оряховица
68	Ежегодна актуализация на списъците на предприятията и фирмите имащи принос в определяне КАВ на територията на Община Горна Оряховица;	GO_i_14	-	Постоянен	-	Брой фирми	Община Горна Оряховица
3.4. Други действия за контрол и намаляване на емисиите от прах и ФПЧ10, емитирани от неорганизирани, площни и др. източници							
69	Целогодишно осъществяване на системен имисионен контрол върху КАВ от пункта за мониторинг – АИС в гр.Горна Оряховица на МОСВ (ИАОС);	GO_t_35	-	Постоянен	-	Брой проверки	МОСВ

№	Мярка	Собствен уникален код	Необходими средства (лв.)	Срок	Източник на средствата	Индикатори за контрол	Отговорна институция
70	Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари след прокопаването им във връзка с ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура.	GO_a_18	-	постоянен	Общински бюджет	Брои проверки	Община Горна Оряховица Директор Дирекция „СЕ”
721	Осъществяване на проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти	GO _a_19	-	по сигнали и планирани проверки	Общински бюджет	Брои проверки	Община Горна Оряховица
72	Осъществяване на зимното снегопочистване (в т.ч. използване на специализирани реагентни препарати против обледяване) на улиците в гр. Горна Оряховица.	GO_t_36	140 000	2014 г.	Общински бюджет	Количество вложени препарати/ почистени площи	Община Горна Оряховица Зам. Кмет Фирма изпълнител
73	Организиране на прояви през Европейската седмица на мобилността.	GO _i_15	3 000	2014г.	Общински бюджет	Брой организирани прояви	Община Горна Оряховица Ст. експерт Екология
74	Поетапна подмяна на отоплителни котли и горелки в общински обекти на територията на община Горна Оряховица,с цел преминаването им на природен газ.	GO _t_37	Според обема на извършваните работи	2014 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой подменени отоплителни котли и горелки	Община Горна Оряховица Гл.специалист Енергийна Ефективност
75	Сертифициране и паспортизация за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в общински сгради с разгъната застроена площ над 1000 кв. м.	GO _a_20	Според обема на извършваните работи	2014 г.	Общински бюджет,Фонд„Енергийна ефективност”	Брой сертифицирани сгради	Община Горна Оряховица Гл.специалист Енергийна Ефективност

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4: Намаляване съществуващите неблагоприятни влияния на околната среда върху здравето на хората и жизнената среда в Общината.

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
4.1.Минимизиранен на геоекологичните и ерозийни проблеми в урбанизираните и други райони на Общината					
4.1.1	Залесяване на 10 дка/год. нови гори	ТП ДГС „Горна Оряховица”		ТП ДГС „Горна Оряховица”	2012 – 2015г.
4.1.2	Залесяване на 42 дка/год. млади дървени насаждения в земи със зрели гори	ТП ДГС „Горна Оряховица”		ТП ДГС „Горна Оряховица”	2012 – 2015г.
4.1.3	Маркиране и сеч на 24 хил. m^3 стояща дървесна маса	ТП ДГС „Горна Оряховица”		ТП ДГС „Горна Оряховица”	2012 – 2015г.
4.2.Създаване на условия за недопускане на замърсявания на околната среда от промишлеността.					
4.2.1.	Осъществяване на постоянен контрол за прилагане КПКЗ и ОВОС на проекти, обекти и дейности в Община Горна Оряховица	РИОСВ – В.Търново Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен
4.3.Профилактика и превенция за намаляване на здравния риск за населението					
4.3.3.	Организиране на зелени училища	Училища в Община Горна Оряховица	30 хил. лв.	Училищни бюджети, Родителски актив	Постоянен

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 5: Опазване и възстановяване на местообитанията и биоразнообразието на редки, защитени и стопански ценни видове диви растения и животни в Община Горна Оряховица.

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
5.1.Участие в управлението защитените зони по Натура 2000 съхранение на природното богатство					
5.1.1.	Участие в управление на зони по Натура 2000	РИОСВ - В.Търново, РДГ и ДГС		Национален бюджет, ОП ОС	Постоянен
5.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм					

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
5.2.1.	Развитие на туристическа екологична инфраструктура (изграждане на екопътеки, маршрути и др.), свързана с предлаганите туристически услуги на територията на общината	Община Горна Оряховица		Общински бюджет, Външни финансиране	2012 - 2017г.
5.2.2.	Разработване и предлагане на интерактивни форми за реклама и популяризиране на предлаганите туристически продукти на територията на общината	Община Горна Оряховица		Общински бюджет Програми на МИЕТ	2012 - 2014г.
5.3.Устойчиво управление на горите общинска собственост					
5.3.1.	Превантивни дейности за борба с горските пожари и други природни бедствия в горите общинска собственост	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 6: Ангажиране на обществеността за решаване на проблемите свързани с опазване на околната среда в условията на ограничени ресурси.

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
6.1.Подобряване на координацията и капацитета на компетентните органи за прилагане на екологичното законодателство в рамките на общината					
6.1.1.	Информационно обезпечаване на общината с данни за състоянието на компонентите на околната среда	Община Горна Оряховица	10 хил. лв./год.	Общински бюджет	Постоянен
6.2.Актуализация и въвеждане на нови общински програми, наредби и правилници, подпомагащи управлението на ОС					
6.2.1.	Актуализация на общинската наредби подпомагащи управлението на ОС	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен
6.2.2.	Разработване на общинска програма за опазване на почвите	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	2015г.
6.3.Подобряване на обществения достъп до информация за състоянието на околната среда					

№	Мерки	Отговорна институция	Финансиране		Период
			Стойност	Финансов източник	
6.3.1.	Подържане на екологичен електронен бюлетин на интернет страницата на общината	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен
6.3.2.	Своевременно запознаване на население с промените в екологичното законодателство	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен
6.4.Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда					
6.4.1.	Периодично представяне на медиите, на актуална информация за състоянието на околната среда в Община Горна Оряховица	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен
6.4.2.	Регулярно отбелязване на празници свързани с околната среда	Община Горна Оряховица, НПО		Общински бюджет	Ежегодишно
6.4.3.	Създаване на партньорства с други (съседни) общини за съвместно кандидатстване по програми и проекти касаещи околната среда	Община Горна Оряховица		Общински бюджет	Постоянен

Община Горна Оряховица